

POSTOJNSKI

PREPIH

JUNIJ 2017 75 LETNIK 11

Ribiči živijo z naravo in znajo uživati njeno lepoto in prvinskost. Žal pa se soočajo tudi s posledicami neodgovornega in malomarnega odnosa ljudi do narave. Takrat idilične urice ribolova izpodrinejo prizori poginulih rib in onesnažene vode. V 40-članski Ribiški družini Postojna, ki si prizadeva za odgovoren odnos do narave, zlasti vodá, so tudi gospodar Stane Glažar, vodja čuvajske službe Milan Zgonc in predsednik družine Martin Miklavec.

Nenehen ponos

Tudi tokrat ne morem mimo tega, da sem ponosen na naše ljudi. V zadnjem mesecu se je namreč zgodilo toliko pozitivnih zgodb, da so me dodobra napolnile z energijo in optimizmom za naslednje obdobje.

Najprej zaključek akcije vzpostavitve brezplačne zobne ambulante v Matenji vasi, v kateri bo sam pobudnik, naš zobozdravnik v pokoju – Želimir Božič, brezplačno nudil zobozdravstvene storitve tistim, ki si tega ne morejo privoščiti. Zdaj, ko bi lahko mimo užival v zasluženi »penziji«, si ni dal mira. Potrkal je na županova vrata, skupaj sva poklicala še pivškega župana in direktorico Centra za socialno delo, na koncu pa se nam je pridružila še Slovenska filantropija. Posledica – Matenja vas ima kot prva in edina v Sloveniji brezplačno – pro bono zobno ambulanto. Res, takšnih Božičev potrebujemo še več.

Potem smo odkrili spominsko ploščo dr. Mavriciju Rusu, tudi Matenjcu. Pobudnik – spet dr. Božič. Pa še za zasebni vrtec je uredil prostor. V taisti rojstni hiši dr. Rusa.

Odprli smo lekarno v Prestranku, ki bo dopolnjevala ambulanto. Tako krajani ne bodo več primorani po zdravila ali po nasvet v Pivko ali Postojno, ampak bo to na voljo kar doma. Seveda si najbolj želim tega, da ne bipotrebovali niti zdravnika niti lekarne. Realnost pa je pač drugačna. Zato sem neizmerno vesel, ker smo skupaj uspeli okrepiti dostopnost do zdravstvenih storitev.

Kaj se je še zgodilo takšnega? Med Orehkom in Prestrankom smo odprli sodoben in obnovljen rezervni vodni vir Korotan, kjer teče kristalno čista voda. In mogoče je ravno v tej vodi razlog za širokogrudnost ljudi. Kdo bi vedel ... Pa saj to pravzaprav ni niti pomembno. V iskanju razlogov se lahko izgubimo in ne vidimo tistega, kar iščemo. Če pa vidimo na koncu cilj, potem je tudi pot do tega cilja lažja.

Voda je bistvo življenja. Mi imamo izvrstno vodo. In imamo tudi izvrstne ljudi. Ob praznovanju dneva državnosti se zato spomnimo vseh tistih, ki so ustvarjali našo državnost, predvsem veteranov in žrtev vojne za Slovenijo. Zahvalimo se vsem preteklim generacijam, ki so gradile pot do samostojnosti, v kateri danes živimo. In na koncu se zahvalimo še vsem našim someščanom, sokrajanom in sovaščanom, ki bdijo nad našo varnostjo – gasilkam in gasilcem.

Če je bil že prihod avtolestve za reševanje z višin tako čustven, se kar bojim, kako bo naslednje leto, ko jim bomo slovesno predali tudi nov in sodoben Gasilsko-reševalni center.

Zaupam vam 100-odstotno. Hvala vam in hvala vsem, ki (so)ustvarjate pozitivne dogodke. Ponosen sem na vse.

Hvala.

P. S.: A, ja. Pa še to. Otroci so trdo delali vse leto. Zato naj bodo počitnice lepe in doživete v najlepših trenutkih.

Igor Marentič,
župan občine Postojna

Iz vsebine:

4

tema meseca:

Za neoporečno pitno vodo

10

tu živimo:

Strane

15

na obisku:

Tanja Milharčič

Na naslovnici: (od leve proti desni): Stane Glažar, gospodar pri Ribiški družini Postojna, Milan Zgonc, vodja čuvajske službe in Martin Miklavec, predsednik družine; fotografija: Foto Atelje Postojna.

POSTOJNSKI PREPIH

Postojnski prepil je mesečno glasilo Občine Postojna in je namenjeno obveščanju občanov. • Postojna, junij 2017, leto izdaje 11, številka 75 • Naslov uredništva: Glasilo Postojnski prepil, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna; postojnski.prepil@postojna.si. • Glasilo je vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport pod zaporedno številko 1249 ISSN2232-5298. • Izdajatelj in založnik: Občina Postojna, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna. • Za Občino Postojna: župan Igor Marentič. • Odgovorna urednica: Ester Fidel; uredniški odbor: Alenka Čuk, Alenka Furlan Čadež, Gabriela Brovč, Mateja Jordan, Marino Samsa; urednik strani Občine Postojna: Robert Pavšič; lektoriranje: Manca Klun, razen strani Občine Postojna, oglasnih in promocijskih sporočil. • Oblikovna zasnova: Aleš Pučnik. • Grafični prelom: Občina Postojna in Rudolf Z d. o. o. • Tisk: Abakos, d. o. o. • Naklada: 6400 izvodov. • Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Postojna in sredstev oglaševanja.

»Pesem od železne ceste po Notranjskem«

Še vedno se spominjam »velikega dne« izpred skorajda pol stoletja, ko sem se s teto prvič odpeljala v Ljubljano. Pa ne z avtobusom, temveč z vlakom. Na majhni postaji Prestranek ni bilo perona. Bila sem premajhna, da bi se sama povzpela na vlak, zato mi je moral pomagati prometnik. Spominjam se manjše sobice (v enem kotu je stala zelena Lutzova peč) in gospe, ki nama je prodala vozovnici. In spominjam se, kako je pokrajina, do tedaj neznan, nezadržno brzela mimo oken vagona. Še vedno se rada zapeljem z vlakom, čeprav prereditko. Vožnja z vlakom je udobnejša, mirnejša; na vlaku lahko mirno beremo, opazujemo pokrajino, prisluhnemo sopotnikom.

A hitro odmislim to skorajda idilično podobo in se v luči burnega dogajanja okrog izgradnje drugega tira, nedavne odločitve parlamenta za gradnjo dvotirne proge in dejstva, da o progi, sredstvih in zadolževanju, ki ju bo izgradnja terjala, modruje že skoraj celotna Slovenija, nehote spomnim »viharja«, ki ga je med ljudstvo zanesla novotarija iz 19. stoletja. Te se ob skorajšnji okrogli obletnici moramo spomniti. V zadnjih dneh julija bo namreč preteklo 160 let, kar so slovesno odprli še zadnji odsek železniške proge, ki je cesarsko mesto Dunaj povezala s takrat najpomembnejšim pristaniščem monarhije, s Trstom. Angleški zgodovinar Eric Hobsbawm je prihod železnice primerjal z atomsko energijo po drugi svetovni vojni in zapisal, da je pomenila »simbol nove dobe hitrosti, ekonomske rasti in razširjanja obzorij.« Južna železnica Dunaj–Trst je bila za prostor, zamejen z Alpami in Jadranom, ena ključnih pridobitev oziroma prelomnic v procesu industrializacije in modernizacije življenja. Gradnja je potekala v šestih etapah. »Železna cesta«, ki so jo začeli graditi leta 1839, je do Celja »pripegljala« leta 1846 in tri leta zatem (septembra 1849) mesto ob Savinji povezala z Ljubljano. Zadnja in za nas najbolj zanimiva šesta etapa od Ljubljane do Trsta pa je bila zaključena z veličastnim odprtjem 27. julija 1857. Takrat je v Trst »privihral prvi hlapon«, svečanosti pa so se udeležili številni gostje s cesarjem Francem Jožefom I. na čelu. Že 18. julija so Bleiweisove *Novice* napovedovale: »Tako se svet preminja in čedalje bolj svojim potrebam zadostuje. Kjer je nekdaj le tovor nosil blago in je dosihmal uboga živina veliko terpela, bojo v prihodnje po vodenem sopuhu tirani vozovi po železnih šinah pripiskavali v Trst.« To, da je moč vodne pare lahko nadomestila vprežno živino, deželi in ljudem pa prinesla napredek, je terjalo zelo veliko naporov, znanja, sredstev in nenazadnje dobre volje njenih načrtovalcev in graditeljev. Trasa proge od Ljubljane proti jugozahodu, preko močvirnatega barja ter kamnitega in valovitega, malodane brezvodnega krasa, kjer

je dodatne težave povzročala burja, ni bila mačji kašelj. Načrtovalci so jo določili leta 1849, po osmih letih pa je bil ta 145 kilometrov dolg dvotirni odsek dograjen. In s čim vse so se morali spopasti graditelji? Da so lahko prečili Ljubljansko barje, so morali nasuti skoraj 700 tisoč kubičnih metrov materiala. Iz Ljubljane so se morali z nekaj manj kot 300 metrov nadmorske višine vzpeti do »naših« skorajda 600 metrov – postojnski kolodvor je s 582 metri namreč najvišje ležeči slovenski kolodvor. V naših krajih so morali zgraditi kilometre zaščitnih zidov, ki so progo varovali pred burjo in snežnimi zameti, proga je »zahtevala« useke v živo skalovje in dolge nasipe čez kraške doline. Na le osmih kilometrih, kolikor jih loči Pivko (takrat Št. Peter) od Vremskega Britofa, so zgradili šest zaporednih predorov v skupni dolžini 2432 metrov. Hkrati pa je bilo treba na celotnem krasu zagotoviti dovolj vode za napajanje lokomotiv in za potrebe postajališč. Za nameček so morali na cilju, v Trstu, zemljišče za postajo iztrgati morju, za kar so uporabili novih 550 tisoč kubičnih metrov materiala.

Ne smemo pozabiti, da so na ozemlju današnje Slovenije ob gradnji železnice zrastle nekatere najlepše zgradbe na vsej Južni železnici. Spomnimo le na 650 metrov dolgi Pesniški viadukt, pa leseni most čez Dravo v Mariboru, postajni poslopji v Ljubljani in Postojni – litografijo slednje predstavljamo v podobi češkega pejsažista Jana Novopackega – in seveda nekoč najmočnejši izmed vseh objektov na progi med Dunajem in Trstom, razkošni, 561 dolgi in 28 metrov visoki dvonadstropni borovniški viadukt. Tržaški in ljubljanski tisk sta pazljivo spremljala priprave in gradnjo kot tudi samo odprtje slovesnosti. Tudi prebivalstvo je bilo, tako kot je to običajno, deljenih mnenj, čeprav jih je bila večina nad novim prevoznim sredstvom navdušena in so *Novice* ugotovljale, da se tudi kmetom »vožnja dopade« in da jih je mnogo videti v vlakih. *Novice* so priobčile tudi tri pesmi, v katerih so avtorji v verzih spregovorili o pridobitvi njihove dobe. Gotovo vsi poznamo Prešernovo Pesem od železne, malo manj pa pesem Davorina Trstenjaka *Kralovskega* in morda tudi »našega« Vilharja. V »Pesmi od železne ceste po Notranjskem«, objavljeni leta 1852, se je spraševal, kaj bo ljudem prinesla železna cesta in s kakšnimi posledicami se bodo soočali; ugotavljal je, da bo poniknilo prevoznništvo in se bodo zaprle gostilne ob cestah. Zato je ljudem svetoval, kar prav gotovo velja tudi za današnji čas: »Brez truda in žula Življenje ne bo, – Al zemlja plačuje z dobrotno rokó!«

Besedilo: Alenka Čuk; fotografija: zbirka Notranjskega muzeja Postojna.

Za neoporečno pitno vodo

Slovenija je glede vodnih virov med najbogatejšimi evropskimi državami. Kar 97 odstotkov pitne vode dobimo iz podzemnih virov. Čista pitna voda iz pipe je v našem vsakdanu nekaj samoumevnega, a zaradi različnih okoljskih groženj se čedalje bolj zavedamo, kako pomembna je, kolikšna je njena zaloga, kje so njeni izviri, kako gospodarimo z njo in skrbimo za njeno neoporečnost. Vodni vir v Malnih, iz katerega se oskrbujeta občini Postojna in Pivka, je sicer bogat, a zaradi možnega onesnaženja v velikem zaledju tudi zelo ranljiv.

Ukrepi za izboljšanje kakovosti pitne vode

V normalnih vremenskih pogojih je voda, ki priteče v Malne, že pred obdelavo primerna za uživanje, je povedal **David Penko, direktor Javnega podjetja Kovod**, ki upravlja s pitno vodo za obe občini. **Na Inštitutu za raziskovanje krasa ZRC SAZU (IZRK)** raziskujejo značilnosti pretakanja vode in prenosa snovi v kraških vodonosnikih,

izsledke pa skušajo uporabiti tudi pri reševanju praktičnih problemov rabe in varovanja voda. Na območju Postojne poteka trenutno več raziskav, predvsem v zaledju Malenščice. Ta je izjemno pomemben vir za oskrbo s pitno vodo predvsem zaradi izdatnosti, saj ima tudi ob nizkih vodostajih pretok en kubični meter na sekundo. Težave pa se pojavljajo pri njegovem varovanju, saj zaledje izvira obsega okrog 740 kvadratnih metrov, zaradi pretežno kraškega

značaja zaledja pa je izvir tudi zelo ranljiv za onesnaženje. **Sodelavki IZRK dr. Nataša Ravbar in dr. Metka Petrič** izpostavljata projekt Razvoj in uporaba metode za količinsko in kakovostno ovrednotenje vodnih virov v krasu, ki obravnava problematiko zagotavljanja dodatnih vodnih virov na kraških vodonosnikih. Z njim bodo raziskovalci določili nove standarde iskanja, varovanja in uporabe vodnih virov na krasu. Kot je pojasnila dr. Ravbar, bodo v prvi fazi ovrednotili značilnosti vseh pomembnih vodonosnikov na območju občin Postojna in Pivka. »Delo bo obsegalo pridobivanje terenskih geoloških, speleoloških, hidrogeoloških, geokemičnih in mikrobioloških podatkov.« Te bodo skupaj z že znanimi podatki združili v enotno bazo, ki bo povezovalna z nastajajo-

čim prostorskim hidrogeološkim modelom. Pomen tega projekta je ob odprtju vodarne in zajetja Korotan izpostavil tudi **dr. Franci Gabrovšek** iz IZRK, še posebej prednosti in slabosti kraških vodnih virov: »Dobra stran kraških masivov je v tem, da ima samoorganizacijo sistema kanalov, ki vso vodo zdrenira v nekaj točk, zato so kraški izviri tako izdatni.« slabost kraških vodonosnikov pa v tem, da je pretok voda nepredvidljiv, zato je težko predvideti, kakšen bo vpliv možnega onesnaženja. »Onesnaževalo, ki se infiltrira v tla, lahko pride od izvira že v nekaj urah, lahko pa tiči v tleh nekaj let, deset ali celo tisoč let kot grožnja, ki čaka, da jo nekaj spere proti izviru,« je opozoril dr. Gabrovšek. Ko gre za morebitna onesnaženja, so oprezni tudi v podjetju Kovod, ki

anketa

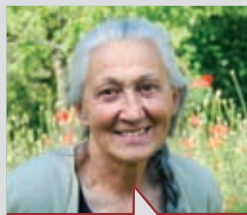
Kakšno vodo pijemo?

Janez Mandeljc, Postojna: Ker je voda življenjska osnova za vse nas, predstavlja pomemben vir vnosa zdravju koristnih, a lahko tudi škodljivih snovi. Zato upam in si želim, da tisti, ki so odgovorni za naš

vodovod, razvijajo dovolj visoka merila za kakovost in čistost pitne vode v občini. Menim, da je voda, ki jo koristimo Postojnčani iz zajetja »Malnik«, dobra. K temu, da pa bo še boljše, bo zagotovo pripomogla obnova vodovoda. Res je, da so prekopane ulice in zapore na trenutke moteče in obremenjujoče za vse prebivalce mesta kot tudi za druge obiskovalce – turiste, a brez novega, bolj kakovostnega vodovoda pač ne moremo biti. Bojim pa se, da se premalo zave-

damo pomena neoporečne in kvalitetne vode. Skupaj bi se morali zavedati, da vodni viri niso neomejeni, zato moramo z njimi ravnati skrbno. Le tako bomo mi in naši zanamci pili zdravo in svežo vodo iz naših pip.

Metka Leskovec, Orehek: Pijemo dobro, kvalitetno vodo, čeprav se s tisto, ki smo jo pili še kot otroci, težko primerja. Spominjam se, da je imela voda, ki smo jo

ob delu na polju, predvsem ob košnji, grabljenju in spravilu sena, zajemali v kar številnih studenčkih okrog vasi, čisto drugačen okus. Ko je v 50. letih v vas prišel vodovod, smo seveda pili tisto vodo, okus po kloru pa nam ni bil všeč. Predvsem bi rada poudarila, da se niti ne zavedamo,

kako mačehovsko ravnamo z vodo. Šele ko je pipa prazna, se zavemo, kako jo pogrešamo. To je dobrina, ki dejansko nima cene. Pa še nekaj – voda izginja. Marsikaterega studenca, iz katerega smo pili nekoč, danes ni več. Glede na to, kako dragocena je voda, mislim, da je prepoceni.

Miloš Natlačen, Veliko Ubeljško: Ubeljci pijemo in uporabljamo naravno vodo, ki »priteče« izpod Nanosa, in smo z njo zadovoljni. Že leta 1962 so naši starši nad vasjo

uredili dve zajetji in rezervoar vode za vaška gospodinjstva. Leta 1987 smo morali zaradi večjih potreb, predvsem v sušnem obdobju, zgraditi še en rezervoar »Pod kamni«. Pred dvema letoma smo s pomočjo Občine oba rezervoarja

Postojnski župan Igor Marentič, direktor Kovoda David Penko in pivški župan Robert Smrdelj so 15. junija simbolično odprli obnovljeno vodarno Korotan.

upravlja s pitno vodo za obe občini. »Vsakodnevno izvajamo biološko in delno kemijsko analizo vode,« je pojasnil Penko, enkrat mesečno pa izvedejo tudi razširjeno kemijsko analizo, in doslej niso ugotovili, da bi kakšna od sestavin preseгла mejne vrednosti.

Vpliv vojaških dejavnosti

Vojaške dejavnosti vplivajo na okolje kot celoto, njihove negativne posledice pa se kažejo predvsem na tleh, kar na občutljivem kraškem terenu predstavlja tudi nevarnost za onesnaženje vodnih virov. IZRK je pred natanko dvajsetimi leti izvedel prvi sledilni poskus z injiciranjem toksikološko varnega umetnega sledila v vrtačo na območju vojaškega vadišča Poček.

»Poskus je pokazal, da se vode s tega območja podzemno stekajo proti različnim izviro, predvsem proti izviru Malenščica na Planinskem polju in izviru Vipava, v manjšem deležu se je sledilo pojavilo še v ne-

katerih izviroh na Planinskem polju in v Rakovem Škocjanu,« pojasnjuje dr. Petrič.

Na območju Postojne trenutno poteka več raziskav, predvsem v zaledju Malenščice.

Raziskovalci IZRK so v zadnjem desetletju sodelovali tudi v projektih »Določitev vpliva vojaškega poligona na okolje kot modelna študija za varovanje in sanacijo okolja na območjih delovanja Slovenske vojske« in »Pehotna strelišča kot dejavniki tveganja za okolje s poudarkom na ekološki sanaciji pehotnega strelišča na vojaškem poligonu Poček«. Oba je vodil **Inštitut za ekološke raziskave ERICo Velenje**, financirala pa sta ju Ministrstvo za obrambo in Agencija za raziskovalno dejavnost.

Kot so zapisali v končnem poročilu, so v talnih vzorcih s poligona ponekod izmerili povečane vsebnosti težkih kovin, predvsem bakra in svinca, ki bi se lahko ob spremembi mobilnosti v tleh izpirale v vodne

vire. Raziskovalci pa so ugotovili še, da so vrednosti mobilnega dela svinca relativno nizke. Predlagali so ukrepe za zaščito kraških voda in ustrezne monitoringe, ki bi prepoznali oziroma preprečili širjenje potencialnega onesnaženja s Počka v vodne vire, ki so tudi vir pitne vode.

Tudi zadnje meritve v sklopu lanskega monitoringa so pokazale povečane vsebnosti svinca, kadmija, bakra, kroma, niklja, mineralnih olj in mestoma cinka v tleh na območju vadišča Poček. Na tankovskem strelišču in vadišču Bač, ki so ga tokrat prvič vključili v monitoring, pa so na eni lokaciji izmerjene vsebnosti svinca prekoračevale kritično imisjsko vrednost.

Nadaljnji monitoring predvideva določitev najbolj reprezentativnih merilnih mest, kjer bodo v naslednji

fazi nadaljevali analize sedimentov in vzorcev vode. Pri do sedaj opravljenih analizah kakovosti vode in sedimentov v izviroh v vplivnem območju vojaškega vadišča Poček se je pokazalo, da so bile povečane koncentracije kontaminantov zaznane predvsem v sedimentih, v vzorcih vode pa precej manj izrazito.

Tudi ribolovne razmere so pokazatelj čistosti vode

O nečistosti voda na Postojnskem pa govori tudi dejstvo, da je zaradi neugodnih ribolovnih razmer tudi ribičev vse manj. »Danes ima Ribiška družina (RD) Postojna precej manj članov kot ob ustanovitvi pred 61 leti, ko je v reki Pivki množično živel še rak jelševc. Tega od najhujšega onesnaženja leta 2001

ne najdemo več,« je povedal **predsednik RD Postojna Martin Miklavc**. Odplake iz čistilne naprave so bile takrat pogubne za ves življenjski cikel, od pritoka Stržen do pritoka Nanonščica.

»Z novo čistino napravo teh težav ni več, problem pa so ostanki kemičnega onesnaženja, ki so se leta nabirali na dnu struge. Blato je ponekod debelo celo poldrugi meter in ko ob vročini potok presahne, umazanija začne vreti, kar je za ribe usodno,« ugotavlja Miklavc.

Danes lahko ribiči ribarijo le v potoku Korotan, ki pa je po Miklavčevem opažanju že pri Dilcah precej onesnažen. »Dokaj ohranjena je tudi Nanoščica, vsaj do Zagona. Ti vodi sta idealni za postrvi, ki jih ribiči vlagamo in lovimo, v spodnjem delu Nanoščice pa živijo krap, ščuka in klen.«

Ribiči so velikokrat priče onesnaževanja voda, najpogosteje zaradi ravnanja kmetov, a se ti na opozorila slabo odzivajo. »Grozijo mi tudi z vilami in orožjem,« je zgrožen Miklavc. Spomni se primera kmeta, ki je v potoku pral traktor in prikolico, na kateri je prevažal gnoj. »Kmetje enostavno ne razumejo, da lahko en sam liter nafte uniči milijon litrov vode,« dodaja.

Onesnažen z gnojevko je letos manj, kar predsednik RD pripisuje dobremu sodelovanju s kmetijskim inšpektorjem in njegovim opozorilom. Žal pa ribiči ne morejo pohvaliti sodelovanja z okoljsko inšpekcijo. »Odziv okoljske inšpekcije je prepozen. Če se nekaj zgodi v petek, ni človeka, ki bi se odzval. Lani so v Belskem iz podjetja odtekla maziva. Gasilci so prišli takoj, okoljski inšpektor pa je na kraj dogodka prišel šele (nadaljevanje na naslednji strani)

povezali in naš vodovod opremili s tako imenovanimi UV lučkami, z napravo za ultravijolično obsevanje. Zaradi nove zakonodaje, predvsem pa zagotavljanja neoporečne vode v kratkem načrtujemo še investicijo v filtracijo in dodaten rezervoar. To bo povezano z dodatnimi stroški, a je nujno, saj so ob večjih neurjih, ko voda postane motna, vsi dosedanja ukrepi brez pomena. Z izgradnjo 200-kubičnega rezervoarja želimo v enoten sistem z Velikim Ubeljskim povezati še Malo Ubeljsko.

Boštjan Blažek, Razdrto: Menim, da v postojnski občini pijemo dokaj kakovostno pitno vodo. Ko bosta končani velika investicija novega vodovodnega omrežja ter

ureditev vodnih zajetij in črpališč, se bo kakovost in stabilnost oskrbe s pitno vodo močno povečala. V Razdrtem imamo zgrajen svoj vaški vodovod, ki ga napajamo s štirimi vodnimi viri s pobočja Nanosa. Ker z vodovodom upravljamo sami in imamo tudi vsa dovoljenja, smo v zadnjih 10 letih veliko vložili v obnovo infrastrukture. Na sistemu imamo vgrajen UV dezinfektor, ki zagotavlja ustrezno pripravo pitne vode in lahko se pohvalimo, da na Razdrtem pijemo dobro vodo, brez dodanega klora, njeno ustreznost pa redno kontroliramo z izvajanjem mikrobioloških analiz. Čista pitna voda je nenadomestljiv vir življenja, zato se moramo prav vsi truditi, da ohranimo to osnovno življenjsko dobrino za naše otroke in bodoče rodove.

Ljuba Rebolj, Planina: Nov glavni vodovod je pridobitev za našo občino, za Planino pa bomo še videli, ali bodo po gradbenih delih v Malnih

in okolici uredili poti in mostove. Upajmo, da to ne bo vplivalo na vodostaj Unice. Po ureditvi zajetja naj bi se tudi to uredilo, saj je v Malnih zajetje za celotno postojnsko občino. Še bolj pomembno je, da se v tem območju uredijo tudi kanalizacija in čistilne naprave, saj vsi vemo, da je Planinsko polje s svojo apnenčasto porozno strukturo tal poplavno območje in zato še toliko bolj občutljivo za kakršnekoli posege. Planinska voda je zaradi apnenca trda, a zelo dobra za pitje. Želim, da bi še dolgo pili kvalitetno vodo iz pipe, in ne iz steklenic in plastenk. Voda je živa, zato zavestno in z odnosom skrbnega gospodarja skrbimo za Planinsko polje in za našo vodo. Na zdravo in bistro pitno vodo še naprej!

Dela na vodarni in zajetju Malni so v polnem teku.

v ponedeljek. Morali bi se odzvati takoj,« je odločen Martin Miklavc.

Odzivi inšpekcijskih služb

»Inšpektor mora v postopku upoštevati procesna pravila, vključno z roki, v katerih pridobiva dokaze in izjave, zato ukrepanje Inšpekcije za okolje in naravo (ION) ne more biti tako hitro, kot pričakuje javnost,« odgovarjajo z **Ministrstva za okolje in prostor**. »V nasprotnem primeru, če pride do pritožbe, drugostopenjski organ inšpekcijsko odločbo odpravi.«

Na ministrstvu pojasnjujejo, da ION v skladu s pristojnostmi ter z Zakonom o varstvu okolja in Zakonom o vodah izvaja nadzor nad emisijami v vode. »Obravnava onesnaženja iz industrije in poselitve, zato je treba najprej ugotoviti, od kod onesnaženje izvira. To pa žal pogosto ni mogoče, čeprav inšpektor v praksi preveri, ali je prišlo do izrednega dogodka oz. nepravilnosti pri tistih, ki opravljajo dejavnost na prizadetem območju. Če inšpektor ne najde krivca, nima podlage za ukrepanje.«

Če pa gre za okoljsko nesrečo, se postopki ukrepanja vodijo v skladu s predpisi s področja zaščite in reševanja, zlasti s predpisi o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. »Prav zaradi dejstev, da ukrepanje ION v intervenciji ob nesrečah ni predvideno in da inšpekcijski postopek zahteva svoj čas, se v javnosti večkrat zasledi nezadovoljstvo s počasnim odzivom inšpektorjev,« še odgovarjajo z MOP in pojasnjujejo, da kadrovska kapaciteta ION ne zadošča za takojšnjo obravnavo vseh prijav. Podatkov o številu prijav in ukrepah nam na ION niso posredovali.

Kmetijska inšpekcija onesnaženja vodotokov ne nadzira neposredno, ampak ukrepa na podlagi Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati, s katero so določene omeji-

tve pri uporabi organskih gnojil, tudi ob vodotokih in vodnih zajetjih.

V zadnjih dveh letih so kmetijski inšpektorji Območne enote Postojna opravili 196 pregledov, izdali 7 upravnih odločb o prepovedi nadaljnjega gnojenja na ogroženih območjih in 10 odločb o prekrških. Letos je bilo opravljenih 31 pregledov: izdane so bile ena ureditvena odločba in 5 odločb o prekrških. »Sicer pa nepravilnosti prijavljajo tako občani in okoljske organizacije kot same Občine in druge inštitucije ter organi,« še dodajajo.

»Slabost kraških vodonosnikov je v tem, da je pretok voda nepredvidljiv, zato je težko predvideti, kakšen bo vpliv možnega onesnaženja.«

Večinoma gre za primere suma prekomerne uporabe organskih gnojil na kmetijskih zemljiščih v povezavi s smradom, ki se ob tem sprošča. Poleg tega se prijave nanašajo na neurejenost skladiščnih prostorov za organska gnojila, uporabo organskih gnojil v priobalnih pasovih in uporabo organskih gnojil ob vodnih zajetjih.

Obnova vodovoda

Z lanskim februarjem so v občinah Postojna in Pivka pričeli temeljito obnovo zastarelega vodovodnega distribucijskega sistema, ki bo po napovedih zagotovila učinkovito in zanesljivo infrastrukturo za oskrbo s pitno vodo. **Zaradi novih tehnologij in objektov ter posodobitve cevi bodo vodne izgube bistveno manjše, zmanjšal se bo vpliv dejavnikov, ki so doslej ogrožali pitno vodo, obdelava vode bo kakovostnejša in bolj zanesljiva, javna infrastruktura pa bolj razvejana, zato bo voda dostopna tudi nekaj dodatnim uporabnikom.** Na območju obeh občin bodo namreč hidravlično izboljšali več kot 53 kilometrov obstoječega vodovoda in dogradili 8.730 metrov novega vodovodnega sistema s pripadajočimi

objekti (šest vodohranov, štiri črpališča oziroma prečrpališča, dve zajetji vode, dve vodarni, eno pretočno celico in en regulacijski objekt). Projekt celovite ureditve vodooskrbe v obeh občinah znaša 36,5 milijona evrov.

Za izvedbo celotnega projekta imajo izvajalci na voljo 1.065 dni, od tega 690 dni za gradnjo, torej do marca leta 2018. Projekt se preveša v zadnje polletno obdobje. **15. junija so namenu predali obnovljeno vodarno in zajetje Korotan pri Orehku. Zagotavljalo bo do 20 litrov vode na sekundo in služilo tudi kot rezerva, če se karkoli zgodi glavnemu vodnemu viru za občini Postojna in Pivka v Malnih.** V obnovljenem zajetju Korotan so bili izvedeni vgradnja novih potopnih črpalk v vodnjak zajetja, rekonstrukcija gradbenega objekta, zamenjava strojnih in elektro inštalacij in povezava z novim objektom za pripravo vode. V obstoječem obnovljenem objektu nekdanje črpalnice so zgradili manjšo vodarno, kjer za čiščenje vode uporabljajo ultrafiltracijo s predhodno delno obdelavo vode in dezinfekcijo z minimalnim dodajanjem natrijevega hipoklorita v prečiščeno vodo za potrebe zago-

regulacijski objekt Zalog, v katerem izvajajo elektro-inštalacijska dela. Na vodohranu Sovič, ki polno obratuje, so razen vrat zaključena vsa obnovitvena dela. Na odseku med vodarno Malni in pretočno celico Mačkovec, kjer so že izvedli 463 metrov novega cevovoda, izvajajo zemeljska, gradbena in strojno montažna dela. Podobna dela potekajo tudi med Ravbarkomando in pretočno celico Mačkovec. Dela na odseku med centrom Postojne in naseljem Kremenca so zaključena, razen izvedbe štirih priključkov; skupno so izvedli 1.070 metrov novega vodovoda. Na celotnem odseku med vodohranom Sovič in regulacijskim objektom Zalog potekajo zaključna dela, z izjemo odseka od Streliške ulice do vodohrana Sovič. Na tem odseku je izvedenih 3.515 metrov novega vodovoda. Sledi še asfaltiranje ceste v Zalogu. Končana so tudi dela od vodarne Korotan do Hrašč v dolžini 2.986 metrov, potekajo še zemeljska, gradbena in strojno montažna dela na odseku od Hrašč do regulacijskega objekta Zalog. Med Grobiščami in Rakitnikom so postavili 563 metrov novega vodovoda, potekajo še zemeljska, gradbena in strojno montažna dela. Med Zalogom in vodohranom Pivka je potrebno izvesti le še okoli 100 metrov cevovoda pri Grobiščah, da bo zaključen celoten odsek (v dolžini 7218 metrov) med Zalogom in Občino Pivko.

tavljanja kvalitete vode pri njenem transportu. Objekt je v celoti avtomatiziran in vključen v centralni telemetrijski sistem.

Naložba v tehnologijo in infrastrukturo, ki v okviru projekta Čista Ljubljana trenutno poteka med Postojno in Pivko, bo pomemben

Obnovljena vodarna in zajetje Korotan pri Orehku bo služilo tudi kot rezerva, če se karkoli zgodi glavnemu vodnemu viru.

V polnem teku so dela na vodarni in zajetju Malni. Zgrajen je prizidek k vodarni, kjer potekajo montažna dela za ultrafiltracijo, obnavljajo bazine, zgradili so dovodne cevovode zajetja Malni do vodarne, poteka tudi obnova pregrade in črpališča. V sedanjem objektu urejajo nove instalacije, stavbno pohištvo in okolico. Pretočna celica Mačkovec je gradbeno zaključena, sledi vgradnja vodovodnih elementov. Zgrajen je

korak k ureditvi vprašanja neoprečnosti pitne vode.

A potrebna bo še sistemska rešitev nekaterih okoljskih vprašanj, kot je uredba o vodovarstvenih pasovih za območje Malni, ki jo Ministrstvo za okolje in prostor ne sprejme že vrsto let.

Besedilo: Alenka Furlan Čadež in Mateja Jordan; fotografije: Matej Škrli, arhiv Občine Postojna.

Novo vozilo z avtolestvijo je pridobitev za vse občane, najbolj pa so se je razveselili gasilci.

Praznično odeta pridobitev za gašenje in reševanje z višin.

Praznik v znamenju nove pridobitve

Gasilci, praporščaki, gostje iz postojnske in sosednjih občin pa celo iz francoskega podjetja Gimaex so se v petek, 23. junija, na Titovem trgu zbrali v pričakovanju simbolne predaje novega gasilskega vozila z avtolestvijo. Oko vsakega obiskovalca se je najprej ustavilo na lestvi, razprti visoko v zrak. Ob praznovanju dneva državnosti nas je simbolično opomnila, da življenje v varnem in mirnem okolju ni samoumevno.

Toliko iskrenega veselja in zadovoljstva, kot ga je bilo zaznati na letošnji osrednji občinski prireditvi od dnevu državnosti, je le malokdaj na uradnih slovesnostih. Zato je bil tudi aplavz osrednjemu govorniku, županu Igorju Marentiču, bučen in pospremljen z vzkliki navdušenja. Skoraj deset let so gasilci čakali na lestev, ki so jo najbolj pogrešali ob dveh večjih požarih v stanovanjskih blokih v Postojni in ob ledeni ujmi. Župan je v svojem govoru nanizal kritične trenutke, ki so se v osamosvojitveni vojni odvijali na postojnskem področju, se zahvalil vsem, ki so sodelovali pri obrambi Slovenije, in se poklonil žrtvam osamosvojitvene vojne. Poudaril je, da smo v tem obdobju znali strniti

vrste za skupni cilj in da jih znamo še danes: »Prestali smo nekaj gospodarskih kriz, še več političnih, in še vedno živimo skupaj. Vesel sem, da v najtežjih trenutkih med nami niso izpostavljena vprašanja politične pripadnosti, vere ali kakršnihkoli drugih dejavnikov. Ko naša okolica potrebuje pomoč, smo takoj zraven. Še posebej hitro, brezkompromisno in brez zadržkov na pomoč priskočijo dekleta in fantje, ki so danes zbrani pred vami.« Seveda so to gasilke in gasilci, na katere lahko, kot je naglasil župan, vedno stoodstotno računamo in jim zaupamo. »Zato smo se, ko smo začeli svoje delo na Občini, najprej odločili najti način, kako narediti delo gasilk in gasilcev čim bolj

varno. Za varnost je treba poskrbeti: danes s sodobno tehnično opremo, jutri tudi z novim gasilsko-reševalnim domom, na katerega bomo skupaj lahko ponosni.« Zaključil je z mislijo, da še tako sodobna tehnična oprema nima vrednosti, če z njo ne delajo ljudje velikih src, in se v imenu skupnosti in v svojem imenu iskreno zahvalil vsem gasilkam in gasilcem za njihovo nesebično pomoč, odzivnost in zaupanja vreden odnos.

Robert Pavšič, ki je povezoval občinsko slovesnost ob dnevu državnosti, je nato k besedi povabil **Boštjana Trilerja, predsednika Prostovoljnega gasilskega društva Postojna**. Ob predstavitvi nove pridobitve, ki bo omogočala gašenje na višini 33 metrov, je izpostavil še angažiranost občinskega vodstva, na čelu z županom Marentičem, v prizadevanjih za uspešno pridobitev potrebnih sredstev in izdelavo lestve po meri potreb postojnskih gasilcev. Pri tem ima posebne zasluge **Klemen Gril**, ki ni le občinski uslužbenec, ampak tudi

gasilec. Njegove izkušnje in strokovnost so bile dragocene pri uspešni kandidaturi za pridobitev 350 tisoč evrov na razpisu Uprave za zaščito in reševanje. Razliko do 700 tisoč evrov, kolikor je naložba vredna, je v glavnem pokrila Občina Postojna, majhen delež pa sta prispevali tudi Občina Cerknica in Občina Pivka. V sproščenem vzdušju so si na odru predstavniki Občine, gasilcev in francoskega podjetja Gimaex, ki je izdelalo vozilo, izmenjali zahvalna simbolična darila. Nato pa je sledila simbolična »verižna predaja« ključa vozila do **poveljnika Prostovoljnega gasilskega društva Mitje Šantlja**, ki je ob močnem aplavzu prižgal vozilo. Prireditve so s kulturnim programom obogatili člani **Kulturnega društva Planina**, harmonikar **Erik Šavron** in **Postojnska godba 1808**. Po uradnem delu pa je k odličnemu razpoloženju in druženju prispeval še **ansambel Akordi**.

Besedilo: Ester Fidel; fotografija: Foto Atelje Postojna.

Prestrančani so končno dobili lekarno

V zadnjem letu smo v postojnski občini dobili dve novi lekarni. Prvi podružnici Kraških lekarn v Zdravstvenem domu se je pred enim letom pridružila nova lekarna Log v Sparu, 23. junija pa so po dolгих letih prošnji lekarno končno dobili tudi na Prestranku. Kraške lekarne, ki podpirajo dostopnost do zdravlil in farmacevtskega svetovanja tudi na podeželju, so se s tem približale krajanom. Pridobitev je dobrodošla, predvsem za starejše ljudi, pa tudi praktična, saj bodo bolniki ob obisku zdravnika lahko takoj prišli do zdravil.

»S tretjo enoto na Prestranku v bistvu pokrivamo mrežo, ki je določena z zakonom o lekarniški dejavnosti,« je ob odprtju povedala **direktorica Kraških lekarn mag. Ana Kopal** in pojasnila, da zavod deluje enotno na celem področju, zato pri širjenju mreže podružnic ne gledajo zgolj ekonomske upravičenosti. Doslej med občinami soustanoviteljicami Kraških lekarn samo Občina Postojna ni imela lekarne, ki ne prinaša dobička.

Podružnico lekarne so uredili na približno 40 kvadratnih metrov v prostorih, kjer je tudi splošna ambulanta.

Kot je povedala Kopalova, so v ureditev in opremo vložili 79 tisoč evrov lastnih sredstev. »Ponudba bo enaka tisti, ki jo občani poznajo iz ostalih kraških lekarn. V njej bodo občanom na voljo farmacevti iz Lekarne Postojna.« V lekarni na Prestranku bo zaposlena ena magistra farmacije.

Predsednica krajevne skupnosti Prestranek Magda Jakin Černe, direktorica Kraških lekarn mag. Ana Kopal in postojnski župan Igor Marentič v novi lekarni na Prestranku.

Urniki so popolnoma prilagodili delovnemu času ambulante. Nova lekarna, ki bo krajkam in krajanom prihranila marsikatero pot v Postojno, bo odprta ob ponedeljkih od 13. do 20. ure, vsak 1. in 3. torek v mesecu od 7.30 do 13.30, vsak 2.

in 4. torek v mesecu od 13.30 do 19.30, ob sredah, četrtnih in petkih od 8. do 14. ure. V soboto, nedeljo in ob praznikih bo zaprta.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: Foto Atelje Postojna.

Goste, med katerimi sta bili tudi postojnski župan Igor Marentič in predsednik RS Borut Pahor, je nagovorila direktorica doma Alenka Curk.

Dom upokojencev Postojna praznuje 40 let

Dom upokojencev Postojna je vrata na sedanji lokaciji na Rožni ulici odprl leta 1977 za zdajšnji občini Pivka in Postojna. Javni socialnovarstveni zavod danes nudi institucionalno varstvo tudi starejšim iz drugih občin. V peto desetletje delovanja pa stopa z vizijo, da postane sodobna socialnovarstvena ustanova, ki bo zadovoljevala potrebe ljudi nad petinšestdeset let. Brez varovanega oddelka za dementne osebe tega žal ne bo mogla uresničiti, zato je med primarnimi nalogami vodstva to, da zagotovi sredstva za njegovo ureditev in obnovo doma. Ta problem je bil nekajkrat izpostavljen tudi na praznovanju ob 40-letnici, ki pa je kljub temu izzvenelo optimistično. Stanovalci so se v petek, 16. junija, še posebej razveselili obiska predsednika RS Boruta Pahorja.

Ta je v svojem slavnostnem nagovoru med drugim spregovoril tudi o problematiki starejših v Sloveniji. »Po eni strani je čudovito, da se življenjska doba podaljšuje, po drugi strani pa je to smiselno le, če je lahko jesen

življenja prijetna in kakovostna,« je povedal in dodal, da se bo morala problematiki staranja prebivalstva v prihodnje bolj posvetiti tudi Slovenija. »Sicer se lahko v naslednjih 10 do 15 letih znajdemo v položaju, ki bo zelo težko obvladljiv.«

Poslanstvo Doma upokojencev Postojna je skrb za varno bivanje ljudi, ki niso več sposobni skrbeti sami zase. Svojci so običajno prezaposleni, ali ne-usposobljeni za ravnanje z njimi, ali pa živijo drugje. Osnovne življenjske potrebe, kot so bivanje, nega, prehranjevanje in družabno udejstvovanje, jim tako nudijo v domu, kjer zanje skrbi strokovno usposobljeno osebje.

»Zaposlene imamo ljudi, ki verjamejo v svoje delo in so dovzetni za uvajanje novih idej,« je v slavnostnem nagovoru delavce pohvalila **direktorica Alenka Curk**. »Imamo vizijo, po kateri so v ospredju stanovalci in ne institucionalni sistem, duh povezanosti, ustvarjalnosti, učenja in dopuščanja napak pa nas usmerja v nove razvojne možnosti,« je še povedala Curkova in izpostavila tudi problem pomanjkanja denarja za prenovu doma, v katerem trenutno biva 163 stanovalcev. »Načrte imamo, ne vemo pa, kako priti do denarja,« je priznala.

Zametki današnjega doma segajo v leto 1954, ko je bil ustanovljen Dom onemoglih v Kačji vasi v Planini. Leta 1972 se je ustanova preimenovala v Dom počitka Planina pri Rakeku, na novi lokaciji v Postojni je dom z zdajšnjim nazivom začel delovati 13. aprila leta 1977.

Slovesno prireditev ob jubileju sta popestrila **Pevski zbor Doma upokojencev** in **Glasbeno društvo Melodium**, v imenu stanovalcev pa je zbrane pozdravila predsednica Sveta **Martina Koman**. Spregovorila je tudi o občutkih stanovalcev, ko prvič prestopijo vrata doma. »Nekateri to občutijo kot konec vsega, kar jih je razveseljevalo. Drugi pa znajo izkoristiti vse, kar ponuja dom - razbremenitev, razgibanje, sodelovanje na prireditvah in druženje.« Zahvalila se je zaposlenim, med katerimi je veliko takih, ki so delovno dobo začeli in jo bodo končali v domu. Najdaljši staž med oskrbovanci pa imata stanovalki, ki v domu živita že 35 let.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: Foto Atelje Postojna.

BREZ SKRBI NA VSE POTI

PRIDITE
V AMZS PO

7 €*

- ✓ Prihranite 7 € pri **novi včlanitvi**
- ✓ **Podaljšajte veljavnost članstva** za eno leto 7 € ugodneje
- ✓ Izkoristite 7 € subvencije **pri nakupu izdelkov in servisnih storitev**

VZDRŽEVANJE KLIMATSKE NAPRAVE

- ✓ Temeljit pregled klimatskega sistema
- ✓ Polnjenje klimatske naprave

AMZS Postojna
☎ 05 7201 000

ČLANSTVO
SE SPLAČA.

amzs.si
f amzs.si

*Od 1. 6. do 31. 7. 2017 lahko 7 € popusta izkoristite pri sklenitvi ali podalšanju članstva, nakupu storitev ali blaga. Velja za nakupe v vrednosti vsaj 40 €, z še upoštevanim članskim popustom. Več na amzs.si/praviprijatelj.

AMZS

Zadnja seja pred poletjem nedokončana zaradi nesklepčnosti

Na 23. seji so se svetniki posvetili kadrovskim zadevam, celostni prometni strategiji in obravnavi in sprejemu več odlokov.

V komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja so namesto Polonce Škodič, ki je odstopila z mesta občinske svetnice, imenovali **Natašo Režek Donev**. V svet Osnovne šole Miroslava Vilharja Postojne so potrdili **Tanjo Čehić**, **Tino Bazjako** in **Teo Konrad**. V svet Bolnišnice za ženske bolezni in porodništvo so imenovali **Mirana Gasparija**. Za predstavnika Občine Postojna v Javnem zavodu Kraške lekarne so potrdili **Franca Koščaka**. Občinsko volilno komisijo bodo po novem zastopali: predsednica **Margareta Srebotnjak Borsellino**, njen namestnik **Božo Strle**, člani **Tanja Petrovčič Bele** (namestnica **Vesna Milavec**), **Tanja Nabergoj** (namestnica **Ingrid Inocente**) in **Dejan Glavač** (namestnik **Martin Vidmar**).

Svetniki so podali pozitivno mnenje k imenovanju vseh treh kandidatov za ravnatelja Osnovne šole Prestranek: **Aleksandri Lorbek**, **Nataši Režek Donev** in **Gvidu Cigaletu**.

V nadaljevanju so svetniki zaradi ugodnega finančnega stanja Občine in spodbudnih gospodarskih okoliščin potrdili **Odlok o dopolnitvah odloka o proračunu za 2017**, ki omogoča namem novega, ugodnejšega kredita za poplačilo starejših kreditov in zadolžitev Občine do višine 4.460.000 evrov.

Svetniki so kljub nekaterim pomislekom sprejeli

Celostno prometno strategijo, saj strateški dokument omogoča črpanje sredstev, ki bodo za izvajanje do leta 2022 zagotovljena v obliki letnih proračunov in razpisov.

Potrdili so tudi predlog Vrtca Postojna in Osnovne šole Prestranek-vrtca **Prestranek o sistematizaciji delovnih mest za vrtčevsko leto 2017/18**.

Sledila sta obravnava in sprejem več odlokov, najprej **Odloka o ustanovitvi skupnega organa za izvrševanje ustanoviteljskih pravic v Zdravstvenem domu dr. Franca Ambrožiča Postojna**, s katerim ustanoviteljici, Občini Postojna in Pivka, opredelujeta skupne zadeve, še posebej na finančnem področju, in neposredno ne posegata v notranje delovanje zdravstvenega doma. Svetniki so potrdili **Odlok o občinskem podrobnem načrtu za območje Grubence ob železnici in območje južne dostopne ceste ter spremembo Odloka o podlagah za odmero komunalnega prispevka za območje občinskega podrobnega prostorskega načrta POC Veliki Otok**. Sprejeli so **dopolnitve Odloka o odvajanju in čiščenju komunalnih odpadnih in padavinskih vod**.

Potrdili so **Pravilnik o dodelitvi sredstev za ureditev parka ob Zeleni dvorani** v višini 29.000 evrov (sredstva so predvidena v proračunu) ter **spremembo sklepa o določitvi območja parkiranja in cen parkirnin**. Cankarjevo ulico od križišča z Ulico 1. maja do Vojkove ulice so opredelili kot modro cono. Na ta način bodo zagotovili več parkirnih mest za poslovne subjekte ob Cankarjevi ulici.

Sprememba 70. člena poslovnika, ki bi omogočila enakopraven položaj članov odborov in komisij občinskega sveta, tudi na tej seji ni prejela potrebne dvotretjinske večine.

Po potrditvi prometa z nepremičninami zaradi nesklepčnosti niso zaključili točke pobude in

vprašanja svetnikov. **Župan Igor Marentič** pa je nadaljevanje seje napovedal za 27. junij.

Izpostavimo še pobudo **Branka Milharčiča**, ki je na 22. seji svetnike seznanil, da je Odbor za gospodarstvo predlagal, naj se pripravi analiza naložbe v vodovod na področju Ljubljanske ceste. Občina Postojna naj ugotovi **možnosti za pomoč prizadetim podjetnikom zaradi izpada prihodka**. Pojasnil je, da je prejel vlogo ene izmed strank – »gre za lokal ob Ljubljanski cesti, ki podrobno opisuje izpad dohodka zaradi dolgotrajne zapore ceste.« ter predlagal, da bi bilo treba pristopiti k reševanju teh težav oz. posledic. V odgovoru je **župan Igor Marentič** pojasnil, da je bil zaradi nujnih posegov v infrastrukturo, ki je stara tudi več kot 70 let, dostop do nekaterih stavb oviran. Glede možnosti o načinu povračila škode pa je pojasnil, da so bili zainteresirani »obveščeni o potencialni odškodnini zaradi izpada prometa, pri čemer je bilo tudi v času izvajanja del sprejetih več ukrepov, da bi bili tako podjetniki kot tudi drugi občani kar najmanj obremenjeni«. Direkcija RS za infrastrukturo naj bi potrdila, da je za varno izvajanje del potrebna popolna pomična zapora. Pridobljeno dovoljenje je veljalo do 23. maja letos. Zaradi dejavnikov, na katere niti izvajalci niti naročnik niso imeli vpliva, je direkcija dovoljenje podaljšala do 15. junija, pri čemer so bila dela na tem odseku zaključena pred potekom roka. Izvajalci del imajo skladno s pogodbami o izvedbi sklenjenih več zavarovanj, ki vključujejo tudi odgovornost. V primeru odškodninskih zahtevkov mora tisti, ki terja odškodnino, dokazati vse predpostavke odškodninske odgovornosti, tudi vzročno povezavo med ravnanjem izvajalca in potencialno zmanjšanim dohodkom, investitor pa v nobenem primeru ne nosi nikaršne odgovornosti. »To dejstvo nam je potrdilo tudi več deset slovenskih občinskih uprav ... Javni interes po zagotavljanju čiste in neoporečne pitne vode in varnost sta prioriteta projekta,« je med drugim pojasnil župan.

Alenka Furlan Čadež

Izvajalec bo dela opravljal vse dni v tednu, tudi ob sobotah, nedeljah in praznikih, posamezna dela tudi v nočnem času.

V prvih 80 dneh obnove bo na obeh polovicah avtoceste urejena zapora odstavnega pasu. Promet bo potekal po dveh zoženih pasovih v vsako smer. Prav tako bo zapora prehitvalnih pasov; promet bo urejen po dveh zoženih pasovih v vsako smer. V smeri proti Postojni bo zaprt odstavnih pas iz prve faze v dolžini 1,1 km. Sledila bo zapora prehitvalnih pasov; promet v smeri proti Postojni bo pred viaduktom preusmerjen na nasprotno smerno vozišče, kjer bo potekal dvosmerno, po dveh zoženih pasovih v vsako smer.

V nadaljevanju letošnje gradbene sezone se bo zapora spremenila še trikrat, vendar bo promet tudi v teh treh fazah urejen po dveh zoženih pasovih v obeh smereh vožnje, uporabniki avtoceste pa bodo o spremembah obveščeni.

Odsek med Uncem in Postojno je zelo obremenjen v prometnih konicah turistične sezone, zato so njegovo obnovo (kot navedeno) organizirali tako, da bo promet urejen po dveh zoženih pasovih in ob omejeni hitrosti vožnje tako v smeri Kopra kot tudi Ljubljane. Ob menjavi posameznih faz, ki zahtevajo prestavitve delovnih zapor, je pričakovati zgostitve prometa in zastoje, opozarjajo na Darsu. Tudi sicer so zaradi visokega poletnega povprečja na tem odseku (približno 90.000 vozil v posameznih dneh) možni tudi zastoji.

Gre za obsežna obnovitvena dela, katerih pogodbeno vrednost znaša za obe gradbeni sezoni skoraj 23 milijonov (brez DDV). Skupni rok izvedbe del v obeh gradbenih sezonah (v letih 2017 in 2018) je 288 dni od uvedbe izvajalca v delo.

Besedilo: Alenka Furlan Čadež; fotografija: Matej Škrli.

Dela na Ravbarkomandi

Na primorski avtocesti bo na odseku med Uncem in Postojno rekonstruiranih 6,3 km vozišč, tako v smeri Kopra kot Ljubljane, skupno nekaj manj kot 13 km trase avtoceste. Pomemben delež obnovitvenih del predstavlja obnova 45 let starega viadukta Ravbarkomanda. Z začetkom gradbenih del (v začetku tega meseca) je promet v vsako smer vožnje urejen po dveh zoženih pasovih. Dela so razdeljena na dve gradbeni sezoni: letošnja bo potekala od začetka junija do sredine novembra, prihodnje leto pa bo za poldrugi mesec krajša.

Strane

V Strane pridemo po asfaltirani cesti iz smeri Malo Ubeljsko. Ostale ceste nas v naselje pripeljejo po jamborni ali rimski cesti iz smeri Šmihel pod Nanosom oziroma Velikih Brd ter po gozdni cesti nad vasjo iz smeri Šmihel. Pohodniki največkrat pridejo v vas po planinski in Jakobovi transverzali, ki povezuje Nanos s Predjamo.

Šuštarjeva hiša je postala dom vaščanov

Število hišnih števil v vasi ostaja že nekaj desetletij nespremenjeno, število ljudi pa se zmanjšuje. Ob popisu prebivalstva leta 1931 je vas štela 139 prebivalcev, danes pa jih je le 66. V vas se je naselila ena nova družina; med prišleki je tudi Francoz, ki se ukvarja s kamnoseštvom. Na obzidju cerkve je v dar izklesal kamnito obeležje za slovensko pohodniško Jakobovo pot, po kateri Strane obišče vse več pohodnikov. Imajo enega obrtnika, ukvarja se s strugarstvom. Z organiziranim šolskim prevozom

ta ostalih; nekatere so v zelo slabem stanju. Med zapuščene hiše je do leta 2010 spadala tudi **Šuštarjeva**. Ker je pripadala Občini, so jo z njeno pomočjo in s podporo KŠD Tisa Nanos ter krajevne skupnosti obnovili v dom vaščanov.

Od kmetijstva živi le nekaj družin, a vseeno lahko rečemo, da je v vasi 9 kmetij, 11 hiš pa je povezanih z gospodarskimi poslopi. Skupno število glav živine se približuje številki 200, trije kmetje še oddajajo mleko v Ljubljano. Na strmem pobočju se pase okrog 50 koz in 7 oslov, ki jim občansno delajo družbo gamsi. Zadnjega

sta **izvira v Rjavi rebri in Divji skedenj** – združita se v zajetju nanoški vodovod. Za te potrebe je bil zajet še **izvir v Tresu**. Vodovod je bil zgrajen v zaledju vojne vihre leta 1917. Prej je voda v strugi tekla skozi vas in gnala ducat mlinov in eno žago. Poslej je struga domala prazna in naraste le ob močnejšem deževju. Ostali izviri so neizkoriščeni in se iztekajo v Nanoščico. Skoraj cela vas je danes priključena na postojnski vodovod, na svojega se še vedno lahko priključijo po potrebi. Nobena hiša v vasi nima vodnjaka. Najnižje se nahaja izvir **Voda od sv. Križa**, ki je svoj čas ogrožal stabilnost cerkve, dokler niso s cevmi preusmerili izliv v korito pod obzidjem cerkve. Ta izvir nikoli ne presahne in je v preteklosti služil tudi za napajanje živine.

Kapelici Na Griču in Na Grubli

Leta 2006 so prenovili kapelico Na Griču – stoji pred vasjo na zahodni strani ob glavni cesti in datira v leto 1843. Do kapelice so uredili nove kamnite stopnice, ji naredili novo fasado in jo prekrili. Kovinske rešetke s ključavnico varujejo notranjščino, ki jo je nekoč krasil kip sedečega Kristusa s trnjevo krono, kar je v Sloveniji redkost. Kip so pred slabimi 50 leti »odtujili« nepripravili; novega je po slikovni predlogi izdelal rezbar Oton Naglost z Vipavskega. Na vzhodni strani vasi Na Grubli stoji kapelica, v kateri sta kipa sv. Marije in Ane.

Cerkev sv. Brica (Brikcija)

Sv. Bric je zavetnik pred snežnimi in zemeljskimi plazovi, zato ni nenava-

dno, da je cerkvica, poimenovana po njem, postavljena pod skalnati in plazeči rob Nanosa. Prvič je omenjena leta 1589, 1840. so v njej zaradi slabega stanja stavbe prenehali maševati in jo leta 1851 do tal podrli. Dolga leta se je prenova prestavljala in bila dokončana šele leta 2001. Na novo so postavili zvonik na preslico, zvon sta osebno darovala **takratni župan Josip Bajc in njegov sin Andrej**. Cerkev meri v dolžino skupaj z ladjo in prezbiterijem slabih 10 m, široka pa je 4,30 m. Oltar je prenovil **mizar Pivk iz Stran** s pomočjo podobarja **Luke Bajca iz Studenega**. Sestavljen je iz starega oltarja in dela odsluženega iz hruševske cerkve. Da sv. Bric dobro opravlja svoje delo, je dokazal novembra 1890, ko se je velikanska skala odtrgala od vrha gore, se čudežno v loku izognila sredini prezbiterija in se ustavila pred cerkvijo. Dan in leto tega dogodka sta vklesana v skalo. Letos spomladi so cerkev pomladili z novo fasado.

Cerkev sv. Križa

Pravilno orientirana cerkev zgodnjebaročnega tipa stoji sredi vasi na nekoliko privzdignjenem obzidanem zemljišču. Na zahodni strani ladje je kamnoseško obdelan baročni porton, datiran leta 1793, in velja za enega lepših v širšem območju. Cerkev se prvič omenja leta 1665, stavbo so 1706 popravili in podaljšali, zvonik je dozidan leta 1776. Osemnajst let pozneje so cerkev na novo obokali in postavili kamnit baročni pevski kor. Zakristija je bila dodana leta 1889. Baročni veliki oltar sv. Križa je stebrnega tipa, v niši je kiparska skupina Križani z Devico Marijo in sv. Jane-

O izvoru imena

Ime Stranje nosi osem krajev v Sloveniji in na avstrijskem Koroškem. Silvo Torkar piše, da najstarejši zapisi kažejo na stranja-ne, stanovniško ime na -jane iz podstave stran, kar je ljudski izraz za »pobočje hriba«. Po starem ljudskem izročilu pa naj bi naselje najbrž dobilo ime po legi na pobočju, ker stoji stran od ostalih vasi. V letih 1265–1276 se omenja kot Streinach, 1499 kot Stranach, 1720 Straine, 1780 Sztrane in 1822 prvič kot Strane. Rajko Valenčič domneva, da etimološko izvira iz rimskega Stridona, ki je znan kot rojstno mesto sv. Hieronima.

Pod staro tiso sta posedela najstarejši vaščan Franc Brezic (Joškov) in varuh tise Jože Posega (Španškov).

se v osnovno šolo vozi 7 otrok, trije obiskujejo srednjo šolo, predšolskih otrok je le nekaj. Najstarejši vaščan je **Franc Brezic (Joškov)**, ki vstopa v častitljivo 98. leto. Joškov ata nam je razkril zanimive zgodbe, med katerimi prednjačijo prigode in tegobe služenja vojaščine v južni Afriki za časa Italije. Najstarejša med ženskami je **Zinka Premrl**, letnik 1930.

V zadnjem obdobju so bile zgrajene tri nove hiše. Med najstarejše sodi **Mežnarjeva (Ambrožičeva)**, ki je sedaj prazna, tako kot še pol duca-

avtohtonega gamsa so lovci uplenili v **Votlih stenah nad sv. Bricem** leta 1878. Pred 55 leti so gamse ponovno naselili, njihov habitat, ki je bil nekoč nad gozdno mejo, se je zaradi zaraščanja z gozdovi spustil do roba vasi, nad katerim so pred nekaj leti s telemetrijo opazovali gibanje dveh tropov volkov s tremi mladiči.

Voda

Strane so poznane tudi po velikih zalogah odlične pitne vode. Nad vasjo izvira **v osmih izvirih**. Najmočnejša

Tisi sta največji ponos vasice Strane.

zom Evangelistom iz 20. stoletja. Ob straneh stojita kipa sv. Simona in Jude Tadeja, ob vhodu stoji čašasti kamniti kropilnik. Intarzirano zakristijsko omaro je izdelal Matevž Debevc in je datirana z letnico 1769. Vogali cerkve so okrepljeni s kamnitimi šivanimi robovi. Pod cerkvijo, ki stoji na slabih temeljih, je dolga leta tekla izvorna voda. Ker se je posejala, so jo zaprli. Kar 34 let ni bilo v njej bogoslužja. Zahtevna obnovitvena dela so trajala osem let. Leta 1998 so

Cerkv sv. Križa stoji sredi vasi na nekoliko privzdignjenem obzidanem zemljišču.

prenovljeno lepoticu svečano odprli in še sedaj se radi pohvalijo z »opravljenim delom stoletja«. Čez osem let so popravili še cerkveno obzidje in obnovili stopnice.

Čas vojne in ognja

Odmaknjenost vasi od glavnih prometnic in gozdno področje so med NOB izkoriščale tudi partizanske enote. Od jeseni 1943 do jeseni 1944 je bila v Stranah komanda mesta Postojna, nekaj časa pomembna kurirska javka. Za potrebe borcev sta bili krojaška in čevljarska delavnica. V baraki pod bližnjo Rjavo steno je delovala manjša tiskarna Nanos. Nemške vojaške enote so jeseni 1944 s topovi poškodovale nekaj hiš, zažgale pa štiri z gospodarskimi poslopji vred. Ostreje cerkve je bilo zaradi granate, ki je padla skozi streho, hudo poškodovano. V vasi je gorelo že prej; leta 1921 je zane-

tila požar strela, pri čemer so zgoreli šest domačij in vrh stare vaške tise z nekaj vejami. Italijanska vojska je podtaknila ogenj julija 1931 – zgorelo je 11 hiš, močno je bila ožgana tudi stara tisa. Po koncu vojne so otroci med igro zažgali votlo deblo tise; domačini so jo oskrbeli z ilovico in jo zaščitili s kosom pločevine.

Stara in mlajša tisa

O vaškem ponosu Stran je bilo že mnogo povedanega in napisanega. Pred šestimi leti je izšla tudi knjiga *Tisa v Stranah pod Nanosom, legende, skrivnosti, odkritja*. V njej so povzete do sedaj objavljene in znane zgodbe, dopolnjene z novimi meritvami in dognanji. Tudi sloves mlajše, po zadnjih ocenah med 220 in 240 let stare tise, je po izidu te knjige narasel, saj je poleg najstarejše kraljice postala znana kot edina enodomna oziroma dvospolna tisa na Slovenskem, kar je tudi v širšem svetovnem merilu redkost. O stari tisi in njeni starosti še zmeraj ostaja kanček dvoma. Tudi domačini kljub novjšim izračunom, ki kažejo na starost okrog 540 let, menijo, da je mnogo starejša – kot so stare kore-

Strane so poznane tudi po velikih zalogah odlične pitne vode. Nad vasjo je osem izvirov.

nine prebivalcev vasi Strane. Z veliko verjetnostjo lahko potrdimo, da je tisa v 150 letih, odkar jo je prvič uradno izmeril **Karel Dežman**, nekdanji ravnatelj Deželnega muzeja v Ljubljani, do nedavnega, ko jo je ponovno izmerila **Postojnčanka mag. Špela Habič**, poznavalka drevesnih vrst iz zavoda za gozdove, zrastle za dobrih 10 m in se odebela okrog pasu za 138 cm. Drevo, ki tako uspešno in spokojno preživlja svoje dni, mora biti hranjeno z ljubeznijo in odgovornostjo v svoji bližini. Za te bližnje je to sveto drevo, navsezadnje raste na posvečeni zemlji, kar so vedeli tudi sv. Hieronim, ko je v vročem poletnem dnevu raznašal sveto besedo v senci mlade tise, in apostola Ciril in Metod, ko sta štiri

Osebna izkaznica Stran

Število prebivalcev:	66
Število hišnih števil:	27
Krajevna skupnost:	Ubeljsko
Dekanija:	Postojna
Župnija:	Ubeljsko
Šolski okoliš:	Prestranek
Predstavnika vaške skupnosti:	Simon Premrl in Marjeta Prelaz
Nadmorska višina:	658 m

Zgodovina vasi

Na tem območju so se ljudje naseljevali že v pradavnini. Na vzpetini Dolgi grič (Dolge njive), tik nad vasjo je stalo manjše gradišče. Najdeni predmeti na tem predelu potrjujejo, da je bila vzpetina poseljena že v železni dobi, viri omenjajo tudi odkritja prazgodovinske topilnice železa. Na območju vasi naj bi potekali tudi rimski cesti. Vas poleg Velikega Otoka sodi med najstarejše na Pivškem, zaradi izjemnega razgleda in obilice vodnih izvirov pa je imela pomembno strateško, obrambno funkcijo. Na pobočju pod Rjavo steno, pod skalnato gmoto Nanosa, naj bi stala vasica Male Strane s 6-7 poslopji. Kot povedo domačini, naj bi jo pred več sto leti kamniti plaz zasul. Na mestu so še zmeraj vidni kupi ostanikov kamenja. Še danes ti predeli nosijo domače ime Tres in Plaz. Prvi pisni vir omenja vas leta 1265, ko je bilo zabeleženo, da so Strane (Streinach) v lasti stiškega samostana. V polpretekli zgodovini je vas pritegnila največ pozornosti zaradi stare tise ter polemike o njeni dejanski starosti in legendah, ki so se spletale o njej.

stoletja pozneje pridigala v njenem zavetju. Kdor ne pozna tega občutka, naj tiso obišče po eni izmed pohodniških točk in jo poskuša objeti. Danes imata obe tisi status naravne vrednote državnega pomena, hkrati

pa je starejša zavarovana kot naravni spomenik. Kljub temu da sta zavarovani, so križi nad podobami križevega pota v cerkvi sv. Križa izdelani iz vej stare tise.

Prvi sosed, **Jože Posega (Španškov)**, je tudi njen varuh in glavni pripovedovalec za ta prispevek. Med drugim je povedal pripetljaj, kako so iz ogroženega zvonika ob postavitvi nadomestnega snemali 650 kg težak zvon. Med spuščanjem se je nosilna jeklena vrv utrgala in zvon je z velikim truščem zbobnel po zvoniku, vendar je pristal na manjšem kupu snega, tako da se je le malo »oškrbnik«. Tedanji župnik **Rafko Groznik** pa je imel veliko srečo in pomoč od zgoraj, da je preživel.

Še se bo delalo

Simon Premrl, eden od predstavnikov vaške skupnosti, je poudaril, da on skrbi bolj za »groba« dela, **Marjeta Prelaz** pa za administrativne posele in kulturne prireditve. Načrtujejo dodatno obnovo poljskih cest, izgradnjo športnega igrišča, za katero je zemljišče že kupljeno, čaka jih postavitve kabine na avtobusnem postajališču za šolske otroke, radi bi tudi položili asfalt na koncu vasi in obnovili Španškovo kaščo ob cerkvi. Še veliko dogovarjanja in dela jih čaka glede največjega vaškega problema, polzenja tal, saj so premiki podzemni in obsegajo štiri hektare. Število poškodovanih hiš se je povzpelo na 11, stanje se je nekoliko izboljšalo po sanaciji največjega izvirnega vodotoka iz Rjave rebri. V prejšnjem obdobju so uredili ekološki otok, postavili AED postajo (defibrilator), obnovili spomenik žrtvam NOB, uredili probleme z meteorno vodo in pridobili širokopasovno omrežje.

Besedilo: Marino Samsa; fotografije: Foto Atelje Postojna.

Spominsko ploščo so odkrili Zdenka Čebašek Travnik, župan Igor Marentič in pobudnik Želimir Božič.

Spominska plošča zdravniku in publicistu Mavriciju Rusu

Le nekaj deset metrov od obeležja rojaku, tigrovcu in partizanu Antonu Černaču so sredi Matenje vasi v četrtek, 22. junija, slovesno odkrili spominsko ploščo še enemu znanemu Matenjcu, zdravniku in publicistu dr. Mavriciju Rusu (1879–1977).

O življenju in delu dr. Rusa je strnjeno spregovoril pobudnik postavitve plošče, Matenjec **Želimir Božič**. Poudaril je, da sta dr. Rusa odlikovala predvsem domoljubje in humanost. Kot domoljub se je izkazal že kot študent medicine na Dunaju, ko je sodeloval pri organizaciji protesta za zahtevo po ustanovitvi univerze v Ljubljani, kot zdravnik pa je humanosti dejansko posvetil svoje življenje; začeni z odhodom v Bolgarijo, kjer je med prvo balkansko vojno pomagal bolnim in ranjenim, pa med I. svetovno vojno v ljubljanski bolnišnici ter nato kot zdravnik v Novem mestu in kasneje v Ljubljani. Tudi ves svoj publicistični opus je posvetil izobraževanju prebivalstva in želji po čim boljšem zdravju predvsem šolarjev in mladine; nazadnje je bil dr. Rus prvi šolski zdravnik v Ljubljani. Njegovo aktivno delo in široko znanje sta botrovala predsedovanju v dveh stanovskih organizacijah, zdravniškemu društvu in kar sedem let tudi

zdravniški zbornici takratne Druvske banovine.

Postojnski župan Igor Marentič je v svojem govoru naglasil, naj se »narod, ki se spomni svoje zgodovine in svojih velikih imen, ne boji za svojo prihodnost.« Razmišljanja o Mavriciju Rusu je sklenila slavnostna govnica, **predsednica Zdravniške zbornice Slovenije dr. Zdenka Čebašek Travnik**. »Kot zdravnik je bil dr. Rus že tedaj zavezan javnemu zdravstvu. Zavedal se je pomena izobraževanja in stanovske povezanosti, bil je domoljub. Govorimo o vrednotah, ki so od nekdaj zaznamovale zdravniški poklic, a žal danes nanje vse prevečkrat pozabljamo.« je bila kritična. Prireditelj je povezovala **Polona Škodič**, v kulturnem programu pa so **nastopili učenci Osnovne šole Prestranek**.

Besedilo: Alenka Čuk; fotografija: Foto Atelje Postojna.

Na prvi postaji sprehoda po Soviču je zbrane poleg Antona Smrekarja, vodje postojnske enote, in mag. Špela Habič nagovoril tudi župan Igor Marentič.

»Znanje za gozd«

»Znanje za gozd« je bilo temeljno sporočilo letošnjega tedna gozdov, ki je potekal med 22. in 28. majem. Dogodke, ki so se navezovali na pomen znanja, razvoja in raziskav, ključnih za prihodnost slovenskih gozdov, so organizatorji - Zavod za gozdove Slovenije (ZGS) in posamezne območne enote - povezali s praznovanjem 70-letnice ustanovitve Gozdarskega inštituta Slovenije. Le-ta že od ustanovitve načrtno usmerja raziskovalno in razvojno delo slovenskega gozdarstva.

Zanimivo dogajanje se je odvijalo tudi na področju, ki ga pokriva **postojnska območna enota ZGS**. »Z različnimi sogovorniki smo na več dogodkih poudarili raznovrstno znanje, potrebno za ohranjanje in gospodarjenje z gozdovi ter široko paleto uslug, ki nam jih nudi gozd.« je tridnevno dogajanje strnila **Špela Habič**. Teden gozdov je na Postojnskem 25. maja uvedla **Gozdarska svetovalnica**, namenjena predvsem lastnikom gozdov. Teh je na postojnskem gozdnogospodarskem območju okrog 15.000. Na enoti ocenjujejo, da številni iz različnih razlogov ne gospodarijo s svojimi gozdovi. Na svetovalnici so podali ključne informacije in odgovorili na vprašanja zainteresiranih, kot na primer: kaj storiti, ko dobite odločbo ZGS o sanitarnem poseku drevja zaradi podlubnikov; kje dobiti informacije o svojem gozdu; kakšni so postopki, če želijo lastniki posekati, izkrčiti ali prodati gozd ... Predstavili so tudi aplikacijo **Pregledovalnik podatkov o gozdovih** (<http://prostor.zgs.gov.si/pregledovalnik/>). Naslednji dan so pripravili sprehod skozi gozd na Soviču. Habičeva pove, da je bil »namenjen izmenjavi različnih pogledov, izkušenj, znanj in doživetij o gozdu in v gozdu, zato smo k sodelovanju povabili kompetentne sogovornike, zlasti 'negozdarje'. Na sproščen in razgiban način smo razmišljali o zdravju, ravnotežju, znanju, dediščini in ustvarjalnosti, kar vse izhaja iz gozda, ter tako oblikovali spodbude za vsakega posameznika in širšo skupnost.« Posebej živahno, predvsem zaradi malih obiskovalcev, pa je bilo sobotno popoldne na Mašunu (namenjeno tako družinam kot posameznikom), ko so v sodelovanju z Društvom Drobnovratnik izvedli še **Dogodivščine v gozdu**. Obiskali so medvedov brlog, naredili izpit za volka, se pogovarjali po ogromnem drevesnem telefonu ... in uživali na svežem zraku.

Besedilo: Alenka Čuk; fotografija: arhiv ZGS OE Postojna.

Po poteh postojnskih spomenikov NOB

Pesnica Ana Horvat je ob vsakem spomeniku nastopala z recitacijo avtorskih pesmi.

V Združenju borcev za vrednote NOB Postojna so drugo junijsko soboto prvič organizirali pohod ob spomenikih NOB.

Na krajši različici pohoda (od spomenika Sardincem do Vojaškega pokopališča v Kazarjah) je sodelovalo okrog šestdeset pohodnikov. Na daljšo pot 15 km dolgega pohoda, ki je trajal kakšnih pet ur, se je odpravilo okrog štirideset pohodnikov. Ti so se med drugim podali tudi proti Črni jami in na Javorniško cesto. Med njimi so bili tudi nekateri še živeči borci, npr. **Anica Cucek in Jože Hladnik**. Pohodniki so se ob vsakem spomeniku seznanili z zgodovino NOB v Postojni. Ob vsakem spomeniku pa je pesnica **Ana Horvat** nastopala z recitacijo avtorskih pesmi, posvečenih partizanom. Po zaključnem pohodu je sledila še zabava s plesom in pogostitvijo članov in pohodnikov ZB NOB Postojna. Pohod, ki so ga v združenju organizirali z namenom, da postane tradicionalen, se naslednje leto seli na območje KO ZB Hruševje. Na ta način želijo še naprej ohranjati spomine na naše zgodovinske vrednote kot tudi gojiti in spodbujati vrednote druženja, bratstva, tovarištva in povezovanja.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: arhiv Združenja borcev za vrednote NOB.

Brezplačne osnovne zobozdravstvene storitve

V Matenji vasi so 16. junija na pobudo zobozdravnika dr. Želimirja Božiča in v sodelovanju občin Postojna in Pivka, Centra za socialno delo Postojna in Slovenske filantropije odprli pro bono zobno ambulanto. »Najbolj bom vesel, ko jo bom lahko zaprl, ko ne bo več nikogar, ki bi potreboval naše storitve zaradi socialnega stanja,« je dejal dr. Božič in po odprtju že sprejel prve uporabnike.

»Kot družba se zelo radi hvalimo, kako napredujemo, ob tem pa pozabimo na nezanemarljivo majhno skupino tistih, ki so iz različnih razlogov prikrajšani za marsikatero dobrino, med njimi pravico do zobozdravstvenih storitev«, je povedal dr. Želimir Božič, ki se je zgledoval po dr. Aleksandru Dopliharju. Ta že več kot 15 let v Ljubljani vodi ambulanto, namenjeno ljudem brez zdravstvenega zavarovanja.

Patricija Može, direktorica Centra za socialno delo Postojna, je povedala, da je »pro bono zob-

Zobozdravnik Želimir Božič je pobudnik odprtja pro bono zobne ambulante v Matenji vasi.

na ambulanta namenjena občanom, ki si sami ne zmorejo kriti stroškov osnovnih zobozdravstvenih storitev,« obenem pa bo pod okriljem Slovenske filantropije pomoč nudila tudi tujcem, ki so v Sloveniji zaprosili za mednarodno zaščito, ter tistim migrantom, ki imajo že dodeljen status in tudi potrebujejo te storitve.

Koliko uporabnikov bo upravičenih do storitev, je težko napovedati. »Zaenkrat načrtujemo skupaj z dr. Želimirjem Božičem, da bo ambulanta odprta vsak ponedeljek dopoldne, potem pa bomo videli, kaj nam bo praksa prinesla in koliko bo upravičencev.« Glede na prošnje za izredno denarno pomoč se ocenjuje, da ni malo takih, ki si zobozdravstvenih storitev ne morejo privoščiti.

Slovenska filantropija pa bo v ambulanto napotila tujce, ki so prosili za mednarodno zaščito, in migrante, ki ta status že imajo. »V tem našem svetu, kjer je veliko nepravilnosti in egoizma, na eni strani veliko denarja, na drugi strani pa veliko ljudi, ki živijo v hudih stiskah, se mi zdi taka dejavnost kot neka protiutež negativnim dogajanjem neoliberalne ideologije,« je pojasnila **Anica Mikuš Kos, predsednica Slovenske filantropije**.

Ambulanta v Matenji vasi je prva pro bono zobozdravstvena ambulanta v Sloveniji. Deluje v prostorih dr. Božiča, mesečne materialne stroške pa krijeta občini Postojna in Pivka.

Besedilo: Alenka Furlan Čadež; fotografija: arhiv Občine Postojna.

Prenova urgence se bo začela jeseni

Zaposleni v Zdravstvenem domu (ZD) Postojna v zadnjem desetletju pogosto opozarjajo na nujnost prenove t. i. urgence, kar se je še posebej pokazalo ob dveh množičnih nesrečah na bližnji avtocesti. Ob boljših pogojih in ustreznejši opremi bi bila pomoč strokovno usposobljenih ekip namreč lahko še boljša. Oddelek nujne medicinske pomoči (NMP) bo v začetku prihodnjega leta le dobil novo podobo, prostore bodo razširili, jih preuredili bolj funkcionalno in opremili v skladu s predpisi. Med gradnjo, ki se bo začela septembra, pa se bodo v ZD organizirali tako, da bolniki in obiskovalci ne bodo občutili večjih sprememb.

To zagotavlja **direktorica Irena Vatovec**, ki našteva pomanjkljivosti sedanje ureditve. »Prostori so funkcionalno neustrezni, poti čakajočih pacientov in poti reševalcev z vozilom na nujni poti se križajo. Pred stavbo ni nadstreška, ki bi reševalce in obolele ali poškodovane varoval pred dežjem in snegom. Nimamo niti ustrezno urejenega dovoza in parkirišča za reševalna vozila.« Zato bodo postavili tudi nadstrešek z zaprtim dovozom za vozila, sicer pa bodo nekaj dodatnega prostora pridobili na račun vhodne avle in velikih hodnikov. Preuredili bodo 423 kvadratnih metrov stavbe in na njih uredili dodatno ambulanto, sobi za opazovanje, terapije in reanimacijo, dvorano za manjše kirurške posege in sobe za osebje. Povečali bodo tudi število za-

poslenih. »Tako se bomo prilagodili novemu pravilniku o nujni medicinski pomoči, pa tudi organizacija dela bo bolj enostavna.« Najpomembnejše pa je, da bodo z novo ureditvijo pridobili čas, s tem pa tudi življenja.

Hkrati z obnovo prostorov NMP raste ob porodnišnici nov gasilsko-reševalni center, kjer bo NMP pridobila še prostore za garažiranje vozil, prostor za počitek za zaposlene, prostor za pedagoško delo in praktične prikaze. »Vsa dejavnost urgentne službe pa bo ostala v prostorih Zdravstvenega doma,« pravi Vatovec.

Prenova, ki jo bosta financirali Občini Pivka in Postojna, bo stala okoli 770 tisoč evrov, za opremo bodo odšteli dodatnih 220 tisoč evrov. Urgenca se bo v času gradnje začasno preselila v del prostorov fizioterapije.

Kakšne spremembe bo prinesla nova organizacija, ki predvideva satelitski urgentni center v Postojni, direktorica še ne ve natanko. Jasno pa je že, da se bodo poti ekip reševalnih postaj iz različnih občin križale, kar pomeni, da bo osebje NMP pokrivalo veliko večje območje kot doslej. »Več bo znane, ko bo vzpostavljena dispečerska služba v Ljubljani, ki bo razporejala tudi naše sile in sredstva,« zaključuje direktorica ZD Postojna.

Mateja Jordan

Porodnišnica računa na razveljavitev sodbe

Z izplačilom odškodnine 853.438 evrov družini iz Nove Gorice zaradi zapleta pri porodu v postojnski porodnišnici se je po desetih letih pravdanj zaključil odmeven sodni primer, izjemen predvsem zaradi višine odškodnine, kot je v slovenskem zdravstvu še ni bilo. Za tožnico je zadeva končana, je povedala odvetnica Lucija Šikovec Ušaj, Bolnišnica za ženske bolezni in porodništvo pa je na vrhovno sodišče vložila zahtevek za revizijo, ki naj bi bil razrešen v letu dni. Kot so sporočili, pričakujejo pozitivno rešitev in razveljavitev sodbe Višjega sodišča v Kopru oz. zavrnitev tožbenega zahtevka.

Gre za doslej najvišjo odškodnino, dosojeno zaradi zapleta pri porodu pred trinajstimi leti, pri katerem je novorojenček utrpel trajne poškodbe možganov. Denar je družina sicer izterjala z izvršbo, bolnišnico pa je o njem obvestila Uprava RS za javna plačila. Zaradi izplačila odškodnine naj bi imela bolnišnica nekaj dni celo blokiran račun. **Državna sekretarka na ministrstvu za zdravje Ana Medved** je ob tem povedala, da bolnišnica

državne pomoči ne bo potrebovala, saj razpolaga z namensko privarčevanimi sredstvi.

Za bolnišnico je bila sodba pričakovana, saj se je sodni postopek vlekel deset let. »Ker se s sodbo ne strinjamo, je bolnišnica vložila revizijo na Vrhovno sodišče,« so sporočili iz postojnske bolnišnice. Kljub zasegu sredstev z računa bolnišnice so bile plače skupaj s prispevki izplačane. »Bolnišnica se bo trudila storitve izvajati nemoteno, prilagoditi bo potrebno načrtovane investicije,« še pojasnjujejo.

Bolnišnica Postojna je sicer že večkrat opozarjala na čim prejšnjo uvedbo nekrivdnega sistema odškodnin v zdravstvu. »Po našem mnenju v Sloveniji potrebujemo sistem, ki bo bolnikom v primerih zdravstvenih zapletov samodejno omogočal možnost prejeti ustrezno denarno nadomestilo zaradi zdravstvenega zapleta oz. neželenega izida zdravljenja, podobno kot je to urejeno na področju poškodb pri delu in ostalih nezgodah.« Odškodnine namreč dosegajo visoke zneske, kakršnih zdravstveni sistem ne bo prenesel.

Mateja Jordan

Poletna noč v muzeju

Poletna muzejska noč, brezplačna prireditev, ki se je rodila iz poznavanja podobnih dogodkov v tujini ter iz želje, da bi slovenske muzeje in galerije še bolj približali obiskovalcem, se je po petnajstih letih dodobra »ukoreninila« med obiskovalci domačih hramov kulture. Tudi Notranjski muzej Postojna je družno z okoli 70 institucijami, ki so izpeljale več kot 350 dogodkov, v soboto, 17. junija, pripravil pestro in zanimivo dogajanje za staro in mlado.

Tokrat so na svoj račun prišli predvsem tisti, ki jih zanimajo in privlačijo v zemljino nedrje skriti zakladi; raznobarvni, majhni ali veliki svetleči kristali ali pač le puste, na primer sive formacije, ki jih kot zaklade prepoznajo šele strokovnjaki. Dogajanje, ki sta se ga udeležila tudi postojnski in cerkniški župan, Igor Marentič in Marko Rupar, je uvedlo odprtje dveh občasnih razstav. Avtor prve, naslovljene **O cerkniških diamantih in drugih kristalih**, je muzejski biolog Slavko Polak, drugo, fotografsko razstavo **Skriti svet**, pa je pripravil amaterski fotograf in zbiralec mineralov Jože Pristavec.

O cerkniških diamantih, ki so seveda izjemni, žal pa ne tudi tako

dragoceni kot pravi diamanti, je prvi pisal človek številnih talentov, med ostalim zemljemerec, kartograf in slikar Franc Anton Steinberg leta 1758. V svojem sicer kratkem zapisu o »najlepšem gorskem kristalu« nam je ohranil tudi takrat uveljavljeno ljudsko poimenovanje za cerkniški diamant - »kamena strela«. Šele utemeljitelj slovenske mineralogije in vnet zbiratelj mineralov, kamnin, kristalov in fosilov Žiga Zois pa je te kremenove kristale imenoval cerkniški diamanti.

Cerknica z okolico je tako že stoletja znana »po najdbah kot voda čistih biterminiranih kristalov kremenca,« ob cerkniških diamantih pa so na razstavi na ogled tudi drugi krista-

Obiskovalci so z zanimanjem prisluhnili predavanju Mihe Jerška.

li iz muzejske zbirke, ki jih dopolnjujejo še primerki iz zbirke Jožeta Pristavca. Posebna pozornost je na razstavi namenjena raznolikim oblikam kremenca, najpogostejšega minerala na Zemljinem površju, ter kalcitu, najpogostejšemu mineralu na območju Slovenije.

Več o kristalih lahko preberemo v priložnostni brošuri, ki so jo izdali v muzeju. Globlje v svet imenitnih kristalov pa je obiskovalce na predavanju **Mineralno bogastvo Slovenije; od cerkniških demantov do pohorskih diamantov** popeljal

Miha Jeršek, kustos geolog Prirodoslovnega muzeja Slovenije. Sicer pa so najmlajši ustvarjali in se zabavali na družinski delavnici **Naredi in najdi svoj kristal!** Tisti, ki tega niso storili, so si lahko vodeno ogledali stalno razstavo KRAS, Muzej krasa, mnogi obiskovalci pa so z zanimanjem sledili demonstraciji brušenja poldragih kamnov, ki so jo pripravili slušatelji Višje strokovne šole sežanskega Šolskega centra Srečko Kosovel.

Besedilo: Alenka Čuk; fotografija: Valter Leban.

Korotan. Izgubljen spomin?

Ob bok nedavnemu odprtju vodarne Korotan pri Orehku objavljamo fotografijo, ki jo hrani Ana Mira Turk iz Orehka.

V vsaki hiši hranimo spomine naših prababic, starih očetov, mam in nenazadnje nas samih. »Skrivajo« se na podstrehah, v kletih, omarah, predalih, kartonskih škatlah, najrazličnejših kuvertah, pa tudi v fotografskih albumih.

Morda so prav stare fotografije tisti »najmočnejši« medij, ki nas vedno znova pritegne in »popelje« v preteklost. Nagovarjajo nas v objektiv ujeti trenutki vsakdanjega življenja, ki pripovedujejo o nekdanjih časih in so resnična zakladnica spominov in podatkov o naših (ali drugih) krajih. Pomagajo nam sestavljati zgodbo o našem človeku, naših vaseh in mestih, o dogodkih, ki so jih zaznamovali.

Ana Mira Turk iz Orehka hrani tri fotografije, vse tri pa so bile verjetno istega dne posnete v neposredni bližini Korotana oziroma *Kurentana* ali tudi *Korentana*, kot mu pravijo domačini. Razen skromne informacije na hrbtni strani ene od fotografij, kjer je s svinčnikom zapisano »pri Koretanu, l. 1916«, kaj dosti več informacij nismo uspeli izbrskati. Vemo le to, da so vodo iz tega močnega, nikoli presahlega izvira, ob katerem sta do srede prejšnjega stoletja delovala tudi mlin in žaga, med prvo svetovno vojno speljali do kolodvora na Prestranku in nato leta

»Pri Koretanu« v vojnem letu 1916

1954 do Postojne. Do domačij v vasi in bližnjem Studencu je »pritekla« še kasneje kot do Postojne; do takrat so si jo Orehovci za domačo rabo točili iz več po vasi razporejenih pip, ob katerih so nekatere gospodinje tudi prale perilo.

Slovenski Jadran je leta 1953 poročal, da je bilo »raziskovanje podzemlja končno kronano z velikim uspehom.« Jamarji so namreč pri Orehku našli močan podzemeljski izvir vode Korotan, ki naj bi zadostoval »za preskrbo celotne Postojne z dobro pitno vodo.« Avtor je v nadaljevanju prispevka še dodal, da so se že »Avstrijci in potem Italijani nekaj sukali tam okrog, tako da je napravljen že celo podstavek za črpalko in rezervoar na bližnjem hribu.« Na predstavljeni fotografiji pred poslopjem, ki stoji nad cesto in v katerem je morda nameščena črpalka, pozirajo vojaki, ki jih je fotograf na ostalih dveh posnet-

kih verjetno ujel pri izviru in pri izkopih jarkov za napeljavo vodovoda.

Vsaka izmed danes že porumenelih starih fotografij, ki je nastala v času, ko so fotografi še uporabljali steklene plošče ali filme in se je fotografiralo bistveno manj kot danes, je bila gotovo posneta z razlogom. Žal je vse preveč takšnih, ki so skromno dokumentirane, lastniki pa pogosto obžalujemo, da se nismo pravočasno pozanimali, kdo oziroma kaj je na njih, zakaj in kdaj so bile posnete. To velja tudi za fotografije, ki jih skrbno hranijo v Orehku. Nič zato, morda pa kakšno informacijo nekoč le uspemo najti; do takrat se lahko le zahvalimo avtorju, da jih je posnel, in lastnikom fotografij, da so jih ohranili.

Besedilo: Alenka Čuk; fotografija: arhiv družine Turk.

Tanja Milharčič

Akadska slikarka Tanja Milharčič je polna ustvarjalnega nemira, široko odprtega in toplega pogleda v svet, srčnosti in radostnega značaja, ki ga napolnjujeta posebna vedrina in vedoželjnost. Sodelovala je pri raznih likovnih projektih in vodi mnoge likovne delavnice za otroke in odrasle. V svojem slikarskem in grafičnem delu še vedno raziskuje in išče nove ravni izražanja. Neguje risbo in grafiko in seveda tudi veliko slika. Njeno zadnjo razstavo z naslovom Pojav v risbi smo si lahko nedavno ogledali v Notranjskem muzeju Postojna, kjer je odrasle učila linoreza.

Kako se danes spominjate svoje umetniške poti? V Postojni smo v zadnjih petih letih vaša dela videli nekajkrat in vas srečevali na raznih delavnicah.

Po zaključeni gimnaziji v Postojni sem odšla na študij slikarstva v Italijo, kjer sem uspešno zaključila prvi letnik slikarstva na akademiji Accademia di Belle arti v Rimu. Študij mi je dal širino, predvsem ker smo bili na akademiji različnih narodnosti – od Argentinec sem se učila pripravljati platna, od Japoncev slikarskih tehnik. Vseeno pa sem šla študirat na Akademijo za likovno umetnost v Ljubljano, da se urim čim več v klasičnem upodabljanju.

Tanja ima navkljub mladosti za seboj bogato ustvarjalno pot. Svoje delo je predstavila na številnih skupinskih razstavah doma in na tujem.

V času študija sem veliko ustvarjala v grafični tehniki sitotiska in iz nastalih grafik tudi diplomirala. Študij sem nadaljevala, da sem izpopolnjevala znanje v slikarskih tehnikah mojstrov, kot je Tizian. Leta 2009 sem zaključila še pedagoško-andragoško izobraževanje na Pedagoški fakulteti v Kopru in od takrat vodim različne likovne delavnice za otroke in odrasle. Menim, da pedagoško delo dopolnjuje moje ustvarjanje ravno z izzivoma, kako pristopiti k ljudem in kako jim predstaviti ustvarjanje, da bodo oni imeli največ od tega. Zato so mi tudi v vseselje, saj ob tem delu spoznam, kaj je meni najpomembnejše pri ustvarjanju.

Doma ste iz Dilca, sicer pa imate svoj atelje v eni najmarkantnejših starih hiš, ki je res prava etnološka posebnost. Ali vas je tudi to okolje naredilo za slikarico?

To je sedaj hiša mojega očeta, v kateri so živeli naši predniki. V glavnem se je ohranila v svoji dokaj avtentični podobi, saj je moja pranova tam

živela, še ko sem bila majhna. Pri hiši se reče pri Farežnikih in po pripovedi nonota naj bi bil osrednji del hiše - črna kuhinja, star kar 600 let. Poleg osrednjega hodnika, ki mu pravimo veža, je večja soba, ki se ji reče po starem hiša, no danes rečemo temu prostoru kar atelje, saj v njem slikam. Na dimniku hiše pa že deseto leto gnezdijo štoklje. Brez njih več ne gre, saj so postale del naše družine in vasi. Ves čas jih spremljamo, opazujemo, jim sledimo. So prave napovedovalke poletnega vremena – po številu mladičev se namreč vidi, kako mokro ali suho bo poletje. Nedvomno ima moje domače okolje velik vpliv na moje delo in name. Že samo, da pomislim na

svetlobo, ko se mrači ali dani pri nas na Dilcah, take magičnosti nisem še nikjer doživela in že kot mala sem štela različne odtenke modre na nebu.

Kaj so pravzaprav teme oziroma vsebine in motivi vašega ustvarjanja? Kaj vas navdihuje? Navdihuje me vse, kar občutim, in to hote ali ne hote upodobim. Že ves čas se veliko posvečam človeški figuri in prostoru – to je ena od vodilnih tem. Gre za bolj ali manj razpoznavne, v mojih upodobitvah nedeterminirane prostore. Več si lahko ogledate na prihajajoči razstavi v Hiši kulture v Pivki 7. julija, na kateri bom razstavljala svoje slike in grafike. Lepo vabljeni!

Lahko rečem, da je vsa moja umetniška ustvarjalnost dinamična igra opazovanj in eksperimentov. Veliko se učim od starih in sodobnih mojstrov, ker obožujem slikarsko tehnologijo. Ta mi daje več manevrskega prostora pri slikanju, na ta način tudi oblikujem svoj slog in luščim svoj izraz, ki je lasten samo meni.

Z umetnostjo ni lahko preživeti, kar se v Sloveniji kaže zadnjih osem let. Samozaposleni v kulturi so v nemilosti, mnogo prodajnih galerij je žal zaprlo svoja vrata. Kako ste se vi podali na pot samostojne umetnice?

Tako, da sem se odpravila v Narodno galerijo v Ljubljano, potrkala na njihova vrata in bila vztrajna. Ponudila sem jim, da lahko sodelujem pri ustvarjalnih vsebinah v galeriji in jih prepričala, da bom kot umetnica doprinesla dodano vrednost k izobraževalnim programom za javnost. Danes sem tam že peto leto, delujem pa tudi na raznih delavnicah od Ljubljane do Pivke. Za mano je tudi veliko prostovoljnega dela, s katerim sem sploh lahko uveljavila vlogo slikarke v galerijah. Delo mi je v veliko veselje, saj mi omogoča, da lahko ustvarjam kot slikarka.

Brez najrazličnejših muzejskih in galerijskih zbirk bi bil svet hudo osiromašen, saj svoje daljne in bližnje zgodovine - dediščine človeštvo sploh ne bi poznalo in tudi generacije prihodnosti bi ostajale praznih rok.

Naša kulturna dediščina je last vseh nas in v svojem delu to vedno poudarjam, ker imamo res vsebine, na katere smo lahko izjemno ponosni! Zato so mi galerije in muzeji pomembni; tam je poseben in varen prostor, kjer vsak lahko najde kaj zase. Sploh glede na obilico brezplačnih pravih tedelj v mesecu in dejavnosti, ki so dostopne ljudem, lahko doživijo nepozabne trenutke tudi z udeležbo v naših programih.

Zdi se, da je to še kako pomembno za otroke in nasploh mlade, ki vse bolj živijo v digitalnem svetu. V programih šolanja je mogoče opaziti izrivanje likovno kreativnih vsebin iz predmetnika.

Res je, to opazim tudi na delavnicah, kako pravzaprav mladi vedoželjno spoznavajo vso to zgodovino in jo skozi večplastni proces ustvarjalno podoživljajo z lastnim zanimanjem. Likovno izražanje pa je bistvenega pomena, saj je lahko uporabno na primer že pri izbiri senčil pri ličenju, glede na barvo oči. Zdi se mi, da nasploh pozabljamo na dejstvo, da je vsak posameznik neponovljiv in ravno pri ustvarjanju soočen s svojim načinom izražanja in doživljanja. Sploh se mi zdi velika škoda, da so ravno srednješolci zelo prikrajšani. Zaradi tega sem veliko prostovoljnih ur posvetila in še posvečam delu v Hiši kulture v Pivki, ker želim s svojim delom prispevati tudi v lokalnem okolju, saj si vsi otroci zaslužijo obiskovati dejavnosti na najvišji ravni. Tako že od malih nog spoznavajo možnosti za lastno udejstvovanje v lokalnem okolju in bodo s časom tudi sami prispevali k njenemu bogatenju.

Kako vidite naše mesto kot kulturno središče, kaj snujete ravno zdaj in kaj boste v prihodnje?

Menim, da v naši občini lahko mi ustvarjalci doprinesemo zelo veliko, sploh s svojimi idejami in z zagnanostjo. Umetniki smo bili od vedno prepuščeni sami sebi in z malo podpore znano ustvariti odlične stvari, ki so sčasoma lahko vsem v ponos. Kaj bi se šele zgodilo, če bi dobili več podpore! Za začetek pa bi bila vesela, da bi bili lahko predstavljeni naši lokalni umetniki visokih razsežnosti, kot je Erik Lovko.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: Janko Dermastja.

vodnik dogajanja v občini Postojna

sobota, 1. 7.
ob 16. uriTekmovanje za
17. pokal PGD Planina

Vabljeni vse gasilke in gasilce, da se udeležite sedemnajstega članskega tekmovanja za pokal PGD Planina.

Informacije in prijave ekip na tel. št. 041 338 722. Prijave so možne tudi še na dan tekmovanja do 16. ure. Razglasitev rezultatov tekmovanja bo ob 20. uri pred gasilskim domom.

Dobimo se v Planini pri Planinski jami.

sobota, 1. 7.
ob 14. uri

Košnja po starem

Na travniku pred Predjamskim gradom.

sobota, 8. 7.
ob 20. uriVeselica ob
»Shodu« v Kočah

Za glasbo bo poskrbel ansambel Lisjaki iz Brkinov.

Športno igrišče v Kočah.

četrtek, 20. 7.
ob 20. uri3. četrtkov večer
Pod kozolcem

Mladost pod kozolcem - kozolec toplar Belsko.

petek, 21. 7.
ob 19. uri

»Zeleno«

Ex-tempore v Šmihelu pod Nanosom v sodelovanju s člani LD F. Pavlovca Il. Bistrice.

Avla SAZU v Postojni.

LJUDSKA
UNIVERZA
POSTOJNA

Ljudska univerza Postojna

● **SREDIŠČE ZA SAMOSTOJNO UČENJE**
brezplačno (možnost samostojnega učenja različnih vsebin in uporabe računalnika), vabljeni vsak dan med 8. in 16. uro.

● **BREZPLAČNA UČNA POMOČ**
namenjena udeležencem izobraževanja odraslih – po predhodni telefonski prijavi.

● **TOČKA ZA RAZVOJ KOMPETENC ZAPOSLENIH**
– brezplačno svetovanje. Ugotovite zdaj, kaj bi se učili jeseni. V sproščenem pogovoru z izkušenim svetovalcem lahko prepoznate, katere kompetence bi bilo smiselno razviti, da boste najbolje poskrbeli za svoj osebni in poklicni razvoj. Prosimo za predhodno telefonsko najavo.

Vse informacije in prijave na e-mail: lu-postojna@zavod-znanje.si ali na 05/7211280.

Točka moči - večgeneracijski center

1. 7. - med 9. in 14. uro

KOREKCIJA VIDA DELAVNICA
ACCESSOVIH TELESNIH PROCESOV

Pri delavnici s polaganjem rok na oči dosežemo rešitev težav z očmi in vidom. Prejemniki poročajo o izboljšanju vida in tudi o popolni odpravi dioptrije. Delavnico vodi Barbara Mali, Access Consciousness C. F. M. W. Udeležba na delavnici znaša 100 evrov. Več informacij na spletni strani www.uresnicisvojesanje.si.

6., 7., 12., 13. in 14. 7. - med 9. in 12. uro

OTROŠKE POLETNE
USTVARJALNE DELAVNICE

Ustvarjali bomo mozaik morja in mozaik prijateljstva. Prijava otrok možna na naslov tocka.moci@zavod-znanje.si. Udeležba je brezplačna.

6. 7. - ob 17. uri

USPOSABALJANJE ZA
SKRBNIKE MLADOLETNIH OSEB

Center za socialno delo Postojna v sodelovanju s Slovensko Filantropijo izvaja usposabljanje za skrbnike mladoletnih oseb.

12. 7. - ob 18. uri

DELAVNICA
»ČIŠČENJE ČUSTEV JE ČIŠČENJE BOLEZNI«

Vodi Mojca Gantar, terapevtka, ki s svojim znanjem preko individualnih terapij in delavnice uči, uvaja ljudi v proces samospoznavanja in samozdravljenja preko prepoznavanja in čiščenja uma – čustev, misli, bolečin, treplejnja, informacij. Prijava na delavnico je zaradi omejenega števila (7-10) možna na naslov tocka.moci@zavod-znanje.si. Udeležba je brezplačna.

17. 7. - ob 10. uri

DELAVNICA PRIPRAVE PRESNIH SLADIC

Vodi Sanja Ivič. Zaradi omejenega števila (do 10 ljudi) je prijava možna na naslov tocka.moci@zavod-znanje.si. Udeležba je brezplačna.

19. 7. - ob 18. uri

PREDAVANJE TPO

Predavanje in praktični prikaz temeljnih postopkov oživljanja z uporabo avtomatskega defibrilatorja, kjer bo možnost znanje preizkusiti tudi v praksi. Usposabljanje vodi Boštjan Triler, inštruktor in predavatelj v izobraževalnem centru za zaščito in reševanje RS ter gasilec PGD Postojna. Udeležba brezplačna.

20. 7. - ob 10. uri

DELAVNICA NA TEMO POVEZOVANJA,
DRUŽENJA, KAR JE VIR SREČE IN ZDRAVJA,
TER NOTRANJEGA ZADOVOLJSTVA

Vodi Julija Perko, udeležba brezplačna.

Večgeneracijski center Točka moči Postojna

ZELENA DVORANA

Ulica 1.maja 1B, Postojna

MUZEJ KARSKE
KRASNE MUSEUM

2.7.2017:

PRVA NEDELJA V MESECU
BREZPLAČEN VSTOP ZA OBČANE

Med 17. junijem in 10. septembrom sta v muzeju na ogled razstavi:

- O cerkniških diamantih in ostalih kristalih avtorja Slavka Polaka in
- fotografska razstava Skriti Svet avtorja Jožeta Pristavca.

MOJKINO

Postojna

Vabljeni na brezplačno vadbo joge v Športnem parku Postojna vsak četrtek v juliju in avgustu ob 18. uri. S seboj prinesite podlogo za vadbo.

**POLETNE KULTURNE PRIREDITVE
V POSTOJNI 1976 - 2017**

19. MEDNARODNI GLASBENI FESTIVAL MLADIH POSTOJNA 2017

SIMFONIČNI ORKESTER

TALLIN MUSICSCHOOL ORCHESTRA

ploščad pred Postojnsko jamo / 8. julij, 10.30 -12.00

MLADINSKI KOMORNI SIMFONIČNI ORKESTER

WINTERTHUR JUGENDSINFONIEORCHESTER

ploščad pred Postojnsko jamo / 20. julij, 10.30 -12.00

ORCHESTRE DES JEUNES DE HAUTE BRETAGNE

ploščad pred Postojnsko jamo / 18. avgust, 10.30 -12.00

SAKRALNI KONCERT

Cerkev Sv. Štefana, Postojna / 27. avgust, ob 19.30

VSTOPNINE NI!

**KULTURNE POČITNICE
NA ZELENEM KRASU
5 DNI - 5 DOŽIVETIJ**

od 3. do 7. julija 2017
9:00 - 13:00

50 EUR *

ZA PRIJAVE IN INFORMACIJE PIŠITE NA:
tina.poljsak@notranjski-muzej.si
ALI POKLIČITE: 041 313 179

POSTOJNA

Ste že slišali za tovarnike, furmane, za Martina Krpana,...

Preživite

nedeljo, 2. julija 2017

od jutra do polnoči na

26. FURMANSKEM PRAZNIKU

pri POSTOJNSKI JAMI

Program

- 9.30 • jahanje konj in vožnja z zapravljevki, vse do večera pokanje z biči ob zvokih narodnih in furmanskih viž harmonike
PLOŠČAD PRED POSTOJNSKO JAMO
- 10.30 • nastop Folklorne skupine Rak, Rakek
PARK POSTOJNSKE JAME
- 9.00 - 19.00 • predstavitev prek 40 razstavljalcev domače in umetnostne obrti in drugih dejavnosti - kovač, sedlar, kolar, pletar, sodar, lončar, rezbar, žganjekuha, čebelarstvo, lectarstvo, zeliščarstvo, izdelava narodnih noš, vezenje in čipkarstvo, čevljarstvo, slamnikarstvo, lesena roba ...
- 10.00 • tekmovanje v kuhanju lovskega golaža, predstavnikov lovskih družin:
z območja Brkinov – Krasa - Notranjske
- 10.00 • tekmovanje v diatonični harmoniki, za pokal Postojnske jame 2017, KUD Musica Proteus
- 11.00 • predstavitev starodobnih vozil
- 11.00 in 14.00 • predstavitev žganjekuhe in šilce krepkega za pokušino
- 11.00 in 13.00 • kovanje konja
- 12.00 • razglasitev rezultatov tekmovanja v diatonični harmoniki in podelitev pokalov
- 13.00 • razglasitev rezultatov tekmovanja v kuhanju lovskega golaža
- 13.30 • nastop Folklorne skupine Rak iz Rakeka
- 14.00 • predstava Konjeniškega kluba Štjak v dresurnem jahanju z visoko šolo nad zemljo in Zavoda Castor Ranč, hipoterapija in terapija s pomočjo konja
- 15.00 • **SPREVOD FURMANOV S KONJL, VOZIVI IN TOVORI TER DRUGIH**, z Notranjske, Dolenjske, Gorenjske, s Krasa, Štajerske, Istre ... po taktu Postojnske godbe 1808 in mažoretke KD Franc Žiberna Povir, s pri TIC-u pri Mercator Center, Tržaška c, Krenila po Tržaški cesti in po Jamski cesti na osrednje prizorišče - **PARK POSTOJNSKE JAME**
- 16.00 • predstavitev najzanimivejših voz s tovari in furmanov – voditelj
Janez Dolinar
- 16.30 • razglasitev najbolj izvirnega voza s tovorom in furmana in podelitev nagrad
• nastop Vokalne skupine Planta iz Vipave
• nastop Društva ljubiteljev gradu Snežnik in pozdrav Antona Frbežarja - Tonija z Loške doline
- 19.00 - 24.00 • nastopili bodo: **MANCA ŠPIK & ISAAK PALMA, Hišni ansambel AVSENIK**
... plesna glasha in obilo zabave pozno v noč ...

Dragi gostje,

lahko boste poskusili različne furmanske golaže, klobase, pršut najljepše pasice, kračo s hrenom po krpanovo, furmansko prato, kontrabantskega piščanca in furmansko pojedino,...

Tudi letos se boste lahko popejali s FURMANOM na FURMANSKI PRAZNIK in svojega konjička parkirali že v središču mesta! Vozil bo vsake pol ure, 10.00 - 14.30, 16.30 - 20.30.

Pridite med FURMANE v Postojno!

Prisrčno vabljeni! VSTOPNINE NI!

V primeru dežja, bo prireditel v nedeljo, 9. julija 2017

Turistično društvo Postojna
in

Turistično društvo Postojna
1883-2017

Soorganizatorja:

OBČINA
POSTOJNA

POSTOJNSKA JAMA
CAVE-GROTTA-HOHE

OBČINA
POSTOJNA

9. poletni festival

Kulturni utrip poletja

POSTOJNA 2017

PE, 30.6. 20.00 21.20 21.30	7. FESTIVAL AMATERSKE KULTURE ADP "BRANISLAV NUŠIČ", TESLIČ (BIH), BALKANSKI ŠPIJUN komedija SVEČANA OTVORITEV FESTIVALA DIS TEATAR BANJA LUKA, BANJA LUKA (BIH), GRANICE komedija	v atriju Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU, Postojna / <i>KŠD Harlekin Postojna</i>
SO, 1.7. 18.00 20.00 21.30	7. FESTIVAL AMATERSKE KULTURE DIS TEATAR BANJA LUKA, BANJA LUKA (BIH), KAMEN MUDROSTI otroška predstava SINJSKO PUČKO KAZALIŠTE, (HR), JE LI TO BILA ŠEVA komedija TEATER HARLEKIN, (SLO), KO TE ŠIŠA komedija	v atriju Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU, Postojna / <i>KŠD Harlekin Postojna</i>
NE, 2.7. 19.00 20.30 21.30	7. FESTIVAL AMATERSKE KULTURE TEATER KABARE TUZLA (BIH), BOSANSKA KRALJICA monodrama MOSTARSKI TEATAR MLADIH (BIH), MIR komedija SVEČAN ZAKLJUČEK FESTIVALA Z ŽREBANJEM GLAVNE NAGRADE	v atriju Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU, Postojna in v Gostilni ob Kaminu / <i>KŠD Harlekin Postojna</i>
PO, 3.7. 21.00	POLETNI ODER S KULTURNIM DOMOM POSTOJNA MOJA NONA IŠTRIJANKA monokomedija; Režiserka in igralka: Urška Bradaškja	v atriju Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU, Postojna / <i>Zavod znanje Postojna, javni zavod - OE Kulturni dom Postojna</i>
TO, 4.7. 20.30	PLESNO GLASBENI VEČER skupina BAOBAB z afriškimi plesi plesalka Maša Kagao Knez in glasbenik ter beatboxer Murat s predstavo LakeLess	na Titovem trgu v Postojni / <i>Občina Postojna</i>
SR, 5.7. 19.30	Plesna igrano-lutkovna predstava AFRIŠKO SONCE Predstavi sledijo plesno-glasbene delavnice	na Titovem trgu v Postojni / <i>Občina Postojna</i>
ČE, 6.7. 20.30	PLESNI VEČER S PLESALCI ANITA BAJC ZUMBA, COUNTRY ARIZONA, PLESNO DRUŠTVO SALAM GHAZEEA	na Titovem trgu v Postojni / <i>Občina Postojna,</i> <i>Zavod znanje Postojna, javni zavod - OE Kulturni dom Postojna</i>
PE, 7.7. 17.00	19. MEDNARODNI GLASBENI FESTIVAL MLADIH POSTOJNA 2017 KONCERT MLADINSKI PIHALNI ORKESTER, ORKESTERKAMP 2017	Predjamski grad / <i>Turistična zveza Brkini, Kras, Notranjska Turistično društvo Postojna</i>
PE, 7.7. 20.00	Zaključna prireditev 11. MEDNARODNEGA KOŠARKARSKEGA TABORA FIBA EVROPE	na Titovem trgu v Postojni / <i>Športna zveza Postojna</i>
PE, 7.7. 21.00	KONCERT EN BIG BAND, FRČAFELE, IZTOK CERGOL, RUDI BUČAR IN VLADO KRESLIN	na Titovem trgu v Postojni / <i>Zavod znanje Postojna, javni zavod - OE Kulturni dom Postojna</i>
SO, 8.7. 10.30	19. MEDNARODNI GLASBENI FESTIVAL MLADIH POSTOJNA 2017 KONCERT SIMFONIČNI ORKESTER TALLIN MUSIC SCHOOL ORCHESTRA (Estonija)	ploščad pred Postojnsko jamo / <i>Turistična zveza Brkini, Kras, Notranjska Turistično društvo Postojna</i>
SO, 8.7. 20.30	VEČER S FOLKLORNO SKUPINO SPD NIKOLA TESLA IZ POSTOJNE IN GOSTI	na Titovem trgu v Postojni / <i>Občina Postojna</i>
NE, 9.7. 19.30	6. MEDNARODNI FESTIVAL KITARE Koncert za klasično kitaro: ADRIANO DEL SAL (Italija)	v avli Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU, Postojna / <i>Občina Postojna, Glasbena šola Postojna in Društvo Kitarza</i>
PO, 10.7. 20.00	6. MEDNARODNI FESTIVAL KITARE Koncert za klasično kitaro: MAK GRGIČ	v avli Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU, Postojna / <i>Občina Postojna, Glasbena šola Postojna in Društvo Kitarza</i>
TO, 11.7. 20.00	6. MEDNARODNI FESTIVAL KITARE Koncert za klasično kitaro: DUO ARTIS (Julija in Christian Zielinski)	cerkev sv. Štefana v Postojni / <i>Občina Postojna, Glasbena šola Postojna in Društvo Kitarza</i>
TO, 11.7. 20.30	KONCERT QUEEN Real Tribute Band	na Titovem trgu v Postojni / <i>Občina Postojna</i>
SR, 12.7. 19.30	Lutkovno-igrana predstava za otroke VOLK IN KOZLIČKI (Lutkovno gledališče Velenje) Predstavi sledijo delavnice z izdelavo mask in lutk	na Titovem trgu v Postojni / <i>Občina Postojna</i>
SR, 12.7. 20.00	6. MEDNARODNI FESTIVAL KITARE Koncert za klasično kitaro: UROŠ BARIČ	cerkev sv. Štefana v Postojni / <i>Občina Postojna, Glasbena šola Postojna in Društvo Kitarza</i>
SR, 12.7. 21.00	6. film iz cikla »Stari Postojnčani« ZGODBE IZ VOGALNE HIŠE O brivskem salonu, Viktorju in Janku Ozbiču	na Titovem trgu v Postojna / <i>Občina Postojna, Društvo Kolut in Studio Proteus</i>
ČE, 13.7. 20.30	KONCERT SKUPINE ALIENS in duo EVINA	na Titovem trgu v Postojni / <i>Občina Postojna</i>
ČE, 13.7. 20.00	6. MEDNARODNI FESTIVAL KITARE Koncert SLOVENSKI KITARSKI KVARTET (Izidor Erazem Grafenauer, Mario Kurtjak, Simon Krajncan Fojkar in Aljoša Vrščaj)	cerkev sv. Štefana v Postojni / <i>Občina Postojna, Glasbena šola Postojna in Društvo Kitarza</i>
PE, 14.7. 20.00	6. MEDNARODNI FESTIVAL KITARE Koncert za klasično kitaro: JUDICAËL PERROY (Francija)	v Glasbeni šoli Postojna / <i>Občina Postojna, Glasbena šola Postojna in Društvo Kitarza</i>
PE, 14.7. 20.30	VIPAJSKI VEČER nastopajo Folklorne skupine: Vipava, »Borjač« iz Sežane, »Karel Štrekelj« iz Komna, glasbeni »Kvartet pod Skalco«, pevke s Komna in Tjaša Božič na harmoniki	na Titovem trgu v Postojna / <i>Občina Postojna</i>

OBČINA
POSTOJNA

9. poletni festival

Kulturni utrip poletja

POSTOJNA 2017

SO, 15.7. 19.30	6. MEDNARODNI FESTIVAL KITARE Koncert za klasično kitaro: ZAKLJUČNI KONCERT UDELEŽENCEV	v Glasbeni šoli Postojna / Občina Postojna, Glasbena šola Postojna in Društvo Kitarza
PO, 17.7. 18.00	Dan idej Podjetniškega inkubatorja Perspektiva Postojna Predstavitve zmagovalcev in udeležencev natečaja Inovativna Postojna 2017	na Titovem trgu v Postojna / Zavod znanje Postojna, javni zavod OE - Podjetniški inkubator Perspektiva Postojna
PO, 17.7. 21.00	POLETNI ODER S KULTURNIM DOMOM POSTOJNA ŠLEMUNGA Literarni večer in koncert z Vladom Poredošom	v atriju Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU, Postojna / Zavod znanje Postojna, javni zavod - OE Kulturni dom Postojna
TO, 18.7. 20.30	KONCERT DRUGO DUGME	na Titovem trgu v Postojni / Občina Postojna
SR, 19.7. 19.30	Predstava za otroke HALO, RDEČA KAPICA? (Gledališče Unikat) Po predstavi sledijo športne igre z animacijsko skupino Rubi in Rudi	na Titovem trgu v Postojni / Občina Postojna
ČE, 20.7. 10.30	19. MEDNARODNI GLASBENI FESTIVAL MLADIH POSTOJNA 2017 KONCERT MLADINSKI KOMORNI SIMFONIČNI ORKESTER WINTERTHUR JUGENDSINFONIEORCHESTER – WJSO (Švica)	ploščad pred Postojnsko jamo / Turistična zveza Brkini, Kras, Notranjska Turistično društvo Postojna
ČE, 20.7. 20.30	KONCERT SKUPINE SALT PEENUTS in JUST FRIENDS	na Titovem trgu v Postojni / Občina Postojna
23.7. - 29.7.	REZBARSKA KOLONIJA Z MEDNARODNO UDELEŽBO REZBARJEV	v mestnem parku V Postojni / Občina Postojna
PO, 24.7. 21.00	POLETNI ODER S KULTURNIM DOMOM POSTOJNA DOMEN VALIČ ZAPORNIK 323 monokomedija	v atriju Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU, Postojna / Zavod znanje Postojna, javni zavod - OE Kulturni dom Postojna
TO, 25.7. 20.30	KONCERT DALMATINSKE KLAPE KAMPANEL	na Titovem trgu v Postojni / Občina Postojna
SR, 26.7. 19.30	Igrana predstava za otroke PRAVLJIČNA URA BABICE PRA, KI SPOLOH NE PRIČAKUJE TIGRA (Gledališče Unikat)	na Titovem trgu v Postojni / Občina Postojna
ČE, 27.7. 20.30	NARODNO ZABAVNI VEČER Z ANSAMBLOM NARCIS in BISERI	na Titovem trgu v Postojni / Občina Postojna
PO, 31.7. 21.00	POLETNI ODER S KULTURNIM DOMOM POSTOJNA ZANIČNIŠKO ODMAŠEVANJE Rozainteater	v atriju Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU, Postojna / Zavod znanje Postojna, javni zavod - OE Kulturni dom Postojna
TO, 1.8. 19.30	Predstava za otroke ZVEZDANA IN ZVONKO V CIRKUSU Miškino gledališče	na Titovem trgu v Postojni / Občina Postojna
SR, 2.8. 20.30	KONCERT KING BUFFALO (ZDA) in skupina REVERAND HAZE (Illirska Bistrica)	na Titovem trgu v Postojni / Občina Postojna
ČE, 3.8. 20.30	KONCERT BALKAN BOYS in WICKED NATION	na Titovem trgu v Postojni / Občina Postojna
PO, 7.8. 21.00	POLETNI ODER S KULTURNIM DOMOM POSTOJNA STAND UP VEČER Boris Kobal, Žan Papič, Gašper Bergant, Rok Škrlep	v atriju Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU, Postojna / Zavod znanje Postojna, javni zavod - OE Kulturni dom Postojna
TO, 8.8. 20.30	KONCERT OTO PESTNER & OMAR NABER »TRIP TO LAS VEGAS!«	na Titovem trgu v Postojni / Občina Postojna
SR, 9.8. 19.30	Predstava za otroke ČAROBNA VILILANDIJA v izvedbi gledališča KU-KUC	na Titovem trgu v Postojni / Zavod znanje Postojna, javni zavod - OE Kulturni dom Postojna
ČE, 10.8. 20.30	NARODNO ZABAVNI VEČER ANSAMBEL ŠTIRJE KOVAČI »Kam le čas beži«	na Titovem trgu v Postojni / Občina Postojna
PE, 11.8. 20.30	Plesna predstava FS TORBARJI in gostje	na Titovem trgu v Postojni / Občina Postojna
TO, 15.8. 20.30	PLESNO GLASBENI VEČER Z ANSAMBLOM MELODICUM in SKUPINO AMOR ter FOLKLORNO SKUPINO RAK RAKEK	na Titovem trgu v Postojni / Občina Postojna
SR, 16.8. 19.30	Predstava za otroke ČUDEŽNI PRALNI STROJ v izvedbi MIŠKINEGA gledališča	na Titovem trgu v Postojni / Zavod znanje Postojna, javni zavod - OE Kulturni dom Postojna
ČE, 17.8. 20.30	KONCERT LATINO GLASBE Jazz Punt Big Band iz Tolmina, Ana Bezjak in Tanja Srednik	na Titovem trgu v Postojni / Občina Postojna
PE, 18.8. 10.30	19. MEDNARODNI GLASBENI FESTIVAL MLADIH POSTOJNA 2017 KONCERT ORCHESTRE DES JEUNES DE HAUTE BRETAGNE , (Francija)	ploščad pred Postojnsko jamo / Turistična zveza Brkini, Kras, Notranjska Turistično društvo Postojna

Pridržujemo si pravico do spremembe programa zaradi okoliščin, na katere nimamo vpliva. Dodatne informacije dobite na Občini Postojna.
Priporočamo, da program prireditev spremljate na www.postojna.si. Vstop na vse prireditve je brezplačen,
razen na gledališke predstave v okviru cikla »POLETNI ODER S KULTURNIM DOMOM POSTOJNA«.

Iz poslanskih klopi

Zakon o športu

Na letošnji majski seji smo poslanci v Državnem zboru potrdili nov Zakon o športu, ki prinaša pozitivne koristi državljanom, športnikom ter celotni civilni športni sferi. Gre za sistemski zakon, ki je po 19 letih nujno potreboval prenovitev in adaptacijo na današnje družbene in športne okoliščine ter je plod prizadevnega dela večjega dela pomembnih deležnikov v slovenskem športu.

Najpomembnejša pridobitev za državljane je mnogo večji in lažji dostop do različnih športnih dejavnosti, še posebej, kjer je javna infrastruktura in delovanje (lokalnih) športnih organizacij financirano ali sofinancirano iz javnih sredstev. Novi zakon o športu tako državljanom nudi brezplačne športne programe, za katere država in/ali lokalna skupnost financira delo strokovnega kadra in nudi brezplačno uporabo športnih objektov ali površin za šport v naravi. V primeru, da stroški izvedbe športnega programa niso v celoti kriti iz javnih sredstev, pa bo moral izvajalec športnega programa ceno vadbine zmanjšati glede na prejeta javna sredstva,

Erika Dekleva,
poslanka državnega zbora

kar pomeni tudi znižanje vadnin za posameznika. S temi ukrepi se želi športno dejavnost približati najširši možni populaciji ter tako slediti cilju Nacionalnega programa športa, ki predvideva povečanje deleža športno dejavnih odraslih prebivalcev na 70 odstotkov.

Verjamem, da bo sprejeti zakon v čim večji meri prispeval k zdravemu življenjskemu slogu, ki se znatno dokazano kaže v pozitivnih učinkih športa na posameznika in družbo kot celoto.

poudarki

130.000 evrov za družbene dejavnosti

Konec prejšnjega meseca so predstavniki nevladnih organizacij s področja ljubiteljske kulture, turizma, mladih, humanitarnosti, sociale in zdravstva ter drugih programov, podpisali pogodbe o sofinanciranju za leto 2017. »Letos smo za sofinanciranje programov in projektov družbenih dejavnosti namenili 130.000 evrov, kar je 10.000 evrov več kot v lanskem letu,« je razložil Igor Marentič, postojnski župan, in se za tvorno sodelovanje zahvalil nevladnikom. »Z izvajanjem dejavnosti se dopolnjujemo tako institucionalni kot tudi ljubiteljski izvajalci, kar nam zagotavlja vsebinsko širino, namenjeno tako najširši javnosti kot tudi manjšim skupinam. S tem namreč zagotavljamo, da lahko vsak v programih najde nekaj zase,« je še izpostavil župan.

Tako Občina Postojna tudi v letošnjem letu nadaljuje z edinstveno slovensko prakso sofinanciranja družbenih dejavnosti različnih področij v okviru inkluzivnega razdeljevanja sredstev. »Nevladniki namreč sami določijo tako kriterije kot tudi ključ delitve celotnega nabora sredstev, namenjenega tem dejavnostim, občinska uprava pa jim nudi strokovno podporo,« je razložil župan in dodal, da na ta način razdeljena sredstva zagotavljajo tako enakopravno obravnavo programov oziroma projektov kot tudi njihovo izvajanje.

V letošnjem letu bodo izvajalci s področja ljubiteljske kulture za 20 programov prejeli 55.000 evrov, za področje turizma za tri programe 12.000 evrov, za področje mladih (pet programov in štiri projekte) 27.000 evrov, za področje humanitarnosti, sociale in zdravstva (18 programov in pet projektov) 22.000 evrov ter za druge programe (12 programov in trije projekti) 14.000 evrov – vsega skupaj torej 130.000 evrov.

Dobrih 250.000 evrov dividend

25. maja je potekala skupščina družbe Postojnska jama, na kateri so delničarji sprejeli sklep o delitvi bilančnega dobička kot ga je predlagal upravni odbor družbe. Za poslovno leto 2016 je znašal čisti dobiček 5.049.544,63 evrov, za izplačila dividend delničarjem pa je upravni odbor predlagal delitev 20 odstotkov dobička ali 1.010.042,02 evrov. Glede na število delnic, ki jih Občina Postojna ima (25,1 odstotka ali 83.947 delnic), znaša izplačilo dividend za Občino 253.519,94 evrov. Bilančni dobiček družbe za leto 2016 tako znaša skupaj s prenesenimi dobički iz prejšnjih let 18.741.296,23 evrov.

Ukinjeni so stroški mobilnega gostovanja

Evropski parlament je potrdil zakonodajo, ki od 15. junija dokončno ukinja stroške mobilnega gostovanja v tujini. S potrditvijo zakonodaje o omejitvi veleprodajnih cen gostovanja ob prenosu podatkov v mobilnih omrežjih, ki si jih med seboj zaračunavajo ponudniki telekomunikacijskih storitev, je bila tako odstranjena še zadnja ovira za ukinitve doplačil za gostovanje za uporabnike. Uporabniki bodo med potovanji po Evropi lahko odpirali svojo elektronsko pošto, uporabljali zemljevide, nalagali fotografije na družabnih medijih, telefonirali in pošiljali sporočila brez dodatnih stroškov.

Več informacij: Informacijska točka Europe Direct Primorsko-notranjske regije, info@arra-zk.si.

20 LET
INFORMATIVNEGA
PROGRAMA
TV STUDIO PROTEUS

DOMAČA TELEVIZIJA V
SREDIŠČU LOKALNIH NOVIC

studioproteus.si studio proteus

Več kot 17 milijonov čistega dobička

Po poročanju Agencije RS za javnopravne evidence in storitve (AJPEŠ) so gospodarske družbe in samostojni podjetniki občine Postojna v letu 2016 poslovali uspešno. Družbe so leto zaključile z neto čistim dobičkom v višini več kot 17 milijonov evrov in so rezultate v primerjavi s preteklim letom izboljšale za 34,7 odstotka. Podjetniki so ustvarili neto podjetnikov dohodek v višini 2,9 milijona evrov in v primerjavi s preteklim letom rezultat izboljšali za 22,1 odstotka. Glede na rezultat poslovanja so najbolje poslovale družbe iz področja predelovalne dejavnosti, podjetniki pa iz področja prometa in skladiščenja.

Neto čisti dobiček družb v občini znaša 41,1 odstotkov vsega neto čistega dobička družb v Primorsko-notranjski regiji, neto podjetnikov dohodek pa 35,2 odstotka neto dohodka vseh podjetnikov v regiji.

Družbe v občini Postojna so v letu 2016 ustvarile 417 milijonov evrov vseh prihodkov, podjetniki pa dobrih 35 milijonov evrov. Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu pri družbah predstavljajo 12,6 vseh prihodkov družb v regiji, pri podjetnikih pa 2,2 odstotka.

Število zaposlenih pri družbah občine Postojna se je v letu 2016 povečalo, zaposlovali so 216 delav-

Postavke poslovnega izida za občino Postojna (zneski v tisoč EUR)	Gospodarske družbe		Samostojni podjetniki	
	2016	Indeks* 2016 2015	2016	Indeks* 2016 2015
Število subjektov	390	-	484	-
Število zaposlenih (na podlagi delovnih ur)	2.896	108,0	328	99,0
Prihodki skupaj	416.713	96,0	35.608	108,4
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	154.883	87,1	2.680	115,2
Odhodki skupaj	396.619	94,8	32.631	107,3
Neto dodana vrednost	95.713	106,0	10.369	109,6
Neto dodana vrednost na zaposlenega, v EUR**	33.048	98,1	12.770	110,0
Neto čisti dobiček oz. neto podjetnikov dohodek	17.008	134,7	2.977	122,1

Delež kapitala oz. podjetnikovega kapitalav virih sredstev, v %

45,5 - 56,1 -

* Podatki za leto 2015 iz letnih poročil, predloženih za leto 2016.

** Za samostojne podjetnike je podatek izračunan na nosilca dejavnosti (samostojnega podjetnika) in njegove zaposlene.

cev več, število zaposlenih pri podjetnikih pa se je zmanjšalo za tri zaposlitve. Spomnimo se, da se je v letu 2015 v občini ustvarilo 274 novih delovnih mest, letošnja 8-odstotna rast pa nakazuje na stabilno rast trenda.

Zaposleni pri gospodarskih družbah v občini pomenijo 34,4 odstotka vseh zaposlenih v regiji in le 0,6 odstotka vseh zaposlenih v državi. Zaposleni pri podjetnikih v občini pa predstavljajo 30,7 za-

poslenih v regiji oziroma 0,8 odstotka zaposlenih pri podjetnikih v državi. Povprečna mesečna bruto plača zaposlenih pri družbah v občini je znašala 1.309 evrov, kar je manj kot na ravni države, kjer je povprečna plača v letu 2016 znašala 1.536 evrov, pri podjetnikih v občini pa 970 evrov, kar je nekoliko manj kot na ravni države, kjer je povprečna bruto plača na zaposlenega v letu 2016 znašala 974 evrov.

- ✓ hitra izdelava in montaža korekcijskih očal
- ✓ sončna očala in sončna očala z dioptrijo
- ✓ kontaktne leče
- ✓ pripomočki za nego očal in leč

Tržaška cesta 8, 6230 Postojna
05 72 62 137
www.optikanadoh.com

Očesni pregledi

Očesni pregledi v lastni ambulanti vsak četrtek **od 16. ure dalje**.

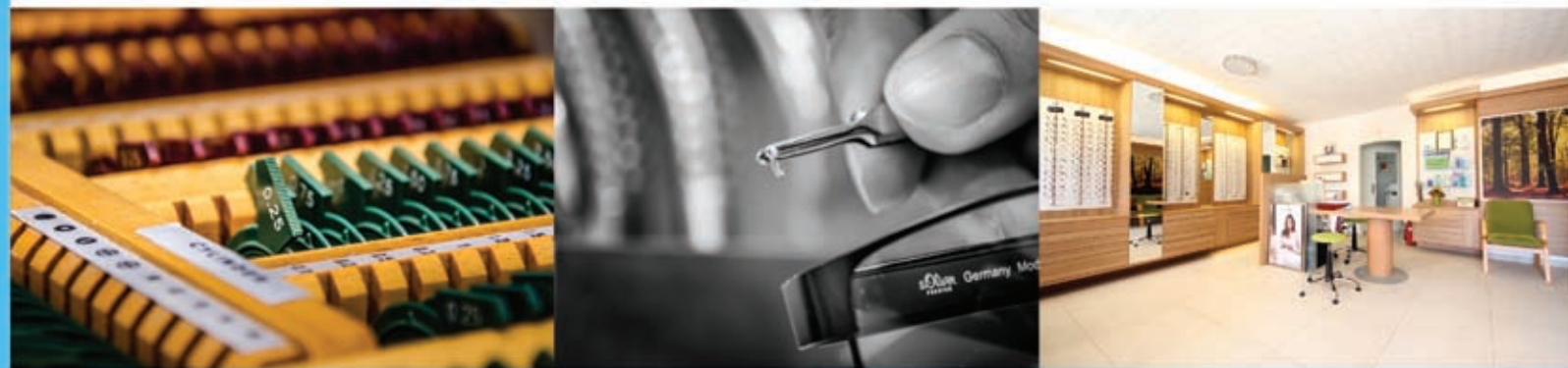
Preglede opravlja **dr. Emil Oblak**, optometrist.

Na pregled se lahko naročite na telefonski številki, neposredno v Optiki Nadoh ali preko spletne strani.

Obdelava in montaža stekel potekata v lastni delavnici, s čimer vam zagotovimo hitro in kakovostno izdelavo korekcijskih očal.

Datumi naslednjih pregledov:

29. 6. 2017
6. 7. 2017
13. 7. 2017
20. 7. 2017

Z novo strategijo 37 ukrepov za trajnostno urejanje prometa v občini Postojna

Na seji Občinskega sveta 21. junija so občinski svetniki sprejeli Celostno prometno strategijo (CPS) občine Postojna. V sodelovanju s konzorcijem podjetij b22 d.o.o., PNZ d.o.o., MK projekt d.o.o. in podizvajalcev se je zaključil enoletni projekt priprave CPS, katerega naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Kohezijskega sklada. Strateški cilji so uveljaviti občino Postojna kot privlačno občino z visoko kakovostjo bivanja za vse generacije, prispevati k čistemu okolju in zdravem življenjskem slogu, omogočiti visoko stopnjo varnosti v prometu za pešce in kolesarje, izboljšati privlačnost peš in kolesarskih površin, zagotoviti učinkovit javni potniški promet v celotni občini in povezavo s sosednjimi občinami, okrepiti prometno kulturo in umirjati promet v urbanih središčih ter izboljšati dostopnost do pomembnih ciljev za vse ljudi.

Pet ključnih področij »ukrepanja ali tako imenovani stebri uspešne prihodnosti vključujejo aktivnosti na področju trajnostnega načrtovanja, hoje, kolesarjenja, javnega potniškega prometa in motornega prometa.«

Trajnostno načrtovanje predvideva naslednjih deset ukrepov: organizacijo občinske uprave v smislu izvajanja trajnostne mobilnosti (koordinacija in redno izobraževanje); sprejetje, zagon, revizije in prenovo strategije; vzpostavitev sistema za spremljanje potovalnih navad (pe-

šcev, kolesarjev, uporabnikov JPP in voznikov) in učinkov investicij ter ukrepov; načrtovanje prilagoditev za gibalno in senzorično ovirane osebe; preveritev in po potrebi uskladitev prostorske politike občine z načeli celostnega prometnega načrtovanja; pripravo uravnoteženih proračunov s povečanjem deleža sredstev za trajnostno mobilnost; izdelavo in pobude za izdelavo mobilnostnih načrtov za večje generatorje prometa (občina, upravna enota javni zavodi, šole, vrtci, gospodarstvo ...); načrtovanje ukrepov trajnostne

mobilnosti z različnimi deležniki; sodelovanje pri evropskih projektih na temo trajnostne mobilnosti ter promocijske in ozaveščevalne aktivnosti za spodbujanje trajnostne mobilnosti. Bistvo in namen izbranih ukrepov je doseganje cilja vzpostavitve celostnega prometnega načrtovanja.

Cilj drugega stebra (hoja) je zlasti uveljavitev hoje kot pomembnega potovalnega načina. Posledično je v akcijskem načrtu opredeljenih devet glavnih ukrepov: izdelava registra in načrta omrežja pešpoti z upoštevanjem principa dostopnosti za vse, vzpostavitev in vzdrževanje registra nevarnih točk in z upoštevanjem principa dostopnosti za vse, gradnja nove infrastrukture, izboljšanje obstoječe infrastrukture za zagotovitev prometne varnosti pešcev ter izboljšanje pogojev za pešačenje, povečanje privlačnosti peš površin, prilagoditev in vzdrževanje infrastrukture za gibalno in senzorično ovirane osebe ter ostale ranljivejše skupine znotraj naselij, dopolnitev in vzdrževanje omrežja javne razsvetljave v naseljih, širitev peš čin in površin za druženje ter rekreacijskih površin ter izdelava, uvedba, seznanjanje in promocija aplikacije za načrt šolskih poti.

Kolesarjenje predvideva sedem ukrepov za oblikovanje pogojev za izkoriščanje potencialov kolesarjenja: izdelavo registra in načrta ter pridobitev ustrezne dokumentacije za dopolnitev mestnega kolesarskega omrežja, izdelavo načrta in pridobitev ustrezne dokumentacije za izgradnjo regijskega in državnega kolesarskega omrežja ter povezav s primestnimi naselji, gradnjo nove infrastrukture, parkirišča za kolesa (postavitev parkirišč za kratkotrajno parkiranje - kolesarnice, nadstrešnice, stojala za kolesa, zlasti ob javnih objektih, postajališčih JPP, trgovinah ter turističnih točkah), izboljšanje obstoječe kolesarske infrastrukture za zagotovitev prometne varnosti kolesarjev ter izboljšanje pogojev za kolesarjenje, preučitev vzpostavitve avtomatiziranega sistema za izposajo koles, postavitve števec za kolesa in drugih ureditev za spodbujanje kolesarjenja (melodična pot, kolesarski poligon).

V namen razvoja privlačnega javnega potniškega prometa (JPP) so predvideni štiri ukrepi: optimizacija in promocija avtobusnega prometa,

izboljšanje avtobusnih postajališč, optimizacija železniškega prometa in integracija potovalnih načinov.

Zadnji, peti steber, motorni promet, katerega namen je spreminjanje navad uporabnikov motoriziranega prometa, pa predvideva sedem ukrepov: celovito urejanje parkiranja, načrtovanje, vzdrževanje in posodabljanje ukrepov za celovito umirjanje prometa (npr. dvignjeni prehodi za pešce, svetlobna signalizacija, prilagoditev cestnih profilov, da bodo prijaznejši za pešce in kolesarje, zožitev vozišča, prometni režim) na območju šol in vrtcev in drugih javnih ustanov, na območju središča mesta Postojna, na območju naselij in vasi, izboljšavo obstoječe in gradnja nove infrastrukture, okolju prijazen promet, sodelovanje z delodajalci na področju spodbujanja sopotništva ('car pooling'), izvajanje nadzora nad kršitvami parkiranja (na prostorih za invalide, pločnikih, intervencijskih poteh) in prikazovalnik prekoračenih hitrosti ter izdelavo študije in izvedbo urejanja parkirne politike avtomobov ter gospodarskih vozil.

Predvideni ukrepi vsakega stebra za dosego začrtanih ciljev so bili skrbno izbrani, tako da so v skladu s strateškimi in operativnimi cilji ter so družbeno koristni, trajnostni, izvedljivi, povezljivi in finančno smotni. Z uspešno sprejeto strategijo se bomo lahko v občini Postojna prijavi na razne projekte na področju izvajanja ukrepov trajnostne mobilnosti in celostnega prometnega načrtovanja ter drugih vidikov trajnostnega razvoja v občini. Izvajanje CPS pa pomeni začetek dolgoročnega procesa ustvarjanja trajnostnega prometnega sistema, pri katerem je gradnja šele zadnji korak reševanja izzivov v prometu. Proces predstavljenega trajnostnega načrtovanja prometa se bo nadaljeval s spremljanjem kazalnikov in revizijo strategije na vsaki dve leti (2019 in 2021) ter prenovo vsakih pet let (2022).

Več informacij o poteku projekta je dostopnih na spletnih straneh Občine Postojna <http://www.postojna.si/post/79137> in Slovenske platforme za trajnostno mobilnost <http://www.trajnostnamobilnost.si/>. Vsem občanom, ki so aktivno sodelovali pri sooblikovanju CPS občine Postojna se iskreno zahvaljujemo.

K Cvetličarna
Pogrebne storitve
Kosovelova ulica 1, 6230 Postojna
(nasproti Mercator centra)

Ob izgubi vaših dragih vam bomo uredili vse potrebno za spoštljivo in dostojno slovo.

Kako ravnati v primeru smrti svojca?

DOMA: Najprej obvestite Zdravstveni dom – urgentno službo. Ko zdravnik potrdi smrt nas pokličite in mi vam bomo pomagali urediti vse potrebno (ureditev dokumentov, prevoz in ureditev pokojnika, ...)

V BOLNICI, DOMU OSTARELIH, ... Ko vas iz ustanove obvestijo o smrti, nas pokličete, in mi prevzamemo skrbi ter uredimo vse potrebno, za organizacijo pogreba (prevozi, ureditev dokumentov, ...) V naši pisarni, ali pri vas na domu se bomo nato dogovorili o pogrebu, izbiri pogrebnih artiklov (krsta, žara, križ, piramida, nagrobni okvir, cvetje...)

Dežurni številki 24 ur na dan:

040 850 557 - Marijan Križaj

031 363 359 - Robert Pirjevec

Ob izvedbi pogreba vam pri žalnih aranžmajih v naši cvetličarni nudimo **10% popust**

Tržaški in postojnski poklon žrtvam vojne

Delegacija iz Postojne pod vodstvom župana Igorja Marentiča se je v ponedeljek, 12. junija, srečala na delovnem obisku pri Tržaškem županu Robertu Dipiazzu. Oba župana sta se na pokopališču Sv. Ane v Trstu s krajšo slovesnostjo poklonila vsem žrtvam vojne in obešenim postojnskim rojakom, talcem z ulice Ghega, ki so pokopani v skupni grobnici na omenjenem pokopališču. V glasbenem nastopu je sodeloval tudi trobentač Glasbene šole Postojna.

Letos je Občina Postojna pristopila k obnovi omenjene grobnice v celoti, zato se je postojnski župan ob tej priložnosti zahvalil tržaškemu za podporo, da je obnova lahko stekla in bila pravočasno zaključena. Oba župana sta v svojih nagovorih poudarila, da se tragičnih dogodkov vojne ne sme pozabiti ali zanikati. Podobne slovesnosti naj postanejo vez za ustvarjanje medsebojnih odnosov in novih prijateljstev. Po slovesnosti na pokopališču sta župana odšla na delovni sestanek na sedež Občine Trst ter proučila možnosti tesnejšega sodelovanja tako na področju turizma, športa kot tudi gospodarstva.

Postojnski župan je že tradicionalno ob koncu šolskega leta v dvorani Glasbene šole Postojna sprejel osnovnošolske odličnjake, ki so se tudi v minulem letu odrezali akademsko izvrstno. »Ta dogodek je eden izmed štirih, ki se jih vsako leto neizmerno veselimo in mi da veliko nove energije,« je uvodoma povedal župan in se za dobro delo zahvalil tako razrednikom in mentorjem kot tudi ravnateljicam in ravnatelju. Letošnja novost je Zlata knjiga, ki bo trajen dokument in spomin na, kot pravijo tisti, ki so šolanje zaključili, najlepša leta. »Sicer pa se učimo celo življenje,« je še dodal župan. Vsak, ki se je izkazal v Osnovni šoli Antona Globočnika, Osnovni šoli Miroslava Vilharja, Osnovni šoli Prestranek in Glasbeni šoli Postojna, je prejel posebno občinsko priznanje, se podpisal v knjigo in za slovesnost trenutke iz rok župana s četilkami prejel tudi cvetlico. »Vsem skupaj želim predvsem lepe počitnice, jeseni pa uspešno delo,« je še povedal župan.

Skupščina SOS

Konec junija je v Podjetniškem inkubatorju Perspektiva potekala Skupščina Skupnosti občin Slovenije, ki so se je udeležile županje in župani ter podžupanje in podžupani slovenskih občin. Poleg letnega poročila o delu Skupnosti občin Slovenije, načrta dela in finančnih dokumentov, so na redni letni skupščini obravnavali potek pogajanj za spremembo Operativnega programa za obdobje 2014-2020 in črpanje evropskih sredstev za občine.

Neposredno po redni letni skupščini pa je potekala tudi predstavitev Računskega sodišča Republike Slovenije glede opravljene revizije financiranja primerne porabe občin v letih 2014 in 2015 in revizije učinkovitosti urejenosti postopka prostorskega načrtovanja občin. Županje in župani so v skupni izjavi zahtevali spoštovanje Resolucije o normativni dejavnosti, torej sodelovalni odnos med vlado in občinami, oblikovanje pokrajin/regij, predvsem pa, da vlada občinam zagotovi dostop do evropskih sredstev in nemudoma ustavi tekoče finančno obremenjevanje lokalnih skupnosti ter pristopi k dogovoru, kako bo v naslednjih treh letih, glede na postopni dvig gospodarske rasti, nadoknadila ustvarjen manko financiranja lokalnih skupnosti, da bodo te lahko zagotavljale nemoteno izvajanja tekočih nalog in razvoj lokalnega okolja, s tem pa skladni razvoj celotne države.

»S tako nizko povprečnino bo namreč zelo težko izvajati od države predpisane naloge in hkrati izvajati razvojne naložbene projekte,« je po srečanju izpostavil postojnski župan.

Naša prihodnost

Uporabljajmo samo parkirne listke

Glede na pobudo, izpostavljeno na seji Občinskega sveta Občine Postojna, objavljamo pojasnilo Medobčinskega inšpektorata in redarstva občin Postojna, Cerknica, Pivka, Loška dolina in Bloke (MIR), o označevanju parkiranja na parkirnih prostorih, označenih z modro. Vprašanje je bilo, ali lahko poleg parkirnega listka iz parkomata uporabimo tudi parkirno uro ali zapis časa prihoda na parkirišče na list papirja.

Pojasnili MIR - Označevanje vozil, ki jih vozniki parkirajo v conah časovno omejenega parkiranja je Občina Postojna uredila z Odlokom o ureditvi in varnosti cestnega prometa v Občini Postojna. Načini označevanja vozil so določeni v 14. členu odloka:

- (3) Voznik, ki parkira vozilo na javnih parkirnih površinah, na katerih je parkiranje časovno omejeno in uvedeno plačevanje parkirnine, mora čas začetka parkiranja označiti z listkom iz parkomata na vidnem mestu armaturne plošče pod prednjim vetrobranskim steklom in po izteku dovoljenega časa vozilo odpeljati.
- (6) Za vozila invalidov s telesno okvaro, zaradi katere je njihovo gibanje oteženo in omejeno in je njihovo vozilo pa je označeno s parkirno karto za invalide, ne veljajo določila tretjega odstavka tega člena, razen če je s prometno signalizacijo drugače določeno. Za vozila javnega zdravstva v času izvajanja dejavnosti, ne veljajo določila tretjega in četrtega odstavka tega člena, razen če je s prometno signalizacijo drugače določeno.
- (7) Na javnih parkirnih površinah, na katerih je parkiranje časovno omejeno, smejo časovno neomejeno parkirati vozila stanovalci, ki imajo stalno prebivališče neposredno ob območju časovno omejenega parkiranja in jim to piše v dovoljenju, nimajo pa garaž ali funkcionalnih zemljišč, kjer bi lahko puščali svoja vozila. V času parkiranja na območju časovno omejenega parkiranja morajo svoja vozila označiti z dovolilnico. Dovolilnica mora biti nameščena s prednjo stranjo na vidnem mestu armaturne plošče pod prednjim vetrobranskim steklom ali nalepljena na prednjem steklu.

Из navedenega izhaja, da se v občini Postojna na območjih časovno omejenega parkiranja za parkiranje vozil, uporabljajo parkirni listki iz parkomata oziroma predpisane parkirne karte in dovolilnice.

Brezplačno na morje

S humanitarno akcijo »Mlečni zobki na morju« s pobudo Črta Banko v sodelovanju CroDent, ZPM Lj. Vič-Rudnik in DPM Po-Pi, bodo v Otroškem letovišču Pacug pri Portorožu organizirali in izvedli letovanje za otroke in mladostnike, ki jim njihove družine tega ne morejo nuditi. Želja je, da bi otrokom omogočili nekaj nepozabnih dni na morju v varnem okolju. Z vsakodnevnimi aktivnostmi in animacijami jim bomo približali morje (izleti z ladjicami, obisk akvarija, potapljanje, sladoled, kopanje v morju, plesne delavnice, športne aktivnosti ter še mnogo več). Poskrbeli bomo, da bo počitniško letovanje za otroke polno zabave in bodo doživeli brezskrbne trenutke na morju v krogu svojih sovrstnikov.

Letovanje je brezplačno, trajalo bo od ponedeljka, 24., do predvidoma petka, 28. julija. Prijavnica in dodatne informacije so na voljo na spletni strani www.postojna.si.

Aktivne, zdrave in vesele počitnice 2017

Prihajajo zaslužene počitnice. Športna zveza Postojna je zato pripravila več programov, podrobnosti in prijavnice so tudi na voljo na spletni strani občine Postojna.

MEGADOM

URESNIČI IDEJE CENEJE!

MEGADOM JE VAŠA TRGOVINA Z GRADBENIM MATERIALOM, METALURGIJO, INŠTALACIJAMI IN KOPALNICAMI, ORODJE, VIJAKI IN OKOVJE, BARVAMI IN LAKI, BELO TEHNIKO IN MALIMI GOSPODINJSKIMI APARATI, ZABAVNO ELEKTRONIKO, POHIŠTVOM IN VSEM ZA DOM IN VRT.

NA ZALOGI

**ŽARI IN PRIBOR
VRTNI KAMINI
VRTNO POHIŠTVO
VSE ZA PIKNIK**

HLADILCI ZRAKA

**HLADILEC
BL-168DLR**
za hlajenje prostora do 13 m², moč 80 W, poraba vode/uro: 0,5-2 l, daljinsko voden, 33x28x59 cm

**HLADILEC
NST-AC-N6**
za hlajenje prostora do 20 m², moč 65 W, poraba vode/uro: 0,5-2 l, 43x29x75 cm

99⁰⁰ € 129⁰⁰ €

NOVO V PONUDBI

**BAZENI
IN VSE ZA
VZDRŽEVANJE BAZENOV**

**TEKOČE
MINERALNO GNOJILO
ASEF
21**

6³⁹ €

VRTNI CENTER

KLOR GRANULAT
1 kg **7⁹⁰ €**

PH-MINUS GRANULAT
1,5 kg **5⁹⁰ €**

KLOR POČASI TOPNE TABLETE
200 g, 1 kg **8⁹⁰ €**

Vse za šolo!

**Kam letos po
ŠOLSKE POTREBŠČINE?
V KOCKO-SCRIPTO,
kjer mi tudi strokovno in prijazno svetujejo!**

K · O · C · K · A

Cankarjeva 6, POSTOJNA, TEL.: 05 7202 500, FAX: 05 7202 501

**10-30%
POPUST**

**Do konca julija nudimo
POPUST NA VSE ŠOLSKE TORBE IN NAHRBTNIKE!**

**10%
POPUST**

**ČRNOBELO
IN BARVNO TISKANJE**
iz USB ključev, pomnilniških kartic, CD/DVD-jev...

Izobraževanja in podpora za brezposelne

V sodelovanju z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport ter Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti izvaja Ljudska univerza Postojna številne programe za brezposelne osebe, prijavljene na Zavodu RS za zaposlovanje.

Od februarja dalje potekajo delavnice vseživljenjske karierni orientacije. Delavnice za brezposelne potekajo v sodelovanju z Zavodom za zaposlovanje preko uradov za delo. Izvajamo tri različne sklope: učinkovit nastop na trgu dela, kariera po petdesetem in svetovalnica. Prilagojene so različnim skupinam ljudi, tistim, ki so na zavodu krajši čas, starejšim in dolgotrajno brezposelnim. Udeleženci delavnic se naučijo dobro predstaviti svoje kompetence delodajalcu, napisati ali izpopolniti prijave in življenjepis, dobijo informacije o ukrepih in subvencijah in o drugih ugodnostih, ki jih imajo kot brezposelni. Predvsem pa se družijo in izmenjujejo izkušnje ter informacije o možnostih za delo. Odzivi po zaključenih delavnicah so zelo pozitivni. Udeleženci dobijo svežo motivacijo, nov zagon za iskanje zaposlitve in za doseganje zastavljenih ciljev, poveča se jim samozavest in zavedanje, da so dobri taki, kot so.

V tem mesecu so se začeli odvijati različni izobraževalni programi, s katerimi brezposelne osebe izboljšujejo kompetence, ki jih potrebujejo zaradi

potreb na trgu dela, večje zaposljivosti in mobilnosti ter osebnega razvoja in delovanja v sodobni družbi.

Zainteresirani lahko izbirajo med naslednjimi vsebinami: Računalniška pismenost za odrasle, Nadaljevalni tečaj Excela, Nadaljevalni tečaj Worda, Angleščina na ravni A2, Program priprave na strokovni izpit iz upravnega postopka (ZUP) in Izpit iz ZUP-a na Upravni akademiji Ljubljana.

Poleg tega bo v drugi polovici avgusta za omenjeno ciljno skupino na voljo tudi usposabljanje za pridobitev NPK, in sicer za poklic socialni oskrbovalec na domu.

Brezposelni, ki bi se želeli vključiti, naj se oglasijo pri svojem svetovalcu na zavodu za zaposlovanje in preverijo možnosti. Vsi omenjeni programi so brezplačni.

V Svetovalnem središču Postojna lahko posamezniki identificirajo svoja znanja in kompetence (tudi tiste, ki se jih morda še ne zavedajo in jih ne izpostavijo za večjo konkurenčnost na trgu dela) ter skupaj s svetovalcem opredelijo najboljšo poklicno-izobraževalno pot za krepitev svoje zaposljivosti. Ob strokovni podpori lahko bolje določijo, kateri program bi jim glede na trenutne razmere najbolj koristil. Možnosti je veliko. Treba se je le odločiti in storiti prvi korak. Vabljeni.

Helena Bizjak in Erika Švara, strokovni sodelavki

Ipavska navdušila

V župnijski cerkvi sv. Štefana v Postojni je 27. maja v organizaciji Kulturnega doma Postojna zazvenela zborovska glasba. Komorni zbor Ipavska je z italijanskim dirigentom in skladateljem Michelejem Josio predstavil sakralni program različnih stilnih obdobj.

Postojnski publikli že dobro poznana Ipavska, ki sodi med najvidnejše zborovske sestave pri nas, že skoraj 20 let združuje pevce iz različnih koncev Vipavske doline in niza raznoliko paleto glasbenih doživetij. Zbor se je občinstvu predstavil z zahtevnimi sodobnimi skladbami še živečih avtorjev z različnih kontinentov. Prav posebno sta zazveneli skladbi primorskega skladatelja Ambroža Čopija in baskovskega skladatelja Javierja Busta, saj sta bili napisni prav za Ipavsko, in sicer v sklopu mojstrskega tečaja za zborovodje v Vipavi lanskega oktobra. Zbor v tem mesecu odhaja v Salzburg, kjer bo kot gost organizatorjev zborovskega festivala in tekmovanja Meeting music nastopil v prestižnem Mozarteumu, v juliju pa odhaja na festival zborovske glasbe Nella Città dei Gremi v Sassari na Sardinijo. Občinstvo je pevce z navdušenjem sprejelo. Da si ljubitelji kakovostne zborovske glasbe želijo dobrih koncertov, je dokazala polna cerkev obiskovalcev.

Tjaša Cej

LEDUS
GARAŽNA VRATA

Ledus David Bergoč s.p.
Matenja vas 30, 6258 Prestranek
e-naslov: ledus.info@gmail.com

AKCIJA
garažna sekijska vrata
850€

(vrata, pogon, 2x daljinec, montaža, vključen 9,5% DDV).
Ob doplačilu možnost prilagoditve vrat po širini.
Barva zlati hrast 880 €
Akcija traja do 30. 6. 2017.

Čas je vaš najboljši svetovalec!

040 206 765

GARAŽNA VRATA

INDUSTRIJSKA, GARAŽNA, POŽARNA IN ZRAKOTESNA VRATA

Barva: bela, rjava, antracit

Dimenzije: 2375x2030, 2500x2030, 2750x2030, 2375x2150,
2500x2150, 2750x2150, 2375x2280, 2500x2280, 2750x2280

Motiv: M-line, Woodgrain

*Simbolična slika.

Natečaj za nasmeh

Večgeneracijski centri Primorsko Notranjske regije **TOČKE MOČI** smo v sodelovanju z osnovnimi šolami in vrtci izvedli natečaj risbica in izrek za nasmeh. Z natečajem smo želeli otroke spodbuditi k ustvarjanju in izražanju tistega, kar lahko prinese nasmeh na obraz. Da pa je bilo vse skupaj še bolj zanimivo, smo iz vsakega oddelka izbrali najboljšo risbico in najboljši izrek, odločitev pa ni bila lahka. Najboljše risbice in izreke za nasmeh v občini Postojna so po mnenju komisije ustvarili Jingxuan Lin iz Osnovne šole Miroslava Vilharja, Stela Žakelj iz Vrtca Postojna, Nika Doles in Lan Poženel, učenca Osnovne šole Prestranek, ter Eva Žnidaršič iz Osnovne šole Antona Globočnika. Da bodo nasmešek lahko pričarali še drugim, so nagrajenci iz svojih risbic dobili izdelane nalepke, Zavod Znanje pa je prispeval praktične nagrade. Nagrajencem čestitamo, vsem skupaj pa se zahvaljujemo za sodelovanje in želimo še veliko nasmehov.

Obiskal nas je litovski pisatelj in ilustrator

V šolski knjižnici OŠ Anotna Globočnika smo to pomlad težko pričakovali obisk litovskega mladinskega pisatelja in ilustratorja Kęstutisa Kasparavičiusa. Učenci projektne interesne dejavnosti »Naša mala knjižnica« so si pod mentorstvom Nevenke Mlinar, šolske knjižničarke, pridobili posebno nagrado – obisk presenečenja.

Bilo je presenečenje v pravem pomenu besede, saj nas je obiskal svetovno znan pisatelj. Kęstutis Kasparavičius je napisal preko 50 mladinskih del, ki so prevedena v 28 jezikov. V slovenščini lahko izbiramo med štirimi: Trapaste zgodbe, Podvodna zgodba, Mala zima in Izginula slika. Učenci so jih z veseljem prebrali, saj kot pravijo, so zanimive, zabavne, skrivnostne, pravljične, detektivsko napete in vznemirljive. Ob obisku je pisatelj predstavil knjigo »Velika kača iz starega mesta«, ki še ni prevedena v slovenščino. S seboj je prinesel ogromno ilustracijo, ki so jo skupaj z učenci pobarvali s posebnimi barvami.

**Do specialista
v manj kot
3 tednih!**

Dobro je biti sam svoj mojster.
A ne, ko gre za zdravje.

Halo zdravje

080 26 64

Sklenite zdravstveno
zavarovanje **Specialisti** in
si že od 9,43 € na mesec
zagotovite kakovostno ter hitro
specialistično obravnavo.

V primeru zdravstvenih težav
se splača imeti zanesljivega
partnerja.

Specialisti

GREY Triglav, Zdravstvena zavarovalnica, d.d., maj 2017

Več informacij vam je na voljo na spletni strani Triglav, Zdravstvena zavarovalnica, d.d.,
kjer so dostopni tudi splošni pogoji zdravstvenih zavarovanj.

Vaš partner za zdravje.

triglavzdravje

triglavzdravje.si

ceste

mladi

Ljubljanska je zelo zahteven projekt

Zadnjih nekaj mesecev je bil promet po Ljubljanski cesti zaradi nujne obnove in gradnje vodovodnega sistema z vso pripadajočo kanalizacijo otežen zaradi premikajoče se popolne zapore, zato se vsem zahvaljujemo za razumevanje in strpnost.

Omenjeni odsek v dolžini 620 metrov je bil za načrtovalce in izvajalce izredno kompleksen. Z deli smo začeli 14. novembra lani, na novo pa je zgrajeno primarno vodovodno omrežje s priključki na obstoječe sekundarno vodovodno omrežje, ločeno komunalno kanalizacijsko omrežje, kabelska kanalizacija za potrebe elektrodistribucije, dopolnitve javne razsvetljave in talne svetlobne prometne signalizacije, ustrezno je urejeno odvodnjavanje asfaltnih površin cest in pločnikov, kakor tudi priključek iz Vojkove na Ljubljansko cesto z ureditvijo Vojkove ulice s pločniki in parkirišči, izvedeni so ukrepi za umirjanje prometa z ločilnimi prometnimi otoki in nadvišanim prehodom za pešce pri Titovem trgu, prav tako so urejeni pločniki ob Ljubljanski cesti v asfaltni in delno tlakovani izvedbi. V okviru projekta je izvedeno plinovodno povezovalno omrežje na območju urejanja Titove in Ljubljanske ceste. Direkcija za infrastrukturo je potrdila, da je za varno izvajanje del potrebna popolna pomična zapora, saj bi lahko v nasprotnem primeru zaradi tovornega prometa prišlo do zasutja delavcev. Zato smo dobili dovoljenje za popolno zaporo, ki je veljala do 23. maja letos, in so jo zaradi nepredvidljivih dejavnikov podaljšali do 15. junija, dela pa so bila zaključena teden dni prej.

Kot je bilo dogovorjeno in usklajeno na srečanju uprave DARS ter postojnskega župana, se bodo dela na urejanju ločenega kanalizacijskega omrežja na območju od križišča Ljubljanske in Notranjske ulice do vojašnic nadaljevala novembra letos, ko bodo na avtocesti prekinili z obnovo viadukta Ravbarkomanda, dela v Postojni pa bodo zaključena do aprila naslednje leto. Pri tem bo v celoti sanirana tudi prometna infrastruktura.

Spoznamo svoj kraj skozi oči mladih

19. maja smo se z učenkami OŠ Antona Globočnika, ki so se za ta dan prelevile v turistične vodnice, potepali po ulicah Postojne. Z vodenim ogledom smo štartali v Notranjskem muzeju, pot pa nadaljevali proti našemu najbolj znanemu frizerskemu salonu Ozbič ter Glasbeni šoli. Ogledali smo si tudi Kraigherjevo sobo, kjer nas je o zgodovini Alojza Kraigherja in sami sobi seznanila kustosinja Notranjskega muzeja. Sledil je ogled starega dela Postojne – Majlonta. Opozorile so nas na marsikatero zanimivost in znamenitost, katere tudi nekateri obiskovalci niso poznali, čeprav so nekateri izmed njih Postojncani. Ogled smo nadaljevali vzdolž Tržaške ulice, kjer so se spletale mnogotere zgodbe naše preteklosti. Vodenje smo zaključili pri grobu Antona Globočnika in grobnici Jurca. Ogled je bil zanimiv in pester, saj sta ga Neja Štradjot in Urška Letič s svojim mladostniškim pristopom izpeljali več kot odlično. Za to gre zahvala tudi njuni mentorici Nevenki Trenta.

Termografska analiza objektov

Študenti Višje strokovne šole Postojna so v okviru medpredmetnega sodelovanja uspešno pripravili predstavitev projekta Termografska analiza objektov in presoja toplotne sanacije posameznih objektov v mestu Postojna.

Glavni cilj projekta je bila presoja toplotne sanacije objektov v Postojni s postopkom termografije in vzpostavitev možnosti za dolgoročno sodelovanje med EKO skladom, energetskimi svetovalci, izvajalci del in Višjo strokovno šolo Postojna pri raziskovalnih in aplikativnih diplomskih nalogah. Vzoredni (in ne nezanemarljiv) cilj je bil, da se študenti naučijo projektne in povezovalne vodenja ter promocijskih načinov in strategij.

Vodja projekta, Srečko Popović, in njegov namestnik, Matija Simčič, oba študenta 2. letnika študijskega programa Poslovni sekretar, sta na predstavitvi projekta poudarila: »S termografijo smo želeli preveriti izolacijo oz. energetsko učinkovitost objektov ter odkriti toplotne mostove, kjer objekti izgubijo največ toplotne energije. Posnetki so nam ponujali vpogled v gradbeno-fizikalni in energetski pregled objektov in določenega prostora. Vse aktivnosti in dokumentacijo projekta smo spremljali v informacijsko podprtem sistemu Intrix (Intera). Glede na vnaprej predvidena razpoložljiva sredstva, vire in doseganje zelenih rezultatov, je bil tako z naše strani kot naših dveh mentorjev, prof. Iztoka Slejka in prof. Iztoka Menarta, projekt ocenjen kot primer dobre prakse sodelovanja in dobro izvedenih ciljev.«

Študenti pa so se dokazali tudi s pripravo vsega potrebnega za uspešno odprtje razstave ter organizacijo in večino promocije svojega dela navzven. Ob zaključku projekta so izpostavili dve priporočili za vse tiste, ki bodo nadaljevali njihovo delo, preverijo naj se možnosti za sodelovanje med javnim EKO skladom, potencialnimi investitorji, izvajalci del, energetskimi svetovalci (gospodarstvom) in Višjo strokovno šolo; in razpišejo naj se seminarske in diplomske raziskovalne naloge na temo presoje toplotne sanacije ali izdelavo študije za posamezen objekt s postopkom termografije. Na Višji strokovni šoli Postojna si tudi v prihodnje želimo še veliko takih projektov, ki povezujejo osebe na šoli.

Iztok Slejko in Slavko Božič

Pogrebne storitve

V težkih trenutkih žalovanja, ob izgubi najbližjega, smo Vam v pomoč s prijazno besedo in celostno organizacijo zadnjega slovesa.

NUDIMO VAM POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

- ~ Ureditev dokumentacije, prevoz in ureditev pokojnika doma in v tujini
- ~ Izkop in priprava groba, priprava poslovilne vežice
- ~ Klasični in žarni pogrebi, upepelitev in poslovitev pred upepelitvijo
- ~ Raztros pepela na pokopališču ali drugje, ekshumacija
 - ~ Žalno cvetje, objava osmrtnic
 - ~ Organizacija pogrebne svečanosti
 - ~ Prodaja pogrebne opreme
 - ~ Pevci, trobentač, pogrebni moštvo
 - ~ Poslovilni govor

V primeru naše organizacije pogrebne svečanosti vam nudimo **25% popust** na žalne aranžmaje v cvetličarni Agrokor.

DODATNE INFORMACIJE:

KOMUS d.o.o., Jeršice 3, Postojna

Dežurna št. : 041 377 294

Tel.: 05 726 55 47, e-mail: komus@komus-po.si

Prejemniki priznanj GZS za inovacije 2017 v Primorsko-notranjski regiji.

Spodbujanje inovacij na Zelenem krasu

13. junija so na pobudo Centra za inovativnost in razvoj, ki deluje v okviru Regionalne razvojne agencije Zeleni kras, že drugič organizirali »Dan inovativnosti na Zelenem krasu«.

»Želimo si spodbujati spremembe na vseh področjih, ne glede na to, ali gre za majhne izdelave ali za nove in opazne izdelke, storitve, rešitve. Tako enim kot drugim je namreč skupno, da zahtevajo odprtost duha, radovednost in vedoželjnost, to pa so tudi lastnosti, ki so potrebne za uspešnost tako posameznikov kot skupin,« je povedal mag. **Boštjan Požar**, direktor RRA Zeleni kras in GZS OZ Postojna. K organizaciji dogodka pod sloganom »Naredimo drugače!«, ki so ga izvedli v Pivki, je pristopilo devet organizacij, na natečaju »Naredimo drugače!« pa je inovativnost raziskovalo 122 šolarjev.

Na gospodarskem forumu v organizaciji območne zbornice GZS je svoje poglede na inovativnost predstavil **direktor Postojnske jame, d. d. Marjan Batagelj**.

Postojnska območna zbornica Gospodarske zbornice Slovenije (GZS) je podelila priznanja štirim najboljšim inovacijam v Primorsko-notranjski regiji. Zlato priznanje so podelili **Kovinoplastiki Lož iz Staroga trga pri Ložu** za vratno zaporo avtomatik. Kovinoplastika Lož je prejela tudi srebrno priznanje, in sicer za razvoj posod za pomivalniške brez vmesne termične obdelave. Prvo bronasto priznanje je šlo v roke podjetju **Izoterm Plama iz Podgrada za PlamaCELL** embalažno folijo. Drugo bronasto priznanje sta prejeli samostojni inovatorji **Nataša Frank Barbiš** in **Barbara Frank** iz Ilirske Bistrice za hišico-igračo "To zmorem", ki najmlajšim pomaga pri pridobivanju veččin za vsakdanja opravila.

Na gospodarskem forumu v organizaciji območne zbornice GZS je svoje poglede na inovativnost predstavil **direktor Postojnske jame, d. d. Marjan Batagelj**.

Postojnska izpostava AJPES je odprla vrata in poleg informacij o svojih storitvah povabila na predavanji o registraciji samostojnega podjetnika (s. p.) in družbe z omejeno odgovor-

nostjo (d. o. o.) ter o vpisu in novostih za sobodajalce. Na Območni obrtni zbornici Ilirska Bistrica so zainteresiranim predstavili inovativne pristope pri ohranjanju domače in umetne obrti. V cerkniškem NECu so promovirali VEM točko ter idejo o osebnem in profesionalnem razvoju podjetnikov in razvojnem napredku njihovih podjetij. Predstavile so se inovativne nevladne organizacije, ki aktivno sodelujejo v programu **Regijskega stiščišča nevladnih organizacij BOREO** »Nevladniki s potencialom«. Sodelovala sta tudi Urada za delo Postojna in Ilirska Bistrica, urada Območne službe Zavoda za zaposlovanje Koper.

V **postojnski območni zbornici KGZ Nova Gorica** so organizirali ogled treh inovativnih kmetij. V **Podjetniškem inkubatorju Perspektiva** so pripravili pogovor s **Tadejem Černivcem, ustanoviteljem podjetja IPRC**, ki deluje na področju intelektualne lastnine; sodelovali so tudi podjetniki v programu **Inovativna Postojna**.

Besedilo: Alenka Furlan Čadež; fotografija: arhiv RRA.

Letošnja volilna skupščina Turistične zveze Brkini, Kras, Notranjska je potekala v Dvorani bloškega smučarja v Novi vasi.

Dosedanjemu predsedniku še nov mandat

Dvorana bloškega smučarja v Novi vasi je konec maja gostila letošnjo volilno skupščino Turistične zveze Brkini, Kras, Notranjska (TZ), na kateri so izvolili organe TZ za naslednje štiriletno mandatno obdobje. Predsednik zveze ostaja **Srečko Šajn**, tudi predsednik postojnskega turističnega društva in pobudnik ustanovitve TZ leta 2001.

Turistična zveza združuje 25 turističnih in drugih društev z območja Brkinov, Krasa in Notranjske, med svojimi cilji pa izpostavlja pospeševanje in razvoj trajnostnega turizma na območju, medsebojno povezovanje in sodelovanje, izmenjavo izkušenj in strokovno pomoč, skupne nastope na sejmih in prireditvah ter širjenje prostovoljstva in civilnodruštvene dejavnosti. Zbrane je najprej pozdravil stari – novi predsednik **Srečko Šajn** in kot najpomembnejši projekt zveze v preteklem letu izpostavil **katalog Skrivnostni KRAS**, ki ga je zveza izdala v sodelovanju s Slovensko turistično organizacijo (STO) in z ostalimi turističnimi deležniki, s prostovoljnim delom pa so veliko prispevali posamezni člani zveze. Trenutno je v pripravi elektronska različica kataloga, ki jo bo realizirala STO. O delu zveze v preteklem letu in letošnjih načrtih je spregovorila **Marica Gombač**. Zbrane je seznanila še s strategijo razvoja slovenskega turizma in kot najpomembnejšo novost izpostavila **predvideno novo destinacijo Obala, Kras, Brkini, Notranjska (do Pivke in Postojne)**, medtem ko nameravajo preostali del Notranjske vključiti v destinacijo Osrednja Slovenija. Člani so ocenili, da je zveza uspešna in prepoznavna kar po nekaj skupnih projektih, soglasni pa so bili, da »rabi mlade in dejavne kadre, ki bi prevzeli vodenje in promocijo zveze ter projekte«. Zveza je kot ena izmed aktivnejših regijskih zvez prejela pohvalo Turistične zveze Slovenije, **Vojko Mihelj** – sicer tudi član Izvršnega odbora TZS, pa je poudaril, da se zveza še premalo vključuje v projekte TZS in predlagal, da zveza v okviru letošnjega programa pripravi strokovni posvet o delu s spletnim portalom TZS.

Besedilo: Alenka Čuk; fotografija: Barbara Benčan.

V knjižnici je zaživela Izposojevalnica igrač

Knjižnica Bena Zupančiča Postojna je na Otroškem oddelku v Pravljični sobi 8. junija v Igralni urici predstavila drugačne igrače, ki so pritegnile pozornost otrok in odraslih. V sodelovanju z Vrtcem Postojna je zaživela čisto prava Izposojevalnica igrač, ki naj bi od oktobra dalje postala tedenska stalnica.

Otroci so v prijetnem in sproščenem vzdušju raziskovali igrače skupaj s starši in strokovnima delavkama Vrtca Postojna.

»Ideja o organiziranju izposojevalnice igrač izvira iz igrač, ki so nastale na podlagi dolgotrajnih izkušenj in znanja strokovnih delavk Vrtca Postojna. Naše igrače so inovativne predvsem v smislu različnih načinov igre, največjo vrednost pa jim daje lastna ročna izdelava,« je pojasnila vodja Izposojevalnice igrač in strokovna delavka Vrtca Postojna **Kristina Česnik**. Izposojevalnica je prvič odprla svoja vrata v

vrtčevskem letu 2015/2016. Starši in otroci so pri izbiri didaktičnih igrač deležni strokovne pomoči in svetovanja. Igrače si lahko ogledajo, jih preizkusijo in si jih seveda tudi izposodijo. In prav ta koncept izposoje vodi na skupno pot s knjižnico, saj naj bi v naslednjem vrtčevskem letu izposojevalnica didaktičnih igrač zaživela prav v knjižnici. Pravljično sobo, kot jo sami imenujejo, bodo napolnili z inovativnimi igračkami, ki bodo enkrat tedensko na izposajo za vse predšolske otroke.

Polona Škodič

Mladi saksofonisti orkestra SOS-Junior z umetniškim vodjo Levom Pupitsom.

SObota za Saksofon

Da smo v soboto, 27. maja, na Titovem trgu v Postojni lahko prisluhnili koncertu štiridesetih mladih saksofonistov, so zaslužni organizator, Kulturno društvo Sekvoja s sedežem v Ljubljani in Planinčanka Jana Ulaga, sicer članica društva in pobudnica dogodka. Celodnevni dogodek so organizatorji pripravili v sodelovanju z Glasbeno šolo Postojna (GŠP) in Občino Postojna in ga poimenovali SObota za Saksofon.

Odvil se je na dveh prizoriščih. V dopoldanskih urah na glasbeni šoli, popoldne pa na priložnostnem odru pred hotelom Kras. Dopoldne so se

mladi glasbeniki, člani slovenskega orkestra mladih saksofonistov in saksofonistk, ki so si naredili ime **SOS-Junior**, delujejo pa pod okriljem Kulturnega društva Sekvoja, udeležili aktivne vaje. Potekala je pod vodstvom idejnega in umetniškega vodje Leva Pupisa, solista in profesorja saksofona na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani, na vaji pa so se jim pridružili še **saksofonisti GŠP, ki jih vodi Tomaž Nedoh**. Obenem so na šoli potekale delavnice, ki so jih vodili **mentorji Matjaž Škoberne, Rok Volk in Domen Koren**. Popoldne pa so glasbeniki poslušalce nagradili z dobro uro trajajočim koncertom. Ločeno so se predstavili učenci GŠP, oktet Saxplode (sestavljen iz najbolj izkušenih članov orkestra SOS-Junior) in združeni orkester SOS-Junior z gosti dopoldanskih delavnic. Glasbeniki so poslušalce prepričali in navdušili z izvedbo klasičnih del za saksofon kot tudi s stvaritvami mlajših skladateljev, s priredbami slovenskih in tujih skladb ter z lahkotnejšimi, zabavnimi ritmi. Koncert sta poleg številnih poslušalcev z navdušenim aplavzom pozdravila tudi **postojnski župan Igor Marentič** in **ravnatelj Glasbene šole Postojna Edvard Popit**. Slednji je v pozdravnem nagovoru poudaril pomen dogodka za promocijo saksofona v Postojni.

Orkester SOS-Junior deluje od leta 2012, v Postojni pa se je predstavilo 40 glasbenikov, ki prihajajo iz kar petnajstih slovenskih glasbenih šol. Osnovni cilji orkestra so vzgajati mlade v orkestrskem igranju, jim ob izobrazbi, ki so je deležni v glasbenih šolah, zagotoviti ustvarjalno okolje in dodatno osmisliti pomen ukvarjanja z glasbo ter na ta način promovirati saksofon v krajih, iz katerih prihajajo glasbeniki. Cilj orkestra pa je tudi pridobivanje izkušenj na umetniškem področju, zato so člani orkestra SOS-Junior pogosto gosti domačih in tujih odrov.

Besedilo: Alenka Čuk; fotografija: Rok Ulaga.

Škratovka skrbi za pestro dogajanje

Lepo vreme v maju je šlo na roko tako organizatorjem Društva Škratovka Haasberg iz Planine kot mnogim udeležencem in obiskovalcem kar štirih prireditev, ki so ob koncih tedna razveseljevale otroke in odrasle obiskovalce.

Začeli so s *tekmo Run4Unity – 6. svetovne štafete za mir*, sledila sta ogled *starodobnikov* in *razstava avtomobilskih miniatur*, za tem pa predstava *Prebujanje škratka Pavleta*. V sončnem popoldnevu so člani društva Škratovka skupaj z otroki iz zimskega spanja prebudili še zadnjega škrate. Na obronku gozda pred domovanjem škratka Pavleta se je namreč odvijala zanimiva pravljica predstava.

Zadnjo majsko nedeljo sta društvi Škratovka in Kašča skupaj pripravili že Tretji pohod od Ravbarja do Erazma. V prijetnem vzdušju so številni udeleženci uspešno premagali pot od Planine do Predjame. Ob prihodu v Predjamo so jih na cilju pričakali člani domačega društva Kašča s pravo pojedino in glasbo.

Zagotovo bodo držale vse obljube o ponovnem snidenju naslednje leto, ko bodo pot premagovali v obratni smeri.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: arhiv društva.

Na obronku gozda pred domovanjem škratka Pavleta se je odvijala zanimiva pravljica predstava.

Rezbarije Marka Lenčka v Zeleni dvorani

Točka moči je naziv medgeneracijskega centra, ki deluje pod okriljem Zavoda Znanje oziroma postojnske enote Ljudske univerze. Domuje v štirideset let stari, lansko leto prenovljeni multimedijski Zeleni dvorani, v kateri je bilo 6. junija odprtje razstave umetnin Marka Lenčka.

Marka Lenčka in njegovo ustvarjanje je predstavila Katja Jordan.

Za uvodno besedo in krajšo predstavitev je poskrbela povezovalka **Katja Jordan**.

Marko Lenček iz Stare vasi se je poklicno izučil ključavničarstva, kar se vidno odraža tudi v njegovih umetninah, ki jih ustvarja v umetnem kovaštvu. Kot navdušen gobar pa v gozdu odkriva stare korenine nenavadnih oblik, ki se pod njegovimi rezbarskimi rokami z obilico bujne domišljije doma spremenijo v umetnine. Ustvarja tudi v steklu, kamnu in usnju, večkrat tudi v kombinaciji vseh naštetih materialov. Ves čas ga preganja ustvarjalni nemir.

Dolga leta je v javnih lokalih postavljaj na ogled rezbarjene, mehansko okrepljene božične jaslice.

Vedno pa so bile opazne, polne komentarjev in spodbud tudi njegove izvirne in atraktivne pustne oprave in pustolovščine. Nekatere med njimi so fotografsko dokumentirane v razstavnem prostoru, na odprtju pa je v svojem humornem slogu tudi sam obudil nekaj spominov.

Ker večino izdelkov podari, si je moral za postavitve razstave mnoge svoje umetnine začasno sposoditi od prijateljev in znancev.

Nemirni in umetniški duh 76-letnega Marka Lenčka še ne popušča, idej ne zmanjka, bi dejal Maček (po izpeljanki iz imena in priimka), kot je nemalokrat podpisan pod razstavljenimi umetninami.

Besedilo in fotografija: Marino Samsa.

Koncert s spominom na ugledna postojnska rojaka

Svoj 70-letni jubilej, ki ga Glasbena šola Postojna obeležuje v šolskem letu 2016/17, so na šoli oplemenitili še z enim vrhunskim dogodkom, s koncertom, posvečenim skladateljema Alojzu Srebotnjaku in Vilku Ukmarju. Njihovemu povabilu se je z veseljem odzvala koncertna pianistka svetovnega slovesa, zaslužna profesorica Akademije za glasbo Univerze v Ljubljani, Dubravka Tomšič Srebotnjak. Umetnica, ki ima za seboj več kot sedem desetletij umetniške poti, se je postojnskemu občinstvu skupaj s svojimi študenti predstavila v sredo, 24. maja, v dvorani glasbene šole.

S slavnostim novembrskim koncertom so se ozrli na zgodovino šole in z glasbo predstavili svoje delo, z majskim koncertom pa so, kot je v priložnostnem nagovoru poudaril **ravnatelj šole Edvard Popit**, posegli »v širše glasbeno in kulturno okolje, kjer moramo izpostaviti naša sokrajana, skladatelja Vilka Ukmarja in Alojza Srebotnjaka.« S koncertom njune glas-

be so ju želeli približati domačemu občinstvu in »ju še trdneje zapisati v našo glasbeno in kulturno zavest.« je poudaril ravnatelj. Dubravka Tomšič Srebotnjak, soproga skladatelja Alojza Srebotnjaka, je na koncertu skupaj s svojima diplomantom **Ano Semič Bursač** in **Urošem Peletom** ter študentom **Urbanom Staničem** poustvarila nekaj del iz klavirskega opusa obeh skladateljev.

Obeh glasbenikov ne povezujejo le družinske korenine (Vilko Ukmar je stric Alojza Srebotnjaka), temveč predvsem ljubezen in predanost glasbi. Medtem ko se je Vilko Ukmar, tudi publicist, esejist in kritik, že med študijem posvečal tako kompoziciji kot glasbeni zgodovini, pa širok glasbeni opus njegovega nečaka Alojza Srebotnjaka - ta sega od orkestrske, komorne, solistične in zborovske do vokalno-instrumentalne, baletne in filmske glasbe - uvršča med najpomembnejše skladatelje sodobne slovenske glasbe. Oba sta se izpopolnjevala v tujini, bila predavatelja na ljubljanski Akademiji za glasbo, za svoje delo pa sta oba prejela tudi Prešernovo nagrado za življenjsko delo. Alojz Srebotnjak je leta 2009 prejel naziv častnega občana mesta Postojna.

Postojna je spomin na ugledna rojaka obeležila že večkrat, sredin koncert pa je skladateljema, glasbeni šoli in mestu pustil poseben pečat. Na glasbeni šoli so se namreč odločili, da po obeh skladateljih pomenjujejo dve šolski dvorani in tudi tako ohranjajo spomin nanju. Da ju bodo prepoznavale tudi mlajše generacije, pa so o obeh skladateljih pripravili tudi informativna panoja s krajšima biografijama in slikovnim gradivom, da bosta odslej na ogled v obeh dvoranah. Preden se je občinstvo prepustilo glasbi, je ravnatelj Edvard Popit slovesno razglasil veliko dvorano glasbene šole za Dvorano Alojza Srebotnjaka, malo dvorano pa za Dvorano Vilka Ukmarja. »Verjamem, da bosta dvorani z novima imenoma dodatno pripomogli k poudarjanju naše glasbene, kulturne in nacionalne identitete. Verjamem, da bomo vsi, ki se v eni ali drugi srečujemo in ustvarjamo, začutili sporočilno in simbolno moč glasbenih opusov obeh skladateljev,« je svoj nagovor sklenil Edvard Popit.

Besedilo: Alenka Čuk; fotografija: Foto Atelje Postojna.

Odzvanjala je lepa slovenska pesem

Drugo junijsko soboto je v Kulturnem domu Orehek MePZ Varda, ki si je ime nadel po hribu nad vasjo, pripravil letni koncert ob 5-letnici delovanja.

Zbor je nastal decembra 2011, od samega začetka ga vodi **Ana Celin Lenarčič**. Najštevilčnejši sestav je štel 22 članov, trenutno pa poje v zboru 16 pevcev in pevk. Ti niso le iz Orehka, kar nekaj članov je tudi iz okolice. V goste so povabili **Ženski pevski zbor Ig** (iz društva Fran Govekar) in **Domorodce** - moški pevski zbor, ki deluje pod okriljem ŠKD Tisa-Nanos Ubeljsko, ter tri mlade glasbenike iz Orehka in Prestranka, ki so se predstavili s točkami na flavti in violini. V sproščenem programu - povezovala ga je **Maksimiljana Ipavec** - je bilo slišati pretežno slovenske ljudske in umetne pesmi. Za pet let delovanja je MePZ Varda prejel bronasto Gallusovo značko. To podeljuje sicer za večletno zborovsko oziroma glasbeno delovanje JSKD.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: Foto Atelje Postojna.

Harlekin se predstavlja tudi prek meja

Naša gledališka skupina Teater Harlekin (KŠD Harlekin) je tudi to sezono zelo dejavna. Z novo predstavo, s komedijo *Ko te šiša* je zabeležila dokaj pestro gledališko udejstvovanje. Med drugim so jo uprizorili tudi v Pivki in Podlipi, s predstavo *Do nagega* pa so razveseli oskrbovance postojnskega Doma upokojeencev. Sredi maja so s predstavama *Do nagega* in *A, E, I* uspešno nastopili v bosansko-hercegovskih mestih Lopare in Višegrad.

Teater Harlekin je v zadnjih dveh mesecih povečal svoje aktivnosti še pri organizaciji letos že 7. FAK Postojna - mednarodnega Festivala amaterske kulture, ki se bo odvijal med 30. junijem in 2. julijem v Postojni in se pridružil že utečenemu poletnemu festivalskemu toku. Obiskovalci si bodo lahko ogledali sedem odličnih predstav - predvsem komedij gledaliških skupin iz Slovenije, Hrvaške in BIH. Kmalu po zaključku festivala, 7. julija, pa Harlekin že odhaja na Hrvaško, v Đurđevac, in konec julija še v Banja Luko v BIH na mednarodni festival Kestenburg.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: arhiv društva.

Maturantska parada

Postojnski maturanti so se na pobudo organizatorja, Plesne šole Urška Postojna, tudi letos pridružili vrstnikom iz 70 slovenskih in evropskih mest in 19. maja ob 12. uri sinhrono zaplesali četvorko. Letošnja generacija ni ravno številčna, tako da jih je zaplesalo le 96, a vzdušje je bilo enako praznično kot v preteklih letih.

Maturante so s spodbudnimi besedami za prihodnost nagovorili podžupan Andrej Berginc, direktorica Šolskega centra Postojna Helena Posega Dolenc in **ravnateljica Srednje gozdarske in lesarske šole Cvetka Kernel**. Četvorka, ki jo maturantje odplešejo na glasbo iz operete Johanna Straussa **Netopir**, je ključni del slavnostnega plesa maturantov. V paradi je od leta 2001 sodelovalo preko 300 tisoč maturantk in maturantov.

Besedilo: Ester Fidel; fotografija: Foto Atelje Postojna.

50 oziroma 60 let po maturi

Maj in junij nista le meseca, ko se četrtošolci pripravljajo na maturo in jo opravljajo. V tem obdobju se na obletnicah mature srečajo nekdanji sošolci, stari prijatelji in »sotrpini« ter nekateri njihovi profesorji.

V Postojni so se sredi oziroma konec maja srečali maturanti dveh razredov postojnske gimnazije generacije 1957 in maturanti štirih razredov generacije 1967. Obe generaciji so študij, nato pa zaposlitev, družina in druge obveznosti »raznesli« po vsej Sloveniji. »60-letniki« so si z zanimanjem ogledali Notranjski muzej Postojna, potem pa je 27 nekdanjih sošolcev, ki se tudi po vseh teh desetletjih razumejo tako kot nekoč in se vedno znova radi družijo, v Grobiščah obujalo spomine in si obljubilo, da se čez leto spet srečajo. Njihovi desetletje mlajši kolegi so ostali kar v Postojni. »Ob kaminu« se je zbralo 64 od takratnih 120 maturantov, največ (kar 21) iz nekdanjega 4. a razreda že pokojnega profesorja Boža Levca. Pridružila sta se jim tudi dva profesorja, **Asta Sila** in **Franc Komovec**. Slučaj je nanese, da se je prof. Komovec udeležil obeh obletnic; prve kot nekdanji dijak, druge pa že kot profesor. Tudi »50-letniki« so si imeli veliko povedati. Družil jih je občutek, da jim pripada delček nekega skupnega življenja, ko je bilo vse lepo in se je vse zdelo mogoče.

Maturanti, generacija 1967 ...

... in generacija 1957

Besedilo: Alenka Čuk; fotografiji: Franc Komovec in Foto Atelje Postojna.

Letos že sedmič po Izovi poti

Zadnjo majsko soboto so se na Andrecovem vrtu v Kočah zbrali večinoma stari znanci, vsakokratni udeleženci pohoda po Izovi poti. Cilj letošnjega, že sedmega pohoda, ki sicer vsako leto ubere malce drugačno smer, je bilo Petelinjsko jezero.

Povabilu organizatorjev, **Helene Večkar** in članov **Kulturno-športnega društva Koče**, se je tokrat odzvalo 32 pohodnikov; na delu poti, ki je to omogočal, so se jim pridružile tri jahalke Konjeniškega kluba Postojna s svojimi gracioznimi »prijatelji«, na *Andrecovem* vrtu pa je pod krošnjami jablan in »češp« čez dan ustvarjalo sedem članov postojnskega Društva likovnih umetnikov. Ti so svoja dela v popoldanskih urah prav tam tudi razstavili. Prvi postanek pohodnikov se je zgodil že kar kmalu, v *Šmulovi* ogradi, kjer sta jih gostoljubno sprejela lastnika. Potem pa so se po delu Izove poti, ki je markirana, podali mimo Vadalove ograde do Babe, kjer so pot zapustili in se po kolovozu podali do Slavine. Od tam so čez cvetoči Škrnik nadaljevali do Selc

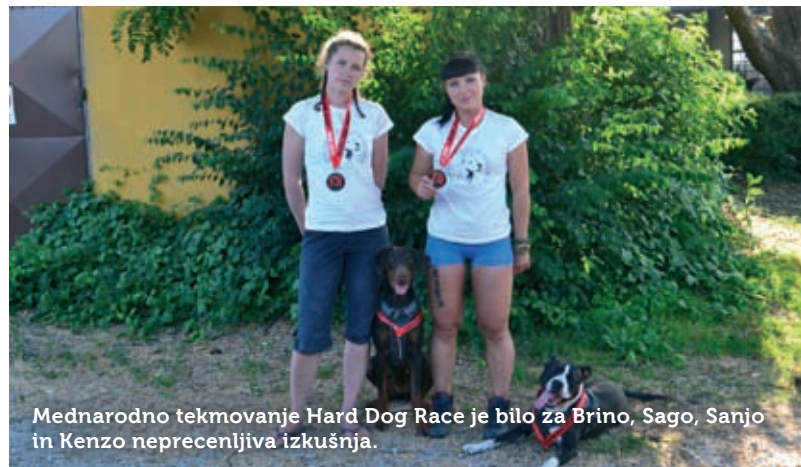
in preko selškega polja do Slovenke vasi. Tam so si ob malo daljšem postanku ogledali podružnično cerkev sv. Andreja, o kateri je spregovoril **Maks Lenarčič**, potem pa jo mimo muzeja presihajočih pivških jezer ubrali do do Petelinjskega jezera. Prehodili so ga po vsej njegovi dolžini (približno kilometer poti), potem pa ga po zaraslem kolovozu zapustili ter se po gozdnih poteh in senožetih odpravili do *Jerinovega malna*, od koder jih je po približno petih urah hoje in prehojenih 15 kilometrih od izhodišča v Kočah ločil le še manjši del poti. V prijetni senci domačega sadovnjaka je Helena vse udeležence pogostila z odlično joto in s slastnimi palačinkami.

Besedilo: Alenka Čuk; fotografija: Florijan Poljšak.

Brina in Saga ter Sanja in Kenza uspešne na Hard Dog Race

Piliscsév na Madžarskem je 2. junija gostil 685 tekmovalcev in prav toliko štirinožcev, ki so se na mednarodnem tekmovanju Hard Dog Race preizkusili na šest kilometrov dolgem teku s 16 ovirami; tega skupaj premagata vodnik in pes. V močni ženski konkurenci sta odlično uvrstitev dosegli članici postojnske Kinološke enote za reševanje Brina Pungerčič s Sago in Sanja Ukič s Kenzo.

»Tekmovanje je namenjeno preizkušnji fizične in psihične pripravljenosti psa in njegovega vodnika, predvsem pa je preizkušnja njenega razmerja,« je pojasnila Brina. Tekmovanja se je udeležilo kar 438 žensk in v tako močni konkurenci sta Brina in Saga osvojili 20. mesto, Sanja in Kenza pa 32. »Ne glede na končno uvrstitev je izkušnja premagovanja proge neprecenljiva, saj kaže povezanost vodnika s psom, koliko sta kondicijsko pripravljena, vztrajna in predana drug drugemu,« pojasnjuje Brina, ki je v mislih že pri naslednji tekmi: »Tokrat sva se tekme udeležili prvič,

Mednarodno tekmovanje Hard Dog Race je bilo za Brino, Sago, Sanjo in Kenzo neprecenljiva izkušnja.

vendar se jeseni vračava, takrat na dvanajst kilometrov dolgo progo s štiriindvajset ovirami.«

Besedilo: Ester Fidel; fotografija: osebni arhiv B. Pungerčič.

Ekipe Postojna 1 je osvojila tudi prehodni pokal.

STRELSTVO

Strelsko društvo Postojna je konec maja izvedlo 35. tradicionalni pokal Postojne v streljanju s malokalibrsko puško in pištolo. Na tekmovanju je nastopilo 120 strelcev. Največ uspeha so imeli postojnski strelci.

V streljanju s serijsko malokalibrsko puško je s 187 krogi zmagal Vladimir Bezek pred Dejanom Della Torrejem iz Vremščice in Karlom Baranjem iz Postojne. Med ekipami je zmagala Postojna 1 s 523 krogi pred Postojno 3 (476 krogov). Slednje so sestavljali pionirji in mladinka. 3. mesto je pripadlo Piranu (466 krogov). V streljanju z malokalibrsko pištolo je presenetljivo zmagal Kristijan Kontrec s 187 krogi pred Denis Bola Ujčič (186 krogov), 3. mesto pa je osvojil favorit Primož Erjavec s 184 krogi. Med ekipami je zmagala Postojna 1 s 556 krogi, 2. mesto je osvojila ekipa Pirana s 538 krogi in 3. mesto ekipa SD Vremščica s 534 krogi. Ekipe Postojna 1 je osvojila tudi prehodni pokal.

15. junija je bila 2. kvalifikacijska tekma v streljanju s športno pištolo na 25 metrov. Tekmovanje je organizi-

rano Strelsko društvo iz Laškega. Med članicami je z 562 krogi zmagala Denis Bola Ujčič in s tem potrdila A normo za naslednja mednarodna tekmovanja reprezentance Slovenije.

Besedilo: Marjan Hebar; fotografija: arhiv društva.

ŠPORTNE IGRE DRUŠTEV UPOKOJENCEV

1. junija so na pivških igriščih, na strelišču v Postojni in ribniku pri Grobiščah potekale 14. športne igre Društev upokojencev Južne Primorske. Največ uspeha je imelo Društvo upokojencev Postojna, ki je premočno zmagalo že petič zapored.

Nastopilo je skorajda 300 športnikov in športnic iz desetih društev upokojencev od Komna do Ilirske Bistrice. Pomerili so se v devetih bolj ali manj športnih panogah – balinanju, kegljanju, strelstvu, namiznem tenisu, taroku, reševanju križank, pikadu, briškoli in trešetu ter ribolovu.

Postojnsko društvo je osvojilo šest ekipnih prvih mest (balinanje -

moški, briškola in trešet, namizni tenis, streljanje - moški in ženske, kegljanje - ženske), tri druga mesta – reševanje križank, šah in lov rib s plovcem, eno tretje mesto - tarok. V posamični konkurenci so zmagali: Karel Baranja (streljanje), Alojz Markič (tarok), Darko Bizjak in Jožica Može (oba kegljanje), druga je bila Zvonka Ambrožič (streljanje), tretja Majda Drašler (kegljanje). Postojnčani že imajo v lasti en prehodni pokal (tri zaporedne zmage); če bodo slavili še na prihodnjih igrah v Piranu, se jim obeta še drugi.

Brane Fatur

BALINANJE

V Kortah je potekal finalni del državnega prvenstva najmlajših balinarjev v disciplini bližanja in zbijanja v krog, na katerem sta se odlično odrezala Postojnčana Črt Gombač in Jani Jarič.

Nastopilo je osem najboljših iz polfinalnih tekmovanj. V finalni del sta se uvrstila dva mlada balinarja Postojnske jame - Črt Gombač, ki je osvojil 3. mesto, ter Jani Jarič z osvojenim 5. mestom. Državna prvenstva se nadaljujejo 2. julija v Ljubljani v disciplini natančnega zbijanja.

Pavle Švara

DVORANSKI NOGOMET

Največja postojnska športna dvorana je bila konec maja prizorišče tridnevnega 9. turnirja v dvoranskem nogometu oziroma futsalu pod imenom CISM FUTSAL CUP FOR PEACE 2017.

V organizaciji Slovenske vojske in Športne zveze Postojna (sodnike je odredila Nogometna zveza Sloveni-

je) je nastopilo šest vojaških reprezentanc: Bosna in Hercegovina, Hrvaška, Makedonija, Črna gora, Srbija in Slovenija. Na uspelem turnirju, ki si ga je ogledalo tudi lepo število gledalcev, so po ogorčenem boju v finalu (2 : 2) v rednem delu (5 : 3 po dodatnih streljih s 6 m) slavili igralci Bosne in Hercegovine pred Hrvaško. Tretje mesto sta si delila Črna gora in Srbija, sledita Slovenija in Makedonija. Najboljši igralec je bil Kristijan Pantič (BiH), najboljši strelec Milan Lakčević (Črna gora) - 8 golov, najboljši vratar Ivan Marjanović. Pokale so podeljevali častniki Vlado Pakiž, Jure Velepec in Dorah Mamby Koita, tistega za fair play pa je na končni razglasitvi v vojašnici Barona Andreja Čehovina v Postojni dobila slovenska selekcija.

Brane Fatur

KOŠARKA

Košarkarski tabor Košarkarske zveze Slovenije, že 41. po vrsti, bo tudi letos potekal na dveh lokacijah - za najmlajše košarkarje in košarkarice v Fiesi, za nekoliko starejše pa na postojnskih športnih terenih, tako zunaj kot v dvorinah.

Fantovska izmena se je pričela 25. junija, dekleta pa bodo v Postojni vadila od 2. julija dalje. V Postojni se bo v poletnih mesecih na pripravah mudilo kar pet mlajših slovenskih deklinskih in fantovskih košarkarskih selekcij. Konec junija bodo prispeli fantje selekcije U-18 in se pripravljali za EP na Slovaškem, kasneje pride še selekcija U-16 (EP v Črni gori), od deklet bo tu najprej selekcija U-20 (EP na Portugalskem), julija pa prideta še selekciji U-18 (EP na Madžarskem) in U-16 (EP v Makedoniji).

Brane Fatur

Mladi čuvaji izročila, so obiskovalcem prikazali tudi izdelavo predantične peči.

Na SGLŠ čuvajo izročilo

Srednja gozdarska in lesarska šola Postojna (SGLŠ) je na dnevu odprtih vrat pod nazivom Mladi čuvaji izročila predstavila izjemna znanja, spretnosti in veščine, ki so gradile civilizacije preteklosti. Celodnevno dogajanje so pod mentorstvom profesorjev oblikovali dijaki vseh programov na šoli. Prepletli so veščine z različnih področij in tako še enkrat dokazali, da je moč v znanju in sodelovanju. Mladi čuvaji izročila, ki prenašajo znanje na nove generacije, so obiskovalcem med drugim prikazali izdelavo skodel, prejo na kolovratu in izdelavo predantične peči.

Priložnosti opazovanja pridobivanja železa v takšni peči nimaš vsak dan, pravijo na SGLŠ, kjer v dijaki prepoznavajo in spodbujajo željo po ohranjanju vedno bolj dragocene dediščine. Mladi čuvaji izročila so tudi kuhali oglje v oglarski kopi in v parku šole postavili objekt za apiterapijo, zdravljenje s čebeljimi pridelki. Pripravili so tudi razstave inovativnih in zaključnih izdelkov dijakov ter starih gozdarskih orodij, prikazali veščine arboristike in delovanje simulatorja napetosti lesnih vlaken. Na strokovnem predavanju pa so predstavili uporabo lesnih vrst v različne namene.

Obiskovalci, med katerimi je bilo veliko osnovnošolcev, so se lahko preizkusili v žaganju z ameriškano, sekanju z ročno izdelano sekuro, izdelali škodlo in si dvignili nivo adrenalina med plezanjem na dre-

vo ali med spuščanjem po vrvi zip line. Oskrbo poškodovanca po delovni nesreči v gozdu so predstavili dijaki zdravstvenih programov.

Na ta dan je potekal tudi trening tekmovalcev, ki so se pripravljali na 1. državno tekmovanje v drevesnem plezanju. To zahteva znanje, pogum, iznajdljivost in spretnost. Na njem je bilo polno adrenalina, nepričakovanih razpletov in ne navadnih potez. 16 tekmovalcev iz vse Slovenije se je v soboto pomerilo v štirih disciplinah: v hitrostnem plezanju po vrvi »Footlock«, delovnem plezanju po drevesu, metanju vrvice na drevo in reševanju ponesrečenca.

Tekmovanje je pripravila šola v sodelovanju s podjetjem TISA, d. o. o.

Besedilo in fotografija: Mateja Jordan.

Gasilci na preizkušnji s terenskimi vozili

Na Postojnskem se je v soboto, 3. junija, odvijalo 17. tekmovanje gasilskih ekip terenskih vozil, na katerem se je pomerilo rekordno število sodelujočih. Med 48 ekipami so bile tudi ekipe iz vseh gasilskih društev v Občini Postojna. Dosegle so visoka mesta, najboljše sta se odrezali ekipe članic PGD Studeno in Rdeči vrage iz PGD Veliko Ubeljsko. Gre za tradicionalno tekmovanje s startom pri taborniški koči na Mačkovcu; v PGD Postojna so ga prvič organizirali leta 2000, ob 120-letnici društva.

Ekipe so bile sestavljene iz štirih članov, oblečenih v gasilske kombinézone oziroma zaščitne intervencijske obleke ter opremljenih z gasilsko čelado, delovnimi rokavicami in gasilskimi škornji. Pomerile so se v kategorijah članic in članov. »Ekipe se s pomočjo tako imenovane potne knjige vozijo od točke do

točke, kjer morajo opraviti različne gasilske naloge, kot so spretnostna vožnja, gašenje v naravi, reševanje gasilca iz globine, gašenje objekta in hitri tehnični pregled,« je tekmovanje opisal **vodja Andrej Perko**. Letošnja trasa je bila dolga 32 kilometrov, ekipe so jo prevozile v približno poldrugi uri.

Darko Muhič ob letalu za gašenje.

Nova spoznanja o tehnikah gašenja v knjigi

Požari, najpogostejše naravne nesreče, so odvisni predvsem od vremenskih razmer, največkrat pa jih povzroči človek. Opustošijo lahko velika območja in naredijo veliko škode, včasih pa zahtevajo celo smrtne žrtve. Namestnik poveljnika Gasilske zveze Slovenije in vodja poklicnega jedra pri Prostovoljnem gasilskem društvu Postojna Darko Muhič je zato požarom posvetil celo knjigo, tokrat že v drugi izdaji. Priročnik, ki je prvič izšel leta 2004, je namenjen predvsem gasilcem in vključuje veliko slikovnega gradiva z intervencij. Privlačen pa bo tudi za tiste, ki se s požari ne ukvarjajo profesionalno. Naročite ga lahko pri založniku, Gasilski zvezi Slovenije.

Kot pojasnjuje avtor, je prenovljena izdaja na 303 straneh obširnejša, saj vsebuje vrsto novih dejstev, klasiifikacij in spoznanj glede taktike gašenja ter nov angleško-slovenski slovar pojmov s področja gozdnih požarov.

Priročnik je namenjen predvsem gasilcem, a bo uporaben tudi za gozdarje, ekologe in drugo strokovno javnost. »Knjiga je primerna za mlade, saj ne vsebuje kompliciranih tekstov in teorij,« dodaja Muhič, ki je z njo želel zapolniti vrzel na področju tovrstne literature v Sloveniji. Zato ga veseli, da jo uporabljajo tudi študentje pri raznih seminarjskih in diplomskih nalogah.

V knjigi predstavlja požare v naravi s teorijo gorenja in prenosa ognja, preventivo in kontrolo, gašenje po-

žarov, faktorje požarov, taktiko in strategijo gašenja, planiranje, logistiko ter zdravstveno varstvo in prehrano. »V knjigi je veliko fotografij, shem in drugih vsebin, ki so lahko zanimive tudi za laike in širšo javnost,« še pravi avtor knjige, ki se sicer ne ukvarja z zahtevnejšimi teoretičnimi problemi požarov in gorenja.

Darko Muhič je knjigo prvič predstavil v aprilu svojim kolegom v gasilski enoti, kjer je zaposlen in v kateri deluje že 40 let. Večjih predstavitev knjige ne načrtuje, na povabilo gasilskih društev in zainteresirane javnosti pa bo z veseljem prišel na tematska predavanja o gozdnih požarih. Izdajo so pozitivno sprejeli tudi gasilski kolegi iz tujine.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: osebni arhiv D. Muhiča.

Tekmovanje gasilskih ekip terenskih vozil ima že dolgoletno tradicijo, letošnje je bilo že sedemnajsto.

Pokal za Fair play je dobila ekipa PGD Kobarid, ki je ekipi iz PGD Razdrto nudila pomoč pri zamenjavi poškodovane pnevmatike. Najbolj »zagrizena« je bila ekipa iz PGD Kobarid - Vrsno.

Med sedmimi ekipami članic so 3. mesto osvojile članice iz PGD Hruševje, na najvišjo stopničko pa so stopile gasilke iz PGD Studenec. V članski konkurenci je nastopilo kar 41 ekip, med njimi je bila najboljša ekipa Rdeči vrage iz PGD Veliko Ubeljsko, takoj za njimi pa so se uvrstili člani ekipe Studeno 1.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: arhiv PGD Postojna.

nagradna križanka

KNJIGARNA IN PAPIRNICNA PELIKAN

Pri gotovinskem plačilu šolskih potrebščin nad 50 EUR prejmete z priložitvijo tega kupona 5 % popust!!!

Tržaška cesta 7, 6230 Postojna; tel.: 05/726-47-30; e-mail: pelikan.lapajne@gmail.com

AVTOR: MATEJ MISLEJ	PREKUCNI TOVORNJAK	LJUBITELJ, NESTROKOVNJAK, LAIK	DRŽAVA NA SEVERU AFRIKE	DODATEK K POGODBI	SLOVENSKA NOVINARKA IN PUBLICISTKA (VESNA)	KEMIJSKI SIMBOL ZA ASTAT	OKREVANJE PO POŠKODBI	OČKA	PERJE PRI REPI
LADJA Z DVOJNIM TRUPOM									
IZVZETOST OD OBVEZNOSTI, NEDOTAKLJIVOST									
OPAŽNA PLOŠČA						USPEŠNICA			
NALEPKA						SODARSKO ORODJE, OTORNIK			
DEŽELA V ITALIJI, VENETO								DELAVEC, KI NAKLADA	TOVARNA KUHINJSKE POSODE V CELJU

	ROPARSKI DELFIN	PRIPRAVA NA OSNOVNO ŠOLO	SLOVENSKI GLASBENIK SMOLAR	AMERIŠKI IGRALEC (GENE)	100 m ²	PRIMOŽ EKART		AVTOMOBILSKA OZNAKA REKE REKA V BRAZILIJU	IRSKI IGRALEC NEESON			
MESTO V AMERIŠKI ZV. DRŽAVI NEBRASKA							OSEBNI ZAIMEK		SINJSKA VITEŠKA IGRA	VRSTA IGLAVCA		
NAVIGACIJSKA NAPRAVA							KLAVIRJU PODOBNO GLASBILO				IVAN LENDL	UMETNOSTNI SLOG V 18. STOLETIJU
APEL, POZIV					SL. HOKEJIST (ROK)		3		IZDELOVALEC KRST			
ANTON AŠKERC			DVORNA DAMA		POSOJILODAJALEC				NEPOMEMBEN ČLOVEK			
UŽITNE GOBE Z BELIM ALI RJAVKASTIM KLOBUKOM			RIŽEVO ŽGANJE									
KRATICA ZA KILOPONDNETER											RACMAN	
MUSLI-MANSKO SVETO PISMO						ANGLEŠKI PISATELJ FLEMING					HRVAŠKI OTOK	
JUGOSLOVANSKA POLITIČARKA (MILKA)						NEZNANEC		SNOV, KI POVZROČA HROMENJE SPOSOBNOST MIŠLJENJA				
POLJSKA RASTLINA Z RDEČIM CVETOM				SLOVENSKA PESNICA (MAJDA)			BIVŠI PREDSEDNIK SLOVENIJE (MILAN)					ODMEV
							ENOČELIČNA PRAŽIVAL, MENJAČICA					SLOVENSKI SLIKAR IN ILUSTRATOR MAVEC

V Knjigarni in papirnici Pelikan nudimo veliko izbiro šolskih nahrbtnikov, pisal, zvezkov in vseh ostalih šolskih potrebščin. Pri nas dobite tudi ves pisarniški material pa potovalne kovčke, ženske torbice, dežnike in denarnice. Posebna ponudba: unikatni leseni izdelki, tudi po naročilu. Lepo vabljeni v našo prodajalno.

Knjigarna in papirnica Pelikan podarja tri nagrade:

1. nagrada: velik potovalni kovček;
2. nagrada: srednji potovalni kovček;
3. nagrada: mali potovalni kovček.

Geslo nagradne križanke na osenčenih poljih in svoj naslov pošljite na dopisnici na naslov Postojnski prepil, Ljubljanska c. 4, 6230 Postojna najkasneje do 5. julija 2017. Med pravnimi rešitvami križanke bomo izžrebali tri nagrajence..

Izžrebane nagrajenke majske križanke so:

1. nagrado (protibolečinska masaža) prejme LARA HORVAT, Drskovčev 5, 6257 Pivka;
2. nagrado (klasična masaža) prejme DRAGICA ŠIRCA, Studeno 20, 6230 Postojna;
3. nagrado (antistresna masaža obraza) prejme ALENKA BRATOŽ, Erazmova 19, 6230 Postojna.

Nagrajenke naj se z osebnim dokumentom zglasijo v salonu Zen Holi v Matenji vasi..

Kalič

Javorniki so okrog dvajset kilometrov dolga in od pet do deset kilometrov široka planota, ki se dviguje na severovzhodni in severozahodni strani Postojnske kotline. Na severozahodni strani jih okoli štiri kilometre širok pas nižjih Postojnskih vrat - najnižji prehod s cestami in z železniško progo iz notranje na primorsko stran Slovenije - loči od Hrušice. Njegov zadnji severozahodni obronek se polagoma spušča z nadmorske višine okrog devetsto metrov in prav po tem rahlo se spuščajočem svetu se vije asfaltna cesta, ki pripelje na Kalič oziroma na plato, kjer se nahajata razpadajoča restavracija in parkirišče nekoč priljubljenega smučišča Kalič.

Območje Kaliča, ki pretežno pripada občini Postojna, deloma pa tudi občini Cerknica, je gozdno, toda po žledolomu precej okrnjeno.

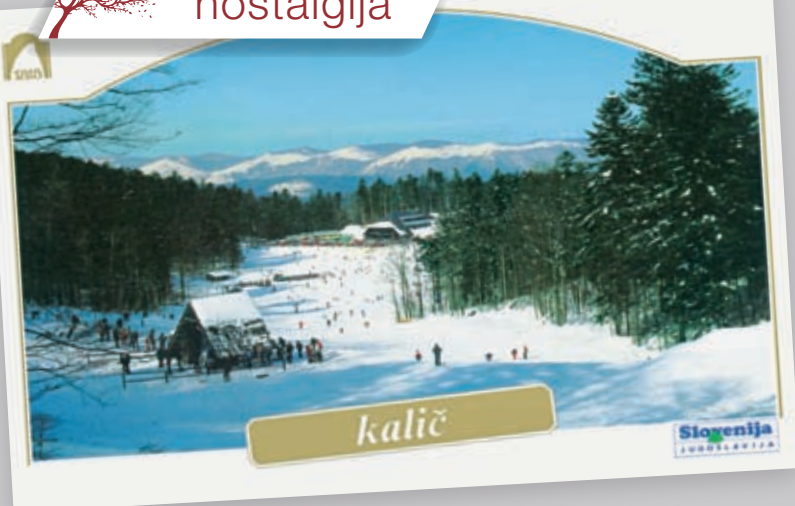
Zgodbe in prigode okrog smučarskega centra Kalič smo zapisali že nič kolikokrat, zato bi veljalo opozoriti, da so s Kaličem še vedno lahko povezane rekreativne dejavnosti, predvsem pohodništvo in izleti proti Rakovem Škocjanu, Križni gori, Unški koliševki ... Zanimivi so tudi izleti, ki jih je mogoče opraviti ob neposredni bližini Kaliča - morda predvsem vzponi na 1236 metrov visok vrh Kalič ter na Mali in sicer nerazgledni Veliki Javornik.

Kalič je eden izmed najbližjih, lahko dostopnih krajev, kjer bi se lahko sprostili, umirili in naužili svežega zraka ter si napolnili izpraznjene »baterije« za nove življenjske preizkušnje.

Besedilo: Gabriela Brovč; fotografija: Valter Peternel.

nostalgija

Sicer so časopisi o zimski sezoni 1986/87 na Kaliču poročali kot o najuspešnejši dotlej. Čeprav je zima pred 30-imi leti pokazala zobe nekoliko kasneje kot prejšnja leta, pa je tik pred zimskimi počitnicami le »nasula« toliko snega, da je bilo na Kaliču veselo tudi med njimi.

Tisto sezono so začele vlečnice uradno obratovati že 20. decembra 1986. Odjuga je sicer preprečila novoletno smuko, ponovno pa je začelo močno snežiti 10. januarja. Zaradi močne burje, zametov in hudega mraza so vlečnice spet stekle 17. januarja. Že v prvem tednu zimskih počitnic so na Kaliču dnevno prodali povprečno 900 smučarskih vozovnic in zanje iztržili več kot v celotni predhodni sezoni. Takrat je na kaliških progah smučalo okrog 300 otrok tečajnikov iz Cerknice, Starega trga, Postojne, Sežane in Kopra. Upravljalci vlečnic so po znižanih, sindikalnih cenah omogočili cenejše smučanje zaposlenim v postojnskih delovnih organizacijah, za nameček pa je zimske radosti na Kaliču užilo še več skupin gostov iz Beograda, ki jih je v Postojno pripeljala potovalna agencija Mercator turist. Ob koncih tedna so bili ob rednih domačih smučarjih, ki so se nasmučali predvsem med tednom, ko je bilo na Kaliču manj obiskovalcev, pogosti tudi tisti iz bolj oddaljenih krajev.

Z obiskom so bili tisto sezono zadovoljni tudi v restavraciji in bifeju, ki je deloval ob progi Košuta, predvsem pa so urejenost prog, postrežbo in cene pohvalili obiskovalci Kaliča. Malce so negodovali le nad daljšimi vrstami pred vlečnicami in mladino, »ki se je vrivala v vrste«.

Besedilo: Alenka Čuk; razglednica: zbirka Notranjskega muzeja Postojna.

Razglednica, ki jo v rubriki Nostalgija predstavljamo tokrat, v resnici še ne sodi med stare razglednice, kakršne navadno objavimo na tem mestu. Bolj kot ne pa med nostalgične spomine sodi motiv, upodobljen na razglednici, preprosto naslovljeni Kalič: zasnežene poljane na smučarski progi Zajček, vrste smučarjev pred vlečnicama Jelen in Srna, polno parkirišče pred restavracijo Kalič in ne nazadnje s snegom pobeljene »špice« bližnjih vrhov, ki se kopajo v zimskem soncu. Razglednico je leta 1987 izdalo podjetje Postojnska jama, motiv zanjo pa je posnel fotograf (tudi slikar in oblikovalec) Franc Golob.